

T.C.
BOLU VALİLİĞİ

İL ÖZEL İDARESİ STRATEJİK PLANI
(2006-2010)

Mart 2006

ÖNSÖZ

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile belirlenen görevlere, Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2006) ve üst ölçek planlara uygun olarak, kurumsal-sektörel bir çerçevede, yasalarla öngörülen katılımcı bir yaklaşımla hazırlanan Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı İl Genel Meclisinde görüşülerek yürürlüğe girmiştir.

İl Gelişme Planı, 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ve diğer planlarla birlikte Bolu, yoğun planlama birikimi bulunan bir il konumundadır. Söz konusu birikimlere ek olarak, kamu kurum ve kuruluş yetkilerinin, üniversitemizden akademisyenlerimizin, sivil toplum temsilcilerinin değerli katkılarıyla, bizlere ve bizden sonra gelecek olanlara rehber niteliği taşıyan kıymetli bir planlama belgesi daha oluşturulmuştur.

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı, İl Özel İdaresi ile ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, plan dönemi içerisinde il’de ne tür çalışma, hizmet ve faaliyetlerde bulunacaklarının taahhütnamesi, il’in 5 yıl sonra hedeflediği konumun fotoğrafı niteliğini taşımaktadır.

Stratejik Planla birlikte, yöneticiler hedeflerini ve bu hedeflerini gerçekleştirmek üzere uygulamaya koyacakları faaliyetlerini net olarak belirlemiştir. Bolu halkı da kamu yönetiminin ne yapacağı konusunda fikir sahibi olmakta, ve yönetimlerin performansını değerlendirebilme imkanına kavuşmaktadır. Bu bağlamda Plan, vatandaş memnuniyetini esas alan etkin kamu yönetiminin önemli araçlarından birisi konumunda bulunmaktadır.

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı, mesai mefhumu gözetilmeksizin kesintisiz devam eden onlarca toplantı süreci ve tüm katılımcıların değerli katkılarıyla, kelime kelime, titiz bir çalışma sonucunda ortaya konulmuş olan bir plandır. Sektörel stratejik planların oluşturulmasına katkıda bulunan, toplantılara katılan tüm katılımcıların, ilgili sektörlerde isim ve unvanları belirtilerek, planın katılımcı özelliği belgelendirilmiştir.

Bundan sonraki stratejik plan çalışmalarına, diğer planlama tecrübelerimizle birlikte 2006-2010 stratejik planı da temel oluşturacak, ilave çalışmalarla Bolu, daha ileri aşamalara taşınacaktır.

Planda öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesi için belirlenen faaliyetler, ilgili kuruluşlarca yıllık çalışma ve iş programlarına dahil edilecek, Özel İdare kaynaklarıyla yürütülmesi gereken yatırım ve hizmetler ise yıllık performans planlarıyla uygulamaya konulacaktır.

Planlama için yeterli zaman ayırmayan ülkeler, plansızlıktan doğan sorunların çözümü için çok daha fazla zaman harcamak zorunda kalmaktadırlar. Zaman ve kaynak israfını önleyebilmek için artık il düzeyinde de, gelecek nesillerin ihtiyaçlarına da cevap verebilecek nitelikte planlar yapmak, süratle ve ciddiyetle uygulamaya aktarmak, kamu yönetiminin vazgeçilmez bir ilkesi olmalıdır.

2006-2010 yılları arasında yürürlükte kalacak olan Bolu İl Özel İdaresi I. Stratejik Planının ilimizde yeni açılımlara vesile olmasını dilerim.

Planın hazırlanması, toplantıların koordinasyonu ve plan metninin yazılması çalışmalarını titizlikle yürüterek, planın ilimize kazandırılmasında önemli emek ve gayretleri bulunan Vali Yardımcısı Dr. İsmail EROĞLU’na, planlama ekibi üyelerine, toplantılara katılarak katkıda bulunan kamu kuruluşları yetkililerine, değerli akademisyenlerimize, plan yazım ekibine ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerine teşekkür ederim.

Ali SERİNDAG
Bolu Valisi

İÇİNDEKİLER

I. GİRİŞ.....	7
II. KAMU YÖNETİMİ, PLANLAMA VE BOLU TECRÜBESİ.....	7
1. Küresel Etkileşim Sürecinde Kamu Yönetimi.....	7
2. Dünya Gündemini Etkileyen Önemli Faktörler.....	8
3. Planlama Bağlamındaki Temel Hedefler.....	9
4. Ülkemizin Planlama Stratejisindeki Gelişmeler.....	9
5. Kamusal Planlama Sürecinde İzlenmesi Gereken Temel Aşamalar.....	10
6. Etkin Bir Kamusal Planlamanın Temel Nitelikleri.....	11
7. İhtiyaç Duyulan Kamusal Planlama Modeli.....	12
8. Bolu İli Planlama Tecrübeleri.....	12
III. BOLU İL ÖZEL İDARESİ STRATEJİK PLAN ÇALIŞMASI.....	13
1. Yasal Dayanak.....	13
2. Amaç.....	13
3. Kapsam ve Varsayımlar.....	14
4. Yöntem ve Çalışma Modeli.....	15
IV. DURUM ANALİZİ.....	17
1. Mevcut Durum.....	17
1.1. İl Özel İdaresi.....	17
1.2. İlin Genel Durumu.....	18
1.2.1. Sanayi ve Ticaret.....	18
1.2.2. Ulaşım ve Altyapı.....	18
1.2.3. Tarım.....	19
1.2.4. Orman.....	19
1.2.5. Çevre ve Mekansal Yapı.....	20
1.2.6. Kültür ve Turizm.....	23
1.2.7. Eğitim.....	24
1.2.8. Sağlık.....	24
1.2.9. Sosyal Hizmetler.....	25
1.2.10. Spor.....	25

2.	Bolu İlinin Güçlü-Zayıf Yönleri-Fırsatlar ve Tehditler (GZFT).....	26
3.	Sorun Analizi ve Beklentiler.....	31
4.	İlgili Taraflar Analizi.....	32
V.	GELECEĞE BAKIŞ.....	38
1.	Misyon.....	38
2.	BiÖİ'nin Vizyonu.....	38
3.	İlkeler Bildirimi	39
4.	Stratejik Planın Nitelikleri ve Uygulanması.....	39
VI.	STRATEJİK AMAÇLAR, HEDEFLER VE FAALİYETLER.....	41
1.	KÖY HİZMETLERİ.....	41
1.1.	Köy Yolları.....	41
1.2.	İçme Suyu.....	42
1.3.	Kanalizasyon.....	43
1.4.	Göletler ve Küçük Sulamalar.....	43
1.5.	Personel ve Makine Parkı.....	44
2.	TARIM.....	45
2.1.	Hayvancılık.....	45
2.1.1.	Büyükbaş Hayvancılık.....	45
2.1.2.	Küçükbaş Hayvancılık.....	46
2.1.3.	Kanatlı Sektör.....	47
2.1.4.	Arıcılık.....	47
2.1.5.	Su Ürünleri.....	48
2.2.	Kooperatifler.....	49
2.3.	Toprak ve Su Kullanımı.....	49
2.4.	Bitkisel Üretim.....	50
2.4.1.	Hububat.....	50
2.4.2.	Patates.....	51
2.4.3.	Meyvecilik.....	51
2.4.4.	Seracılık (Örtü Altı Yetiştiriciliği).....	52
2.5.	Bölgesel Önem Taşıyan Diğer Tarım Ürünleri.....	52
2.6.	Organik Tarım.....	53
2.7.	Gıda Güvenliği.....	53

3. ORMAN.....	55
3.1. Ormanların Korunması.....	55
3.2. Orman Köylüsünün Desteklenmesi.....	56
3.3. Ormanların Geliştirilmesi.....	56
3.4. Ormanların İşletilmesi.....	57
4. ÇEVRE VE MEKANSAL YAPI.....	59
4.1. Çevre.....	59
4.1.1. Toprak.....	59
4.1.1.1. Erozyon.....	59
4.1.1.2. Kum ve Taş Ocakları.....	60
4.1.1.3. Katı Atıklar.....	60
4.1.1.3.1. Evsel Atıklar.....	60
4.1.1.3.2. Sanayi Atıkları.....	61
4.1.1.3.3. Tıbbi Atıklar.....	61
4.1.1.3.4. Hayvansal Atıklar.....	61
4.1.1.3.5. Hafriyat ve İnşaat Yıkıntı Atıkları.....	62
4.1.1.4. Kimyasal Gübreleme ve İlaçlama.....	63
4.1.2. Su.....	63
4.1.2.1. Atık Sular.....	63
4.1.2.2. Göller, Göletler, Akarsular ve Yeraltı Suları.....	64
4.1.3. Hava.....	65
4.1.4. Gürültü.....	65
4.1.5. Görüntü Kirliliği.....	65
4.1.6. Hayvan Koruma.....	66
4.2. Mekansal Gelişme ve Fiziki Planlama.....	66
4.3. Doğal Afetler.....	68
4.4. Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS).....	68
5. KÜLTÜR VE TURİZM.....	70
5.1. Kültür.....	70
5.1.1. Kültür Varlıkları.....	70
5.1.2. Sit Alanları.....	71
5.1.3. Kütüphaneler.....	72
5.1.4. Kültürel Etkinlikler.....	72

5.2. Turizm.....	73
5.2.1. Doğa Turizmi.....	73
5.2.2. Kış Turizmi.....	74
5.2.3. Termal Turizm.....	74
5.2.4. Spor Turizmi.....	74
5.2.5. Toplantı ve Seminer Turizmi.....	75
5.2.6. Tanıtım ve Turistik Ürünler.....	75
5.2.7. Ulaşım Alt Yapısı.....	75
6. EĞİTİM.....	77
6.1. Okul Öncesi Eğitim.....	77
6.2. İlköğretim.....	77
6.3. Ortaöğretim.....	78
6.4. Halk Eğitimi ve Halkın Bilinçlendirilmesi.....	79
7. SAĞLIK.....	83
7.1. Koruyucu Sağlık Hizmetleri.....	83
7.2. Tedavi Edici Sağlık Hizmetleri.....	84
7.3. Acil Sağlık Hizmetleri.....	85
8. SOSYAL HİZMETLER VE YARDIMLAR.....	86
8.1. Maddi Yoksulluk.....	86
8.2. Korunmaya Muhtaç Çocuklar.....	87
8.3. Bakıma Muhtaç Yaşlılar.....	88
8.4. Aile İçi Şiddet.....	88
8.5. Engelliler.....	88
9. SPOR.....	91
VII. KAYNAKÇA.....	93
VIII. EKLER.....	96

PLANLAMA EKİBİ			
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Dr. İsmail EROĞLU	Vali Yardımcısı	Bolu Valiliği
2	Tahsin AKDUMAN	Genel Sekreter	İl Özel İdaresi
3	Yrd. Doç. Dr. Fevzi ENGİN	İİBF Öğretim Üyesi	AİBÜ
4	Reşat ATEŞ	İl Genel Meclis Üyesi Jeoloji Mühendisi	İl Genel Meclisi
5	Hayrettin HUYUT	Müdür Yardımcısı	Bayındır ve İskan Müdürlüğü
6	Dr. Mustafa ÖZCAN	Müdür Yardımcısı	İl Sağlık Müdürlüğü.
7	Kadir BOR	İnşaat İskan Şube Müdürü	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)
8	Songül AKMAN	Personel Müdürü	Bolu Belediye Başkanlığı
9	Erdoğan TANGÖR	Şube Müdürü	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
10	Metin AKDOĞAN	Çiftçi Eğt. Yay. Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
11	Selami ALBAYRAK	Şube Müdürü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
12	M. Sezai AYDIN	Şube Müdürü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
13	Gülbüz YAVUZ	İl Planlama Uzmanı	Bolu Valiliği
14	Hüsamettin ELALMIŞ	Mühendis	Bolu Valiliği Coğrafi Bilgi Sistemi Merkezi
YAZIM EKİBİ			
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Serpil ÖZÇELİK	Emlak ve İstimlak Müdürü	İl Özel İdaresi
2	Osman BENEK	VHKİ	Bolu Valiliği

NOT: Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planının, I, II, III, IV ve V. bölümleri **İl Planlama Uzmanı Gülbüz YAVUZ**'un teknik yönden katkıları ile kurum temsilcilerinin görüş ve değerlendirmeleri de alınmak suretiyle, **Vali Yardımcısı Dr. İsmail EROĞLU** tarafından, VI. bölüm ise Planlama Ekibi ile birlikte ilgili bölümlerde liste halinde isimleri verilen Kurumsal Sektörel Çalışma Ekiplerinin müşterek çalışmaları sonucunda hazırlanmıştır.

I- GİRİŞ

Bu çalışmada ilk olarak, kamu yönetiminin dünyada geçirmiş olduğu tarihi sürece kısaca değinilmiş, kamu yönetimi kültüründeki gelişmeler, dünyadaki önemli gündem maddeleri, ülkenin planlama bağlamındaki hedefleri ve planlama stratejisinde meydana gelen gelişmeler irdelenmiştir.

Gelişmiş ülkeler planlama modelleri ile Bolu ili planlama tecrübesinden yararlanılmak suretiyle, kamusal planlama sürecinde izlenmesi gereken temel adımlar sistematize bir şekilde sıralanarak bu kapsamda, oluşturulmasına ihtiyaç duyulan planlama modelinin özet genel çerçevesi sunulmuştur.

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Plan çalışması ile literatürde belirlenen stratejik plan modeline uygun olarak durum analizi kapsamında mevcut durum irdelenmiş, güçlü zayıf yönler, fırsat ve tehditler sıralanmış ilgili taraflar analiz edilmiştir. Misyon, vizyon, ilke bildirimleri yapılarak planın nitelikleri ve uygulaması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Stratejik amaçlar hedefler bölümü yasal görevler ve üst ölçek planlara uygun olarak sektörel ve kurumsal bir yaklaşımla tasarlanmış, stratejik amaç ve hedefleri gerçekleştirmek üzere yapılması gereken faaliyetler belirlenmiştir.

II. KAMU YÖNETİMİ, PLANLAMA VE BOLU TECRÜBESİ

II. 1. Küresel Etkileşim Sürecinde Kamu Yönetimi

Kamu sektörünün Kıta Avrupa'sında ve Kuzey Amerika'da geçirmiş olduğu tarihi gelişim süreçleri bütünüyle farklı boyutlar sergiledi. Kıta Avrupa'sında ekonominin dominant paydaşı kamu sektörü iken özel sektör faaliyet alanını zamanla genişletebilme imkanı buldu.

Avustralya, Yeni Zelanda ve Kuzey Amerika'da ise başlangıçtan itibaren ekonomiye özel sektör hakim oldu. Kamu sektörü kamusal ihtiyaçlardan doğan üretimi pahalı ve kârsız, adalet, güvenlik, eğitim, altyapı vb. kamusal mal ve hizmetleri üretmek üzere ortaya çıktı ve gelişti.

20'nci yüzyılın ortalarından itibaren ekonomide özel sektörün, kamu yönetiminde yerel yönetimlerin göreceli olarak güçlü ve inisiyatif sahibi olduğu bir ekonomik ve siyasi model dünyada kendisini hissettirdi ve ülkelerin dikkatini çekti. Söz konusu model Avrupa Birliğinin kuruluşuna ilham teşkil ederken, Japonya tarafından da dikkatle incelemeye tabi tutuldu. ABD ile birlikte Avrupa ülkeleri, dünya ekonomisinde başat bir rol oynamakta iken, teknolojik alanda yapmış olduğu atılımlarla, öncelikle 20'nci yüzyılın son çeyreğinde Japonya, dünyadaki rekabetçi ortamın gelişmesine önemli katkılarda bulundu.

Ulaşım ve iletişim imkanlarının artması, bilimsel ve teknolojik alanda meydana gelen hızlı gelişmeler, ekonomik faaliyetlerde bir anlamda sınırların ortadan kalkmasına, küreselleşme olarak adlandırılan yeni olgularla birlikte rekabetçi ortamın yaygınlaşmasına, derinleşmesine sebep oldu.

Ucuz işgücü imkanları ve çeşitli teşvik yöntemleri ile yeryüzü yatırımcılarını cezp etmekte büyük başarı gösteren Çin, son zamanlarda rekabetçi ortamın daha da derinleşmesinde önemli rol oynamaktadır.

Sürekli gelişen, yaygınlaşan rekabetçi ortamda şirketler, kârlarını verimliliklerini koruyarak varlıklarını sürdürebilmek amacıyla çeşitli arayışlar, araştırmalar içinde oldular. Önceleri askeri kuruluşlarda uygulanan stratejik planlama, özel sektörde de yaygın olarak uygulanan bir yöntem oldu.

Müşteri memnuniyetini esas alan, şeffaflık ilkesiyle hareket eden, çalışanlara ve kamuoyuna hesap veren “toplam kalite yönetimi”, “iyi yönetim” gibi yönetim metotları yaygınlaştı.

Ülkelerin, ülkeleri, özel sektörün kamu sektörünü çok boyutlu olarak etkilediği küresel etkileşim mekanizması; ekonomide özel sektörün, kamu yönetiminde yerel yönetimlerin işlevsel olduğu, merkezi hükümetlerin düzenleyici, denetleyici bir rol üstlendiği bir ekonomik ve idari modelin yaygınlaşmasında başlıca etken oldu.

Bu kapsamda; kamu sektörünün ekonomik alanda faaliyet hacminin daraltılması ve özel sektörün ekonomide başat konuma getirilmesi amacıyla tüm dünyada özelleştirmeler yapıldı. Yerel yönetimlerin daha işlevsel hale getirilerek güçlendirilmesi yönünde de adımlar atıldı.

“Bürokratik kültür”den “vatandaş memnuniyetini esas alan yönetim kültürü” ne geçilebilmesi için katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik ilkelerinin yaygınlaştırıldığı toplam kalite ve iyi yönetim gibi yönetim metotlarının uygulandığı, kamu yönetimlerinin oluşturulması yönünde önemli çabalar sarf edilmektedir.

II. 2. Dünya Gündemini Etkileyen Önemli Faktörler

Küreselleşme, teknolojik gelişmeler, demografik değişimler ve doğal çevre üzerindeki baskılar yönetimleri ve insanları etkileyen başlıca faktörler olarak sıralanmaktadır (*Saskatchewan St. Pln.*, 2000).

Ulusal ekonomilerin dünya ekonomisi ile entegre olması, dünyanın bir bölgesinde meydana gelen mali ve ekonomik sorunların domino etkisiyle dünyanın diğer bölgelerini de etkilemesine neden olabilmektedir.

Teknolojik gelişmeler, üretim maliyetlerini azaltırken, emek yoğun sektörlerde işgücü kayıplarına ve beyin gücünün de ikame edilebilmesine yol açmaktadır (*DPT*, 2000). Teknolojik alanda meydana gelen ilerlemeler yönetim metotlarının ve bireylerin hayatının teknoloji odaklı değişimini gündeme getirmektedir.

Batı ülkelerinde ikinci dünya savaşından sonra yüksek doğum oranları ile artan nüfusun yaşlanması ve dünyanın diğer bölgelerindeki nüfus hareketleri, gelecek yıllarda ekonomik ve toplumsal açıdan dikkatle değerlendirilmesi gereken bir boyut kazanmıştır.

Üretim metotlarının ve tüketim kalıplarının süratle değişmesi başta, ormanlar olmak üzere büyük ölçekli doğal çevre tahribatına yol açmış, tarımsal ilaçlar, evsel ve sanayi atık suları toprak ve su kirliliğine sebep olarak gıda güvenliğini ve insan sağlığını tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Toprakla özdeşleşmesi yüzyıllar alan katı atık türleri ise doğal çevre üzerinde baskı oluşturan diğer önemli bir sorun olarak belirmektedir. Küresel ısınma, erozyon ve çölleşme insanlığı meşgul eden önemli çevre sorunları olarak dünya gündeminde tartışılmaya devam edilmektedir.

Artan enerji ihtiyacı, ülkeleri çeşitli yönlerden arayışlara yönlendirmekte, uluslararası işbirliği imkanlarıyla birlikte gerginliklere ve sorunlara da yol açabilmektedir.

II. 3. Planlama Bağlamındaki Temel Hedefler

Avrupa Birliği ile müzakere sürecine girmiş bulunan Türkiye, müktesebata uyum çalışmaları çerçevesinde idari, hukuki, yasal düzenlemelerle birlikte, ekonominin bütün sektörlerinde önemli iyileştirmeler yapmakla yükümlü bulunmaktadır.

Bu kapsamda % 34 dolayında bulunan tarımsal istihdam ile, % 35 gibi bir orana sahip olan kırsal nüfusun % 10'lardan daha az düzeylere indirilmesi gerekmektedir (YPK, 2006). Bu ise ülke nüfusunun önemli bir bölümünün, kırsal alandan kentlere taşınması, tarım sektöründeki istihdamın % 25 dolayındaki bir kesiminin, sanayi ve hizmetler sektörüne aktarılması anlamına gelmektedir.

Dünya genelinde cereyan eden gelişmeler AB müzakere süreci kapsamında sürdürülen çalışmalar ve ülkemizin ulusal hedefleri kapsamında, “planlama bağlamı”nda Türkiye’nin başarmak zorunda olduğu beş temel hedefinin bulunduğu değerlendirilmektedir.*

Söz konusu hedefler :

- Kentlerin fiziki planlar kapsamında çağdaş kentsel standartlar çerçevesinde inşa edilerek, kent insanının ekonomik sosyo-kültürel ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanması ile kırsaldan göç eden nüfusun çarpık yapılaşma ve sosyo-ekonomik sorunlara yol açılmaksızın iskan ve istihdam edilmesi.
- Özel sektörün uluslararası pazarda rekabetçi bir konuma taşınabilmesi, yatırım ortamının iyileştirilmesi, istihdam imkanlarının artırılması için 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planlarının hazırlanarak, arazi kullanımlarının mekansal belirlemelerinin yapılması, alt ölçek planların yapımının süratle tamamlanması ve girişimcilere ucuz yatırım alanlarının tahsisi.
- Kırsal yerleşim birimlerinin, fiziki planlar kapsamında çağdaş standartlar çerçevesinde kentsel tasarım planları veya imar planları yoluyla modern yerleşim birimlerine dönüştürülmesi.
- Kırsal alanda arazi kullanım planları ve ürün deseni planlarının yapılması ile pazarlama örgütlenmesinin gerçekleştirilmesi.
- Doğal çevre üzerinde yoğunlaşan baskıların en aza indirilmesi amacıyla hava, toprak ve su kirliliğine yol açan etkenlerle doğal hayata yönelik tehditlerin ortadan kaldırılmasına yönelik düzenlemelerin yapılması olarak sıralanabilir.

II.4. Ülkemizin Planlama Stratejisindeki Gelişmeler

Yukarıda sıralanan temel hedeflerin gerçekleştirilebilmesi, ulusal ölçekte yapılacak düzenlemelerden çok, yerel ölçekte yapılacak planlama ve düzenlemelerle mümkün olabilecektir.

Sektörel planlama olarak da algılanan ve 1960’lı yıllardan bu yana uygulanan noktasal yatırım planlamasının ülke planlama ihtiyacını karşılamadığı, planlamanın mekansal boyut içermesi gerektiği Sekizinci ve Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı Bölge ve İl Gelişme Stratejileri komisyon toplantı ve raporlarında bir çok kez dile getirilmiştir. Ülkemizin ulusal ölçekten yerel ölçeğe planlama stratejisinde değişiklik yaparak, yerel ölçekten ulusal ölçeğe planlama stratejisini de benimsediği ve karma bir planlama stratejisine yöneldiği görülmektedir.

* Dr. İsmail EROĞLU’nun değerlendirmeleridir.

İl gelişme planlarının yaygınlaşması, yerel yönetim yasalarıyla İl Özel İdarelerine ve Belediyelere stratejik planlama zorunluluğu getirilmesi, söz konusu değişikliğin açık bir göstergesidir.

5302 Sayılı Yasa ile İl Özel İdarelerine çevre düzeni planları ve kırsal yerleşim birimleri için imar planı yaptırma görevi verilmiştir. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile de Tarım ve Köy İşleri Bakanlığınca arazi kullanım planları yapılacak veya yaptırılacak, Bakanlık ihtiyaca göre, arazi kullanım planlarının hazırlanması yetkisini Valiliklere devredebilecektir.

Ormancılık sektöründe de fonksiyonel planlama sürecine girilmiştir. Ormanların korunması, geliştirilmesi ve işletilmesi çalışmaları fonksiyonel planlama kapsamında yürütülecektir. Bütün bu gelişmeler fiziki planlama bağlamında, kamusal planlama stratejisinin çok daha mikro ölçeklere yöneldiği anlamına gelmektedir. Kapsam, ölçek ve tür itibarıyla çeşitlilik arzeden fiziki planlarla, kamusal yatırım ve hizmet planları arasında uyum, entegrasyon ve eşgüdüm sağlanabilmesi için planlama faaliyet ve uygulamalarının bir planlama modeli çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir.

II.5. Kamusal Planlama Sürecinde İzlenmesi Gereken Temel Aşamalar

Gelişmiş ülkelerde uygulanan planlama modellerinde; genel olarak öncelikle 20 yıllık bir perspektife cevap veren, bağlayıcı, fiziki gelişmelere odaklı, tüm ili kapsayan, takdir yetkisi kullanımını sınırlayan, orta ve kısa vadeli yatırım ve hizmet planlarının hazırlanmasına temel teşkil eden kapsamlı planlar yapılmaktadır. Stratejik planlar ise; yönetim aracı niteliğinde, takdir yetkisi kullanımına geniş imkan veren, değişimleri yönetmek için hazırlanan, seçilmiş faaliyetlere odaklı, kamusal mal ve hizmet üretimine yönelik, orta ve kısa vadeli planlardır (*Halachmi, 1986*). Stratejik planların, arazi kullanım planları ile uyumlu olması uzun dönemli mali planlarla desteklenmesi gereklidir (*Forte, 1989*).

Kamusal planlama sürecinde atılması gereken ilk adım, yasaklı ve kısıtlı alanların belirlenerek, bu alanlarda yasak ve kısıtların titizlikle uygulanmasıdır. Böylelikle, taşkın alanlarında, heyelan bölgelerinde, kaya, çığ düşmesi tehlikesine maruz bölgelerde, aktif fay hatları üzerinde yapı ve yapılaşmalar engellenerek, ulusal kaynakların israf edilmesi önlenmektedir.

İkinci adım ise korunacak alanların belirlenmesidir. İçme ve sulama suyu havzalarının, içme suyu rezervuar alanlarının, yer altı suyu kaynaklarının, milli parkların, tabiatı koruma alanlarının, meraların, endemik bitki türleri yaşam alanlarının belirlenerek koruma altına alınması hayati önem arz eden doğal ve kültürel varlıkların sağlıklı bir şekilde gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacaktır.

Kamusal planlama sürecinin üçüncü adımı, kamu ve özel sektör ile vatandaşların ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte tüm sektörlerde arazi kullanımlarının mekansal belirlemelerinin yapılmasıdır. Kentsel kullanım alanları kapsamında kentsel yerleşik alanların, merkezi iş alanlarının, toplu konut alanlarının, aktif yeşil alanların, özel sektör yatırım alanları kapsamında organize sanayi bölgelerinin, ihtisas sanayi bölgelerinin, endüstri bölgelerinin, küçük sanayi sitelerinin, organize hayvancılık bölgelerinin, organize tarım bölgelerinin, organik tarım bölgelerinin, turizm tesis alanlarının sınırlarının tespit edilerek alt ölçek planların yapılması, rekreasyon alanlarının, özel ürün alanlarının, arıcılık, balıkçılık, avcılık alanlarının belirlenerek bir anlamda tanımsız alan bırakılmaması, kamu yöneticileri, özel sektör ve vatandaşlar için rehberlik görevi icra edeceği gibi arazi kullanımlarının planlı bir şekilde karşılanmasında da önemli işlev görecektir (*Aksu, 2005*).

Arazi kullanımlarının mekansal belirlemesini içeren ilk üç adımdan sonra, dördüncü planlama adımı uzun vadeli - 20 yıllık - bir yatırım ve hizmet planlaması yapılmasıdır.

Son adım ise, orta ve uzun vadeli hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik beş yıllık ve yıllık yatırım ve hizmet planlarının yapılmasıdır.

Kısaca kamusal planlama sürecinin ilk üç aşaması fiziki planlama, son iki aşaması ise uzun, orta, ve kısa vadeli yatırım ve hizmet planlaması ile ilgilidir. Fiziki planlar kapsamında arazi kullanımlarının mekansal belirlemelerinin yapılarak, tanımsız alan bırakılmaması, uzun, orta ve kısa vadeli yatırım ve hizmet planlarının da, fiziki planlardan sonra yapılması kamusal planlamanın etkinliğini artıracaktır. Ancak, ülkemizde fiziki planlarla yatırım ve hizmet planlarını eşgüdüm halinde entegre eden bir planlama modeli uygulamasına henüz geçilememiştir.

II.6. Etkin Bir Kamusal Planlamanın Temel Nitelikleri

İşlevsel bir kamusal planlamanın temel olarak;

- İdari yetki alanı dahilindeki tüm mekanlarda etkin bir hakimiyet tesis etmesi,
- Kentsel ve kırsal yerleşim birimlerinin, kentsel kullanım alanları ve arazi kullanım kararları çerçevesinde gelişme göstermesini sağlaması,
- Yapılaşma yasağı bulunan alanlarda yapılaşmayı kesin olarak engellemesi, önemli bölgelerde önlemleri kesin olarak uygulayabilmesi, korunacak alanları koruması, tarımsal ürün alanları, yer altı kaynakları, ıslah edilecek alanlar için politika ve kararlar üretmek uygulaması,
- Doğal çevreyi koruması, her türlü çevre kirliliğine engel olacak tedbirleri geliştirerek uygulaması,
- Yöneticilere, kamu personeline, özel sektör yatırımcılarına ve vatandaşlara rehberlik görevi yapması, arazi kullanımlarının mekansal belirlemelerini gerçekleştirerek her sektördeki yatırımcılar için yatırım alanları oluşturmaları,
- Vatandaşların sosyo-ekonomik ve kültürel ihtiyaçlarına cevap verecek imkanları sağlaması,
- Yönetim hedef, tarz, karar ve uygulamalarında istikrar oluşturarak kurumsallaşmayı gerçekleştirilmesi,
- Tüm kurumlar için açık, ölçülebilir hedefler belirlemesi, hizmet standartları oluşturmaları, performans yönetimini gerçekleştirerek, performans denetimine imkan vermesi,
- Tüm veri kaynaklarına hakim olması, verileri doğru yorumlayabilme, doğru politikalar üretebilme, olumsuz verileri olumlu yönde geliştirebilme yeteneğine sahip olması,
- Zamanın teknolojik imkanlarından en üst düzeyde yararlanması,
- Bürokratik işlemleri azaltması, tüm paydaşların temel planlama ihtiyaçlarını karşılaması gibi önemli bazı niteliklere sahip olması zorunludur (*Eroğlu, 2005*).

II.7. İhtiyaç Duyulan Kamusal Planlama Modeli

Planlama bağlamında ülkemizce başarılması gereken temel hedefler, gelişmiş ülkeler planlama modelleri, ülke planlama stratejisinde meydana gelen gelişmeler, planlama sürecinde izlenmesi gereken adımlar ile kamusal planlamanın temel nitelikleri dikkate alındığında;

- 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planlarına veri tabanı oluşturmak ve yön vermek üzere kurumsal-sektörel master planların hazırlanması,
- 1/25.000 ölçekli planlarla arazi kullanımlarının mekansal belirlemelerinin yapılarak sınırlarının çizilmesi, tanımsız alan bırakılmaması, gereken yerlerde alt ölçek planların yapılması,
- Arazi kullanım planlarına uygun olarak 20 yıllık – 5 yıllık ve yıllık yatırım ve hizmet planlarının yapılması,
- Coğrafi Bilgi Sistemleri ve e-devlet uygulamalarının planlama sistemine entegre edilmesi,
- İl planlama örgütlerinin güçlendirilmesi, denetim mekanizmalarının kurulması gibi temel unsurlardan oluşan bir planlama modelinin oluşturularak süratle uygulamaya konulmasına ihtiyaç duyulmaktadır (*Halachmi, 1986; Forte, 1989; DPT, 2000; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 2005; Aksu, 2005*).

Öte yandan kentlerin çağdaş kentsel standartlar çerçevesinde geliştirilmesi ve kırsal yerleşim birimlerinin kentsel tasarım planları ve imar planları kapsamında geliştirilmesi de model bünyesinde ele alınması gereken hususlardır.

II.8. Bolu İli Planlama Tecrübeleri

Bolu İlinde İl Gelişme Planı yapılmış, 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı onay aşamasına getirilmiştir. Kentsel mekansal planlama grubunda bütün belediyelerin kendi sınırları içerisinde gerekli ölçekte imar planları mevcuttur. Kırsal mekansal planlama grubunda ise Köroğlu Dağı Turizm Alanı ile Gököy - Abant Gölü Yakın Çevresi Çevre Düzeni Planları olmak üzere 1/25.000 ölçekli (2) adet onaylı çevre düzeni planı bulunmaktadır. Bunların haricinde Milli Parklar ve korunan alanlarla ilgili uzun devreli gelişme planı ve mesire yerleri için gelişme planları kısmen mevcuttur. Bolu'nun 1981 ve 1991 yıllarında yapılmış (2) Turizm Master Planı ve 2003 yılında yapılmış Tarım Master Planı bulunmaktadır.

Bolu Coğrafi Bilgi Sistemi Merkezi de kurularak faal hale getirilmiştir.

Yukarıda bahsedilen model kapsamında değerlendirildiği takdirde, 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planlarıyla arazi kullanımlarının mekansal belirlemelerinin yapıp tanımsız alan bırakılmaması, gerekli alanlarda alt ölçek planların yapılması, arazi kullanım planlarına uygun olarak, İl Gelişme Planından da yararlanmak suretiyle, 20 yıllık, 5 yıllık ve yıllık yatırım ve hizmet planlarının yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Stratejik planlar ilk olarak askeri alanda, daha sonra pazar payı ve karların artırılması amacıyla özel sektör tarafından uygulamaya konulmuştur. kârlılık gibi somut bir performans ölçüm aracının olmaması ve faaliyet alanının çok geniş olması nedeniyle, stratejik planların kamu sektöründe kullanılabilirliği konusu tartışmalara yol açmıştır (*Halachmi, 1986*). Zamanla ulusal ve yerel ölçekte hizmet veren kamu yönetimlerince bir yönetim aracı olarak uygulamaya konulmuştur.

Yeni yasal düzenlemeler kapsamında kamusal planlama sistemimizin bir parçası haline dönüşmüş olan stratejik planlar, orta vadeli bir plan niteliğindedir.

İlin planlama tecrübesi, gelişmiş ülke planlama modellerinde izlenen süreçleri aynı doğrultuda, sistematik olarak izlememiş olsa da, Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı, 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları ve diğer alt ölçekli fiziki planların yapımına önem vermek suretiyle, gelişmiş ülkelerde uygulanan planlama modelinin bir ölçüde ilimize aktarılabilmesini de amaçlamaktadır.

III. BOLU İL ÖZEL İDARESİ STRATEJİK PLAN ÇALIŞMASI

III.1. Yasal Dayanak

AB müktesebatının üstlenilmesine ilişkin Türkiye Ulusal Programı ve Uzun Vadeli Strateji ve VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005), kamu yönetiminde stratejik planlama, toplam kalite yönetimi, mali kontrol ve performans denetimini zorunlu kılmaktadır.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9. maddesi ile kamu idarelerinin; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını, önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik planlarını hazırlamaları istenmektedir.

Söz konusu kanunun aynı maddesi ile kamu idarelerinin, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini, stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorunda oldukları belirtilmektedir.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 31.maddesi ile "Vali, Mahalli İdareler Genel Seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plan ve programları ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan ve ilgili olduğu yıl başından önce de yıllık performans planı hazırlayıp İl Genel Meclisine sunar" denilmektedir.

5302 Sayılı Kanunun geçici 3.maddesi ile 31.maddede bahsedilen sürenin kanunun yürürlüğünü müteakip hazırlanması gereken ilk stratejik planlar için bir yıl olarak uygulanacağı belirtilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ve diğer ilgili mevzuat ile birlikte Bolu Valiliğinin 21.12.2005 tarih ve 4194 sayılı yazıları da stratejik plan çalışmalarının yasal dayanağını oluşturmaktadır.

III.2. Amaç

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planının sektörel stratejik amaç ve hedefleri ilgili bölümlerde belirtilmiştir.

Genel olarak ifade etmek gerekirse planın amacı; ulusal kalkınma planlarına, Yüksek Planlama Kurulunca kabul edilen 25.01.2006 tarih ve 2006/1 nolu Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi Belgesi ile diğer üst ölçek planlara ve İl Gelişme Planına uygun olarak, ilin kalkınma çabalarına bütüncül, sonuçlara yönelik ve öz bir politika çerçevesi oluşturmak, ilgili tüm plan paydaşlarını eşgüdüm içerisinde belirlenen hedefler istikametinde harekete geçirmek suretiyle, Bolu İlini bulunduğu sosyo-ekonomik konumdan çok daha ileri bir düzeye taşımaktır.

Bu amaçla; ilgili kamu örgütleri için stratejik planlamanın bir gerekliliği olarak, iddialı, ancak imkansız olmayan, ölçülebilir, somut, yatırım, hizmet ve faaliyetlerle, yükümlülükler belirlenmiş, kamusal mal ve hizmet akışının nicelik ve nitelik yönünden geliştirilmesi, kamusal mal ve hizmetlere ulaşılabilirlik düzeyinin yükseltilerek, vatandaş memnuniyetinin artırılması hedeflenmiştir.

Bu hedefin gerçekleştirilmesine yönelik olarak, kırsal kalkınma stratejileri kapsamında, su ve toprak kaynaklarının etkin kullanımı, üreticilerin örgütlenme ve bilgi düzeyinin artırılması, kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi, gıda kalitesi, tüketicinin korunması, gıda sağlığına yönelik kontrol yapılarının güçlendirilmesi, kırsal alt yapının geliştirilmesi, kırsal yerleşimlerin geliştirilmesi ve korunması, çevreci iyi tarım uygulamalarının geliştirilmesi, orman ekosistemlerinin korunması ve orman kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması (YPK, 2006), ormanlar üzerindeki baskıların azaltılması için orman köylülerinin desteklenmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, eğitim, sağlık ve spor hizmetlerinin güçlendirilmesi ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan gruplara yönelik hizmetlerin artırılması ile çevre ve mekansal gelişme boyutunda, hava, su, toprak kirliliğine yönelik tedbirlerin alınması, fiziki planlama bağlamında tanımsız alan bırakılmaması, doğal afetlerle ilgili planlama, organizasyon ve eğitim faaliyetleri ile diğer faaliyetlerde hizmet kapasitesinin yükseltilmesi, planın öncelikli amaçları arasındadır.

İlin kültür ve turizm potansiyelinin değerlendirilerek il ekonomisine olan katma değerinin yükseltilmesi stratejik planın önemli hedeflerindendir.

Stratejik Plan kapsamında, Bolu İli 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planına uygun olarak 1/25.000 ölçekli ve diğer alt ölçek planların yapımının sağlanması öngörülmektedir. Söz konusu planların hazırlanması, arazi kullanımlarının mekansal belirlemelerinin yapılmasını sağlayacak, özel sektör yatırımcıları için yönlendirici bir işlev görerek, bürokratik işlemleri azaltacak, yatırım ve istihdam ortamının iyileşmesine önemli ölçüde katkıda bulunacaktır.

5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunu'nun ve Kanun kapsamında illerde kurulacak yatırım destek ofislerinin işlevsel olabilmesi için 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları ve diğer alt ölçek planların yapımı hayati önem arz etmektedir.

Kamu ve özel sektör yatırımlarının uzun ve orta vadeli projeksiyonunun daha net bir şekilde ortaya konulabilmesi ancak söz konusu planların yapımı ile mümkün olabilecektir.

III.3. Kapsam ve Varsayımlar

Kamusal örgütlenmenin yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında, İl Özel İdaresi bünyesine sadece Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü aktarılmış, Merkezi İdarenin taşra teşkilatı konumundaki diğer kurumların Özel İdare bünyesine aktarılma süreci henüz tamamlanmamıştır. İleriki aşamalarda diğer kurumların da İl Özel İdaresi bünyesine alınabileceği düşünülmüş bütüncül bir yaklaşımla özel idarelerin yasa ile tanımlanan görevleri ile çakışan hizmetleri yürüten tüm ilgili kurumları da kapsayan bir Stratejik Plan yapılmıştır.

Böylece Stratejik Plan, sadece Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı olmaktan öte ilgili kamu kurum ve kuruluşları, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşlarının birlikte gerçekleştireceği bir plana dönüşmüştür.

Mekan itibarıyla da stratejik plan kentsel ve kırsal tüm il genelini kapsayan bir plan konumundadır.

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planının en önemli varsayımı Kamu Yönetimi Reformu çalışmalarının devam edeceği ve İl Özel İdaresi bünyesine aktarılması planlanan diğer kuruluşların da aktarım sürecinin tamamlanacağı yönündedir.

Ayrıca Kanunla verilen görevleri ifa edebilme imkanı oluşturacak yeterli mali kaynak sağlanması doğrultusundaki çalışmaların bitirilerek özel idarelerin mali yönden güçlendirileceği değerlendirilmektedir.

III.4. Yöntem ve Çalışma Modeli

Stratejik plan hazırlıkları aşamasında ilgili literatür taranmış, DPT tarafından hazırlanan “Kamu Kuruluşları İçin Stratejik Planlama Kılavuzu”ndan yararlanılmıştır.

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planının hazırlanmasında, İl Gelişme Planından büyük ölçüde faydalanılmıştır. Bolu İli 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, Bolu İli Tarım Master Planı, plan kapsamındaki kurumların mevzuatı, kurumsal raporlar ve DPT rehberliğinde hazırlanan Denizli İl Özel İdaresi Stratejik Planı, Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planına temel teşkil eden başlıca belgeler olmuştur.

Plan Hazırlık Genelgesinin yayınlanmasını takiben Stratejik Planlama Ekibi oluşturulmuş, sektörel durum ve potansiyellerin belirlenmesine esas teşkil etmek üzere “Sektörel Analiz Formatları” hazırlanmış, planlama sürecini yönetmek üzere “Plan Yapım Planı” oluşturulmuştur.

İlgili kurum yetkilileri toplantılara davet edilmiş, plan çalışmaları hakkında bilgi verilmiş, sektörel analiz formatları dağıtılarak, söz konusu formatlar çerçevesinde hazırlanılması istenmiştir.

Sektör temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantılarda, standart formatlar çerçevesinde durum analizleri ve değerlendirmeleri kapsayan sunumlar yapılarak sektörel stratejik planların oluşturulması sürecine geçilmiştir.

Plan yapım sürecinde, planlama ekibi ve sektör yetkililerinin katılımıyla (50)’den fazla toplantı icra edilmiş, sivil toplum kuruluş temsilcileri, Abant İzzet Baysal Üniversitesinden akademisyenler de dahil olmak üzere (200)’den fazla yetkili planın oluşturulmasında çok önemli katkılarda bulunmuşlardır.

Çalışmalar esnasında DPT ile de iletişim halinde olunmuş, Teşkilatın planın özgünleştirilmesi yönündeki görüşlerinden önemli ölçüde istifade edilmiştir.

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı hazırlama yöntemi kapsamında ilk aşamada, planlama ekibi, akademisyenler ve sektör yetkililerinin katılımıyla, sektörel stratejik planların genel çerçevesi oluşturulmuş, ikinci aşamada sektörlerle ilgili sivil toplum kuruluşları ve diğer plan paydaşlarının katılımıyla sektörel stratejik planlar olgunlaştırılmıştır.

Üçüncü aşamada ise birbirleriyle yakın bağlantılı sektörlerin ilgilileriyle geniş kapsamlı toplantılar düzenlenerek katılımcıların görüş ve katkıları alınmış, sektörler arasında uyum sağlanmaya gayret edilmiştir.

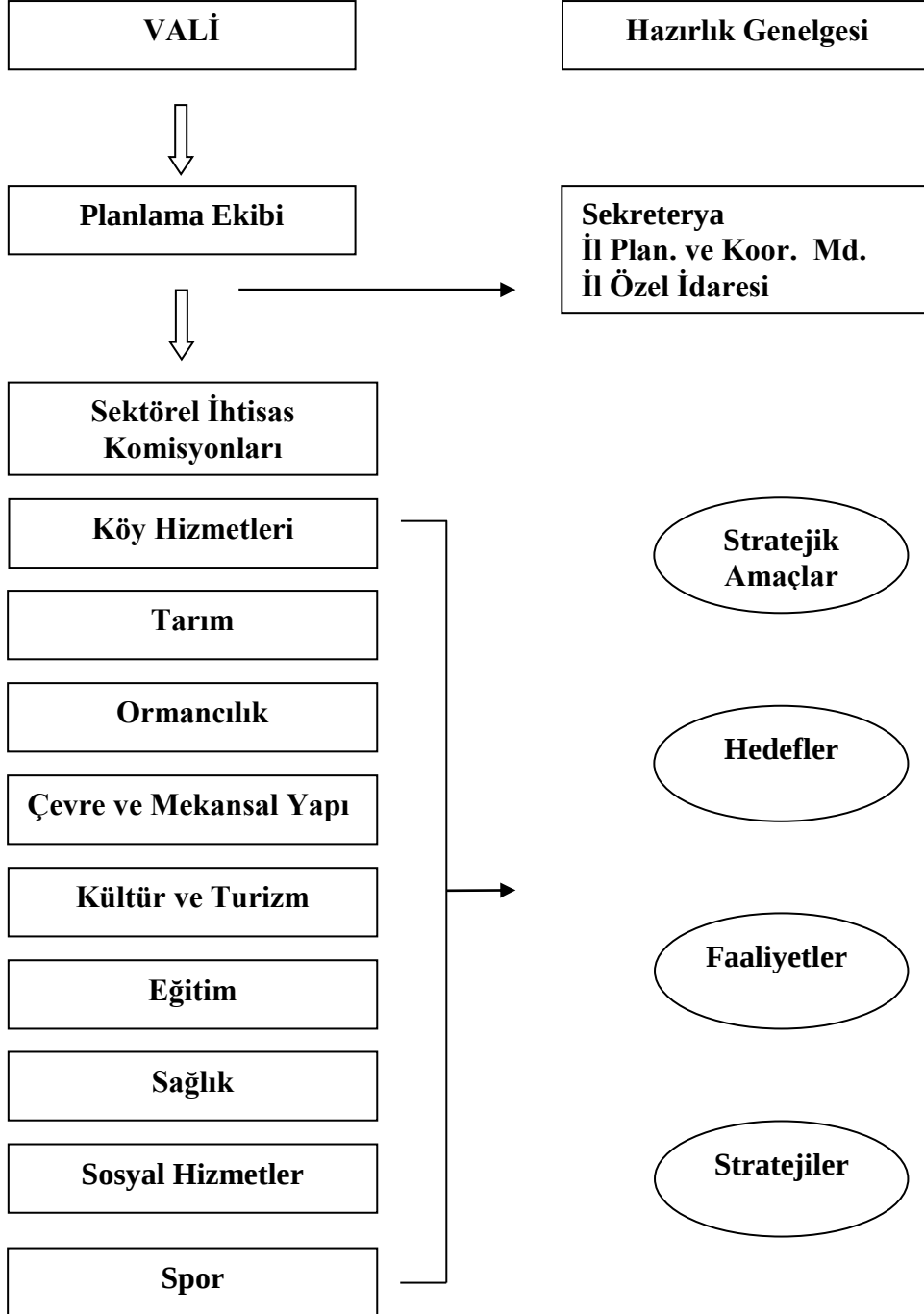
Son aşamada ise planın bütünü üzerinde değerlendirmelerde bulunmak ve il kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla kaymakamlar, kamu kuruluşlarının yetkilileri, belediye başkanları, siyasi parti temsilcileri, üniversite öğretim üyeleri, sivil toplum kuruluşları, diğer plan paydaşları ve yerel basının katılımıyla geniş kapsamlı bir toplantı düzenlenmiş, katkı ve değerlendirmeler plana aktarıldıktan sonra İl Encümeni’nin görüşlerine sunulmuştur.

İl Encümeni’ndeki görüşmelerden sonra İl Genel Meclisine iletilen plan, İl Genel Meclisinin kabulü ile yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı, Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji belgesinde yer alan temel ilke ve yaklaşımlara paralel olarak, sosyal, kültürel ve ekonomik özellikleri, ihtiyaçları, potansiyelleri ve dinamikleri dikkate almak suretiyle çok sektörlü yaklaşımla planlanan faaliyetler bütünü halinde tasarlanmıştır.

Bu çerçevede; Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Planı performans yönetimi ve denetimine imkan sağlaması, kurumların plan kapsamındaki hedef ve faaliyetlerinin net olarak belirlenebilmesi kurumsallaşmanın yaygınlaştırılması amacıyla (9) ana sektör halinde ele alınmıştır. Ayrıca her sektör alt başlıklar halinde irdelenerek stratejik amaç, hedef ve faaliyetler belirlenmiştir.

**BOLU İLİ ÖZEL İDARESİ STRATEJİK PLANI
ÇALIŞMA MODELİ**

IV. DURUM ANALİZİ

IV.1. Mevcut Durum

IV.1.1. İl Özel İdaresi

Bu bölümde, İl Özel İdarelerinin yasa ile verilen görev ve yetkileri ile mali durumları kısaca analiz edilmiş, Bolu ilinin genel durumu ve Stratejik Plan kapsamındaki sektörler itibariyle konumu değerlendirilmiştir.

İl Özel İdaresi, Anayasa'nın 127. maddesinde öngörülen yerel yönetim birimlerinden birisi olup, tüzel kişiliğe haiz bir kamu kuruluşudur. İl Özel İdaresinin veya il tüzel kişiliğinin ilk kuruluş kanunu, 16 Mayıs 1987 tarih ve 3360 Sayılı Kanunla değişikliğe uğrayarak, İl Özel İdaresi Kanunu adını alan 1913 tarihli İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanunu'dur. Ancak, günümüzde 22.02.2005 tarih ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile yeni bir kimliğe kavuşmuş olarak işlevlerini sürdürmektedir. İl Özel İdaresinin görev alanı bulunduğu il sınırlarıdır. Komşu illerle müşterek hizmetler de yürütebilme yetkisine sahiptirler. Organları; Vali, İl Genel Meclisi ve İl Encümeni'dir (*Günel, 2005*).

İl Özel İdareleri mahalli müşterek nitelikte olmak kaydıyla;

Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret, ilin çevre düzeni planı, bayındırlık ve iskan, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları, ilk ve orta öğretim kurumlarına arsa temini, binaların yapım bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçların karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde, imar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür, turizm, gençlik ve spor, orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında yapmakla görevli ve yetkilidir (5302 S.K, Md. 6).

4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve Organize Sanayi Bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar, 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu kapsamı dışında bırakılmıştır.

İl Özel İdarelerine 5302 Sayılı Yasa ile 3360 Sayılı Yasa'dan farklı olarak, il çevre düzeni planı yaptırma, yoksullara mikro kredi verilmesi, orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma çalışmaları yapmak gibi görevler verilmiştir. Ayrıca hizmetleriyle ilgili olarak kamuoyu yoklaması ve araştırması yapmak, görev alanı ile ilgili konularda uluslararası organizasyonlarla işbirliği yapmak, stratejik plan ve stratejik plana uygun olarak performans planı hazırlamak gibi görev ve yetkilerle donatılmıştır (*Denizli İÖİSP, 2005*).

İl Özel İdarelerinin gelirleri 5302 Sayılı Kanunun 42. maddesi kapsamında, ağırlıklı olarak kanunlarla gösterilen İl Özel İdaresi vergi, resim, harç ve katılma payları, genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylar, genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemelerden oluşmaktadır. Taşınır ve taşınmaz malların kira ve satışından elde edilen gelirler, tarifelere göre hizmet karşılığı ücretler, vb. diğer gelirler bütçe içerisinde önemli bir paya sahip bulunmamaktadır.

Kanunun 42. maddesi ile açıklanan gelirler, 43. maddede belirtilen yeni gider kalemlerini ve idareye verilen görev çeşitliğini karşılayacak düzeyde değildir.

2380 Sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun çerçevesinde Özel İdarelerine nüfuslarına göre verilen % 1,12 oranındaki payda bir değişiklik olmamıştır.

2005 yılı kesinleşmiş bütçe rakamlarına göre Bolu İl Özel İdaresinin 8.850.000 YTL olan bütçesinin 3.921.000 YTL'si genel bütçe gelirlerinden ayrılan paylardan oluşmakta, bu ise bütçenin % 45'ine tekabül etmektedir (*Bolu İl Özel İdaresi*).

Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi kapsamında yapılacak olan yasal düzenlemelerle İl Özel İdarelerinin mali yönden daha güçlü konuma getirileceği değerlendirilmektedir. Nitekim 2006 Yılı Programında, genel bütçeden ayrılan payların artırılması, hizmetlerin maliyet esaslı fiyatlandırılması suretiyle, yerel yönetimlerin gelir yapısının yerel ve müşterek nitelikli görev ve hizmetlerle orantılı bir şekilde güçlendirileceği belirtilmiştir.

IV.1.2. İl'in Genel Durumu

Bolu, Ankara'ya 191, İstanbul'a 262 km. mesafededir.

2000 Yılı Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre Bolu İlının toplam nüfusu 270.657'dir. Kentsel nüfus oranı % 53, kırsal nüfus oranı % 47'dir. İl merkezinde yaşayan nüfus ise 84.568'dir.

İlde merkez ilçe dahil, 9 ilçe, 13 belediye, 512 köy ve 672 bağlı yerleşim birimi bulunmaktadır.

2001 yılı verilerine göre il'de kişi başına düşen GSYİH 4.216 \$'dır. İl GSYİH içinde tarım % 37,7, sanayi % 21,6, hizmetler % 40,7 paya sahiptir. DPT tarafından 2003 yılına ilişkin olarak yayınlanan, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında Bolu, Türkiye genelinde 14. sıradadır.

IV.1.2.1. Sanayi ve Ticaret

Bolu'da faaliyette bulunan önemli sanayi dalları gıda, orman ürünleri, mobilya, metal eşya ve makine, dokuma-giyim eşyası ile deri sektörleridir.

İl'de (4) adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. 73 ha. olan Bolu OSB'de 46 işyeri faaliyet göstermektedir. 74 ha. ve 41 parselden oluşan ilave OSB yapılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. 51 parselden oluşan Gerede OSB'de 7 işyeri faaliyettedir. 132 parselden oluşan Gerede Deri OSB'de üretime geçen tesis yoktur. Tamamlanma aşamasında olan arıtma tesisinin hizmete girmesi ve alt yapının tamamlanmasından sonra ilçedeki deri işletmeleri OSB'ye taşınacaktır. Yeniçağa OSB'nin yer seçimi yapılmış, kamulaştırma ve alt yapı çalışmalarına başlanmamıştır.

İlde faaliyet gösteren 6 adet Küçük Sanayi Sitesinde toplam 1.311 adet işyeri bulunmaktadır. Merkez İlçede 45 üyeli 1 adet Küçük Sanayi Sitesi inşaat halindedir.

İl genelinde 15 banka bu bankalara bağlı 27 şube faaliyet göstermektedir. 179 anonim, 1.165 limited, 14 kollektif, 801 şahıs şirketi mevcuttur. Toplam kooperatif sayısı 363 tür. İl genelinde faaliyet gösteren 27 Esnaf ve Sanatkarlar Odalarına kayıtlı üye sayısı 7.938 dir (*Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü*).

IV.1.2.2. Ulaşım ve Alt Yapı

Bolu İlinde ulaşım karayolu ile sağlanmakta, demiryolu ağı bulunmamaktadır. Askeri hava alanı sivil ulaşım hizmetlerine açık değildir.

İlde 348 km. devlet yolu, 261 km. il yolu ve 124 km. otoyol mevcuttur. Köy yolları envanterinde 1.388 km. asfalt, 1.859 km. stabilize, 103 km. tesviye ve 1 km. ham yol olmak üzere toplam 3.351 km. yol bulunmaktadır.

İl'de içme suyu bulunmayan köy yoktur. 7 köy, 10 bağlı, ünite olmak üzere toplam 17 yerleşim biriminin içme suyu yetersizdir. 40 köyün içme suyu şebekesi bulunmamaktadır. 178 köy kanalizasyon sistemine sahiptir. Köy Hizmetleri envanterine kayıtlı 48 hayvan içme suyu göleti, 2 adet sulama suyu göleti mevcuttur (*Bolu İl Özel İdaresi*).

Elektrik ve telefonu bulunmayan köy yoktur.

IV.1.2.3. Tarım

Bolu 8.270 km² yüzölçümüne sahiptir. % 11,5'i mutlak tarım arazisi olmak üzere tarım alanları il arazisinin yaklaşık % 18'ini oluşturmaktadır. Çayır ve meraların kapladığı alan yaklaşık % 15'tir. Ormanlık alanlar ise % 59 olup, geriye kalan % 8 dolayındaki alan ise tarım dışı alanlardır.

Tarla bitkileri olarak ekili alanların büyük bir bölümünü tahıllar oluşturmaktadır. Yetiştirilen tahılların başında buğday ve arpa gelmektedir. Yumru bitkilerden patates ilin önemli tarımsal ürünleri arasındadır.

Kanatlı hayvancılık sektörü il ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. İlde 3.500 kanatlı hayvancılık işletmesi mevcuttur. Bu işletmelerde 86.158.639 broiler ve 200.250 yumurta tavuğu, 313.710 hindi, 12.080 ördek, 40.060 kaz olmak üzere toplam 86.724.739 kanatlı bulunmaktadır.

103.499 küçükbaş ve 114.225 büyükbaş hayvan, ilin tarımsal envanteri içerisinde yer almaktadır.

İlde 29 adet kültür balıkçılığı işletmesinde 167,8 ton/yıl üretim yapılmakta, 22,024 adet yeni usul arı kovanı ile arıcılık faaliyetleri sürdürülmektedir (*Tarım İl Müdürlüğü*).

IV.1.2.4. Orman

İl yüzölçümünün % 59'una tekabül eden orman alanları toplam 487.859 ha'dır. Bu alanın 452.001 ha. koru, 34.821 ha. baltalık ormanlardan oluşmaktadır. Koru alanların 311.944 ha. normal, 140.057 ha. bozuk ormanlardan oluşmaktadır. Baltalık alanların 3.395 ha. normal, 31.426 ha'ı ise bozuk baltalık alanlardır (*Bolu Orman Bölge Müdürlüğü*).

İl ormanlarının yarıya yakın kısmını çam türleri oluşturmaktadır. Köknar, kayın, meşe ağaçları da il ormanlarında bulunan diğer ağaç türleridir.

Bolu, Türkiye'nin flora zenginliğinde önemli yeri olan bölgelerinden biridir. Bolu florasında (Düzce dahil) 882 tür bulunmaktadır. Bunların 84'ü Türkiye endemik türlerindendir. Sadece Bolu'ya özgü 3 endemik tür mevcuttur (*Tatar, 2004*).

312.000 ha. orman alanının kadastro ve tescil işlemlerine başlanmış, ancak bitirilememiş, 169.000 ha alanın ise kadastro işlemlerine hiç başlanamamıştır.

İldeki 512 köyün 441'i orman köyüdür. İl nüfusunun yaklaşık % 30'u orman köylerinde yaşamaktadır. İlin orman yolları uzunluğu toplam 6.872 km olup, bunun 547 km'si yapılmış, 1.725 km'sinin de yapımı planlanmıştır (*Bolu Orman Bölge Müdürlüğü*).

IV.1.2.5. Çevre ve Mekansal Yapı*

Erozyon ve Toprak Kirliliği

TUBİTAK Marmara Araştırma Merkezinin Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü sayısal verilerini kullanarak ürettiği haritaya göre il arazisinin % 68'inde şiddetli, % 12'sinde çok şiddetli erozyon meydana gelmektedir.

İlde deprem, heyelan, erozyon, taş ve kum ocakları faaliyetleri, yol yapımı gibi sebepler ile deprem sonrası yıkıklar, enkaz dökmeler ve geçici iskan alanlarının oluşturulması nedeniyle arazi bozulmaları oluşmaktadır.

İl Özel İdaresi dosyalarındaki kayıtlara göre 3 adet kum-çakıl ocağı, 23 adet işletme ruhsatlı maden ocağı, 27 adet arama ruhsatlı maden ocağı bulunmaktadır.

Kimyasal gübreleme, ilaçlama, katı atıkların düzensiz depolanması olmak üzere toprak kirletici unsurlar bulunmakla birlikte, kirliliği tespit etmek amacıyla bugüne kadar il genelinde yapılmış herhangi bir araştırma bulunmamaktadır.

Katı Atıklar

Bolu'da katı atık deponi alanlarının hepsi düzensiz niteliktedir, hiç birinin yer seçiminde yönetmelikte öngörülen jeolojik, topografik, hidrolojik ve meteorolojik kriterler dikkate alınmamıştır. Çoğu yerde de katı atık deponi alanlarının yerleşim merkezlerine uzaklıkları olması gerekenden daha kısadır. Son yıllarda sayıları oldukça artan kanatlı hayvan yetiştirme kümeslerinin atıklarının bertarafında da aynı düzensizliğin egemen olması çevre sorunlarını artırmaktadır. Tıbbi atıklarla sanayi atıkları da genel olarak evsel atıklarla birlikte depolanmaktadır. Geri kazanım çalışması yoktur.

Su Kirliliği

Alıcı ortam olarak Türkiye genelinde olduğu gibi Bolu'da da en fazla akarsular kullanılmaktadır. Arıtılmadan doğaya verilen kanalizasyon deşarjları ile evsel ve endüstriyel atık sular, düzensiz katı atık depoları, tarımsal gübreleme ve ilaçlamalardan yüklenmiş sulama ve yağmur suları su kirliliğinin başlıca kaynaklarıdır.

Bolu İlinde en fazla kirlenmeye maruz kalan akarsular Merkez İlçeden geçen Büyüksu Çayı ile Gerede İlçesinden geçen Gerede Çayı'dır (Ulus Deresi). Büyüksu Çayı'nın kirlilik yükünde genelde evsel nitelikli maddeler ile gıda sektöründen gelen organik maddeler ağırlık taşımaktadır. Ulus Çayı'nın karakteristik kirlilik yükü ise Gerede'deki deri sanayiinden gelmektedir.

Yeniçağa ve Gerede dışındaki bütün belediyelerde ve aynı zamanda köylerde atık sular arıtılmadan alıcı ortama verilmektedir.

Hava

İlde hava kirliliği ölçümleri Merkez İlçede yapılmaktadır. Hava kirliliğini doğrudan etkileyen sanayi kirliliği yoktur. Şehir merkezlerinin temel kirletici kaynakları ısınma amaçlı yakıtlardan

* İl Gelişme Planından yararlanılarak hazırlanmıştır.

ıkan baca gazları ve motorlu taşıt araçları egzoz gazlarıdır. İl Merkezinin etrafının dağlarla çevrili olması yeterli hava sirkülasyonu oluşmasını engellemektedir.

Görüntü-Gürültü Kirliliği ve Sahipsiz Evcil Hayvanlar

İnşaat ve hafriyat atıklarının gelişigüzel bırakılması, terk edilmiş kulübe ve yapılar, işlevini yitirmiş reklam panoları, yön levhaları, prefabrik kalıntıları, dış cephe bakımı yapılmamış binalar İlde görüntü kirliliği oluşturan başlıca unsurlardır. Gürültü kirliliğine yönelik İlde yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Sahipsiz evcil hayvanların çoğalmasından kaynaklanan bazı sorunlar yaşanmaktadır.

Fiziki Planlama

İlde mevcut fiziki planlarla ilgili genel bilgiler, Bolu İli Planlama Tecrübeleri bölümünde sunulmuştur.

Belediye mücavir alanları dışındaki kırsal yerleşim ünitelerinin hiç birinde imar planı bulunmamaktadır.

Kırsal yerleşim birimleri imar planı envanteri kapsamında, Bolu Belediyesi mücavir alanı içinde bulunan 45 köyden 13 köyün imar planı bulunmaktadır. Karacasu Belediyesi mücavir alanı içerisindeki 3 köyün imar planı hazırlanmış henüz onaylanmamıştır. Dörtdivan Belediyesi mücavir alan içerisindeki 6 köyün 1/1.000 ölçekli halihazır haritaları yapılmaktadır. Daha sonra imar planları yapılacaktır. Gerede Belediyesi mücavir alanı içindeki bir köyün imar planı yoktur. Diğer belediyelerden bazılarının mücavir alanı bulunmamakta, mücavir alanı olanların ise köyü bulunmamaktadır (*Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü*).

Depremsellik

İl arazisinin tamamına yakını I. derece deprem kuşağı içinde kalmakta, sadece Göynük, Seben, Kıbrısçık ilçelerinin güney kesimlerinde çok dar bir alan II. dereceli deprem kuşağı içinde bulunmaktadır.

Türkiye'nin hatta dünyanın da en fazla yıkıcı deprem üreten karasal fay kuşaklarından biri olan Kuzey Anadolu Fay Kuşağı Bolu il arazisini kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda ortalayıp geçmektedir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün 15.10.1999 tarih ve 12297/10 Sayılı Genelge esaslarına göre Bolu Merkez, Gerede Yeniçağa, Dörtdivan, Mengen, Kıbrısçık, Seben (ilave imar planı için) ve Karacasu Beldesi İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt raporlarını hazırlatmışlardır. Zemin etütleri sonucunda belediye ve mücavir alan sınırları içindeki arazi, yapılaşma açısından uygun alan, önlemlili alan ve uygun olmayan alanlar şeklinde sınıflandırılmıştır. Mudurnu, Göynük ve Seben Belediyelerinin İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporları ise söz konusu Genelge esaslarına göre henüz hazırlanmamıştır. 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 depremlerinden önce Taşkesti, Pazarköy ve Gökçesu beldelerinin, imar planına esas gözlemsel jeolojik etüt raporları İller Bankası Genel Müdürlüğü'nce hazırlanmıştır.

Merkez İlçede kent merkezi, Bolu Ovasında ve Kuzey Anadolu ana fayına yaklaşık 5 km mesafededir. Ova zemini alüvyon zemindir. I. derecede risk altındadır.

Dörtdivan İlçe Merkezi de alüvyon bir zemin üzerinde kurulmuştur, ancak alüvyon kalınlığı Bolu Ovasındaki kadar fazla değildir. Volkanik sert zemin üzerinde ince bir alüvyon örtü vardır. İlçe merkezi Kuzey Anadolu Fay Hattına 5 km. uzaklıktadır.

Gerede İlçe Merkezi yüksek deprem riski taşıyan bir yerde kurulmuştur. Kuzey Anadolu fayı kent merkezinden geçmektedir. Buna karşın kent merkezinin güneybatı kesimlerinde zemin oldukça sağlamdır. Kent merkezinin kuzey kesimlerinde, Abant İzzet Baysal Üniversitesi şehir kampusunun ve sanayi sitesinin kurulduğu alanlarda eski ve biraz sıkışmış ve sertleşmiş alüvyon zemin bulunmaktadır.

Göynük İlçesi birinci derece deprem kuşağı içinde kalmakla birlikte, zeminin alüvyon olmaması, ana faya yaklaşık 20 km. uzak olması riski göreceli olarak azaltmaktadır.

Kıbrısçık İlçe Merkezi'nin kurulduğu zemin volkanik kayadan oluşan sağlam zemindir. Kuzey Anadolu Fayına 35 km. uzaklıkta bulunmaktadır. Bu nedenle Kıbrısçık, Bolu'nun göreceli olarak deprem riski az olan bir ilçesidir.

Mengen'de, Bolu-Mengen Fayı ilçe merkezinden geçmektedir. Dağınık bir yerleşim biçimine sahip kentin önemli bir kısmı vadi alüvyonları üzerine kuruludur. Deprem riski bulunmaktadır.

Mudurnu İlçesinde, zemin vadi tabanındaki dar istisnalar dışında kaya zemindir. Kuzey Anadolu Fayına 15. km uzaklıkta olması ve zeminin nispeten iyi olması nedeniyle deprem riski göreceli olarak İlin bazı yerlerine göre daha düşük sayılır.

Seben İlçesi, Aladağ Çayı Vadisi'nde kısmen alüvyon, kısmen kaya zemin üzerinde kurulmuştur. Kuzey Anadolu Fayına uzaklığı 27 km. kadardır. Deprem riski göreceli olarak daha düşüktür.

Yeniçağa İlçe Merkezi, Kuzey Anadolu Fayı'nın üzerinde kurulmuştur. Önemli bir kısmının zemini yumuşaktır. Bolu İlinde deprem riski en yüksek olan yerleşim merkezlerinden biridir. İlçenin ova kısmı ana fay üzerinde bulunmaktadır. Zemin gevşek, yer altı suyu yüksektir.

Karacasu Beldesi zemini genç alüvyonlardan oluşmaktadır ve yer altı suyu seviyesi yüzeye çok yakındır. Kuzey Anadolu Fayı beldeden geçmektedir. Ağır deprem riski taşımaktadır.

Gökçesu Beldesi, Bolu-Mengen Fayı'nın üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca Kuzey Anadolu Fayına 15 km. mesafededir. Yapılaşma esas olarak alüvyon zemin üzerinde gerçekleşmiştir. Fay hatları ve zeminin uygun olmaması nedeniyle yüksek deprem riski taşımaktadır.

Pazarköy Beldesi, Bolu-Mengen Fayı üzerinde kurulmuş olan bir yerleşim birimidir. Kuzey Anadolu Fayına 12,5 km uzaklıktadır ve deprem riski taşımaktadır.

Taşkesti Beldesi de Kuzey Anadolu Fayı üzerinde bulunmaktadır. Deprem riski yüksek olan bir yerleşim merkezidir.

Gerede-Dörtdivan-Yeniçağa-Bolu-Bolu Dağı eksenini ile Bolu-Gökçesu-Mengen-Pazarköy eksenini köy yerleşim birimlerinin toplandığı iki eksenidir. Bunlardan birincisi Kuzey Anadolu Fay Kuşağı ile diğeri de Bolu-Mengen Fay Kuşağı ile örtüşmektedir. Diğer bir deyişle köylerin çoğu deprem riski en yüksek olan kesimlerde toplanmış durumdadır.

Heyelan

MTA tarafından belirlenen heyelan alanları, D-100 Karayolu'nun Yumrukaya Köyü kısmı, Karamanlar Köyü doğusu, Büyüksu Deresi yamaçlarında, Bakırlıçaşa Köyü civarında, Bayat Mahallesi güneyinde, Yukarı Çandır Köyü batısında, Tokmaklar Köyü yakını ve Değirmenderesi'nde, batıda Elmalık-Alpagut Köyleri arasında, Bolu - Kaynaşlı arasında doğuda Kol Mahallesi civarında, Zahmanlar ve Bürnük Köyleri arasında bulunmaktadır.

Potansiyel heyelan alanları ise Yumrukaya Köyünün kuzeydoğusu, Karamanlar Köyü çevresi, Yukarı Çandır Köyü batısı, Müstakimler Köyü doğusu, Zahmanlar ve Kol Mahalleleri güneyidir.

Bazı Belediyelerce yaptırılan jeolojik-jeoteknik etüt rapor sonuçlarına göre, incelenen alanlarda Gerede ve Yeniçağa ilçelerinde heyelanlı bölgeler olduğu belirtilmektedir.

20-23 Mayıs 1998 tarihlerinde yağan şiddetli yağışlar neticesinde İl Merkezi, Göynük, Dörtdivan, Mudurnu, Yeniçağa, Gerede, Mengen, Seben ilçelerinde taşkınlar meydana gelmiş, önemli derecede taşkın hasarları oluşmuştur. Söz konusu taşkınlardan sonra, yukarıda adı geçen yerleşim birimlerinde taşkına sebep olan akarsularda Türkiye Sel ve Deprem Felaketi Acil Yardım Projesi (TEFER) ve Türkiye Deprem Acil Yardım Projesi (TERRA) kapsamında dere ıslah çalışmaları yapılarak, tedbirler alınmıştır. Taşkın önleme imalatları 2001 yılında tamamlanmıştır. (DSİ 53. Şube Müdürlüğü). Göynük Belediyesi'nce, İlçedeki taşkın önleme imalatlarında eksiklikler olduğu ve etütleri yapılan rusubat tutucuların yapılması gerektiği bildirilmiştir.

IV.1.2.6. Kültür ve Turizm

Bolu'da Kültür ve Turizm Bakanlığı İşletme Belgeli 14 tesiste 3.151, Mahalli İdare Belgeli 44 tesiste 2.230, Yatırım Belgesi ile faaliyette bulunan 1 kampingde 102 olmak üzere toplam 59 tesiste 5.483 turizm yatak kapasitesi bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan yatırım belgeli 4 tesis tamamlandığında ilave olarak 366 yatak kapasitesi daha kazanılmış olacaktır. Mevcut turizm yatak kapasitesinin kullanma oranı % 35 dolayındadır.

2005 yılında Bolu'da bulunan turizm belgeli konaklama tesislerinde 290.000 yerli, 30.000 yabancı olmak üzere toplam 320.000 kişi konaklama yapmıştır.

İlde 1.070 kişi kapasiteli 3 adet turizm işletme belgeli yeme-içme tesisi, 8 adet belgeli seyahat acentası mevcuttur.

İlin doğal zenginlikleri envanteri içerisinde Abant, Yedigöller, Gölcük, Sünnet Göllerimizle birlikte toplam 14 göl ve gölet, irili ufaklı 48 suni gölet, 320 yayla, 3 tabiatı koruma alanı, 7 orman içi dinlenme alanı, 4 yaban hayatı koruma sahası bulunmaktadır.

Bolu'da tescil edilerek, koruma altına alınmış 42 adet arkeolojik sit, 2 adet kentsel sit ve 3 adet doğal sit olmak üzere toplam 47 adet sit alanı bulunmaktadır.

İlde 5 adet askeri yapı, 8 adet doğal anıt, 5 adet idari yapı, 93 adet dini-kültürel yapı ve 353 adette sivil mimari örneği olmak üzere toplam 464 adet tescilli yapı mevcuttur.

Karacasu, Mudurnu Babas ve Sarot, Seben Kesenözü-Pavlu, Göynük Çatak Kaplıcaları Bolu'nun termal turizm potansiyelini oluşturmaktadır.

Mudurnu yolu üzerindeki "Bolu'nun Pamukkalesi" olarak nitelendirilen Akkaya Travertenleri ilin diğer dikkat çeken turizm değerleri arasındadır.

Kartalkaya Kayak Merkezi ile birlikte Gerede Arkut Dağı Kayak Merkezi de ilin ulusal ve uluslararası öneme sahip kış turizmi merkezleridir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca, Köroğlu Dağı Turizm Alanı III. Gelişim Bölgesi içerisinde bulunan Dörtdivan Çalköy-Çetikören Mevkiinde bulunan arazi 2.500 yatak kapasiteli tatil merkezi yapılmak üzere yerli ve yabancı turizm yatırımcılarına tahsis için ilana çıkmıştır (*İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü*).

IV.1.2.7. Eğitim

İlde 2005-2006 eğitim-öğretim yılı verilerine göre okul öncesinde 2.504, ilköğretimde 31.298, orta öğretimde 12.440 olmak üzere toplam 46.242 öğrenci öğrenim görmektedir. Ayrıca yaygın eğitim kapsamında Çıraklık Eğitim Merkezinde 2.098, Pratik Kız Sanat Okulunda 191 kişi eğitim görmekte, Halk Eğitim Merkezince düzenlenen kurslara 4.415 kişi devam etmektedir.

Bolu'da okur-yazar oranı % 98'dir. Okullaşma oranı okul öncesi eğitimde % 30 (Türkiye % 15.2), ilköğretimde % 100(Türkiye % 95.2), orta öğretimde % 82'dir (Türkiye % 60.8). Derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 26 (Türkiye 37), orta öğretimde 24 (Türkiye 34)'dür. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı, okul öncesi eğitimde 14, ilköğretimde 23 (Türkiye 26), ortaöğretimde 15 (Türkiye 18) dir.*.

Rakamlardan da anlaşılabileceği gibi Bolu, okullaşma oranları, öğrenci/derslik sayısı, öğrenci/öğretmen sayısı bakımından Türkiye ortalamalarına göre daha iyi bir konumda bulunmaktadır.

Okul öncesi eğitimde 180, ilköğretimde 1.184, orta öğretimde 503, yaygın eğitimde 9 olmak üzere toplam 1.862 derslik mevcuttur.

Okul öncesi eğitimde 86, ilköğretimde 1.387, orta öğretimde 823, yaygın eğitimde 36 olmak üzere toplam 2.426 öğretmen görev yapmaktadır. İl genelinde 8 ilköğretim okulu, 1 lise ikili öğretim yapmaktadır (*İl Milli Eğitim Müdürlüğü*).

İlde bulunan Abant İzzet Baysal Üniversitesi'ne ait 6 fakülte, 3 yüksekokul, 4 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Üniversite'de 902'si yüksek lisans-doktora öğrencisi olmak üzere 15.737 öğrenci eğitim görmektedir. Akademik personel sayısı 657'dir (*AİBÜ*).

IV.1.2.8. Sağlık

İl genelinde Sağlık Bakanlığına bağlı; 5 Devlet Hastanesi, 2 Branş Hastanesi (Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi, İzzet Baysal Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi) ile AİBÜ Tıp Fakültesi Hastanesi mevcuttur.

Ayrıca birinci basamak tedavi hizmetlerini yürüten; 32 sağlık ocağı, 76 köy sağlık evi, 123 sağlık ocağı ebe bölgesi, 2 verem savaş dispanseri, 1 ana çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezi, 1 halk sağlığı laboratuvarı ve 1 acil yardım ve kurtarma merkezi (112) ile 3 adet Merkez İlçe'de ve 8 adet ilçe merkezlerinde olmak üzere toplam 11 acil yardım istasyonu mevcuttur. İl'de 1 adet özel poliklinik, 1 adet özel tıp merkezi, 1 adet özel diyaliz merkezi ve 1 adet özel MR merkezi bulunmaktadır

İlde 741 kişiye bir doktor (Türkiye 716), 660 kişiye bir hemşire (Türkiye 850), 1.553 kişiye bir ebe ve 12.656 kişiye de bir diş tabibi düşmektedir. İl'de bulunan hastanelerin kadro yatak sayısı 1.290, mevcut yatak sayısı 1.064'tür. **(*İl Sağlık Müdürlüğü*).

* Bolu ile ilgili rakamlar 2005-2006 eğitim-öğretim yılı, Türkiye ile ilgili rakamlar ise 2004-2005 eğitim-öğretim dönemine aittir.

* * Bolu ile ilgili rakamlar 2005 yılı, Türkiye ile ilgili rakamlar ise 2004 yılına aittir.

IV.1.2.9. Sosyal Hizmetler

Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde bulunan 0-18 yaş grubuna yönelik, karma cinsiyetli, 40 kapasiteli Semiha Şakir Spastik Çocuklar Rehabilitasyon Merkezi'nde, korunmaya muhtaç spastik çocuklara bakım ve rehabilitasyon hizmeti verilmektedir.

İzzet Baysal Vakıf Huzurevi ve Kız Yetiştirme Yurdu 60 yaşlı, 60 çocuk kapasitelidir. Kuruluşta 35 yaşlı, 57 çocuk bulunmaktadır.

60 kapasiteli İzzet Baysal Huzurevi'nde ise sosyal yoksunluk içinde bulunan 48 yaşlıya hizmet verilmektedir.

2005 yılı sonunda açılan Karaçayır Toplum Merkezi'nde, AİBÜ ve Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü ile eşgüdüm halinde sosyal yoksunluk içerisinde bulunan gruplara çeşitli projeler kapsamında meslek edindirme kursları verilmektedir (*Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü*).

2005 yılında Merkezde 5.127, ilçelerde 11.898 kişi olmak üzere, toplam 17.025 kişiye, 2.608.000 YTL ayni ve nakdi yardım yapılmıştır.

Ayrıca, 2.357 kişiye 3.181 ton bedelsiz yakacak yardımı yapılmış olup, il genelinde toplam 19.382 kişiye yardım ulaştırılmıştır (*Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları*).

Bolu ili genelinde 2005 yılı sonu itibarıyla vizeli 16.874 kişi yeşil karttan yararlanmaktadır. Bu rakamın toplam il nüfusuna oranı % 6.2'dir (*İl Sağlık Müdürlüğü*).

İl Gelişme Planı hane halkı araştırma sonuçlarına göre il nüfusunun % 5'i, 1 dolarlık mutlak yoksulluk sınırı altında yaşamakta, bu nüfusun % 75'i köylerde ikamet etmektedir. Köylerin % 84'ü ise orman köyüdür.

IV.1.2.10. Spor

Gençlik ve Spor İl Başkanlığı bünyesinde, çeşitli sportif faaliyetler ve etkinliklerin yürütüldüğü 2 adet spor kompleksi bulunmaktadır.

Atatürk Spor Kompleksi içerisinde, 1 stadyum, 1 kapalı spor salonu, 1 olimpiyat gençlik evi mevcuttur.

Karaçayır Spor Kompleksinde; 54 yatak kapasiteli kamp eğitim merkezi, kapalı yüzme havuzu, jimnastik ve güreş salonu, gençlik evi, Bolu Spor Sosyal Tesisleri, 3 adet tenis kortu, 2 çim, 2 toprak futbol sahası, çocuk oyun parkı, basketbol ve voleybol sahalrı mevcuttur.

Ayrıca Gölköy atış-trap-skeet poligonu ile Aladağ Gençlik İzcilik ve Spor Kampusü ilin spor tesisleri arasındadır.

Aladağ Kampusünde; 40 yatak kapasiteli sporcu kamp eğitim merkezi, kapalı spor salonu, 42 bungalov, 1 basketbol, 2 voleybol, 1 tenis kortu ile 2 doğal çimli futbol sahası vardır.

Tüm ilçelerde futbol sahası mevcuttur. İl genelinde 19 spor, 10 müessese, 4 ihtisas, 1 okul, 1 gençlik kulübü olmak üzere toplam 35 kulüp bulunmaktadır.

İlde Gençlik ve Spor İl Başkanlığı bünyesinde açılan il spor merkezlerinde 17 branşta, 1.234 sporcu çalışmalarını sürdürmektedir.

Lisanslı sporcu sayısı 6.852, kartlı sporcu sayısı 304'dür (*Gençlik ve Spor İl Başkanlığı*).

IV.2. Bolu İli'nin Güçlü-Zayıf Yönleri-Fırsatlar ve Tehditler (GZFT)

Bolu İli GZFT analizi çalışmalarında öncelikle İl Gelişme Planı ve Sektör Raporları, Bolu Tarım Master Planı, İl Brifing Raporları, ilgili müdürlüklerin brifing raporları, stratejik plan çalışmaları esnasında sunumu yapılan sektörel formatlar ve çalışmalar esnasında ortaya çıkan görüşler ile Denizli İl Özel İdaresi Stratejik Planı'ndan faydalanılmıştır.

GÜÇLÜ YÖNLER

- Yönetim desteği,
- Karar alma ve icra yetkisi,
- Bütçesini kendisinin yapması ve onaylaması,
- Kentin küçük bir kent olmasının kontrol edilebilir bir yönetsel yapının oluşmasına imkan vermesi,
- Coğrafi konum ve ana pazarlara yakınlık,
- Kamu hizmetlerine erişebilme kolaylığı,
- İlde Üniversitenin varlığı,
- Otoyol ve D-100 Karayolunun metropollere ulaşım kolaylığı sağlaması,
- İçme ve sulama suyu kaynaklarının yeterli olması,
- Genel olarak toprak verimliliğinin yüksek olması,
- Tarımsal sanayi için uygun iklim ve zengin doğal ortamın bulunması,
- Ülkenin önemli kanatlı hayvancılık merkezlerinden biri olması,
- İlde orman alanlarının genişliği,
- Flora ve fauna yönünden zenginlik,
- İl Gelişme Planı'nın yapılmış olması,
- Gerede İlçesi'ndeki deri sanayi dışında çok ağır kirlletici üreten sanayi kuruluşunun fazla olmaması,
- Depreme dayanıklı bina ve konuta sahip olma bilincinin artmış olması,
- Yapılaşmada kullanılacak arazilerde jeolojik, jeoteknik ve zemin etütlerinin zorunlu hale getirilmiş olması,
- Zorunlu deprem sigortası kurumunun oluşturulmuş olması,
- Yapı denetim mevzuatının uygulamaya konulmuş olması,
- TEFER ve TERRA projeleri kapsamında taşkınlarla yönelik önlemlerin alınmış bulunması.
- Debilerinin yüksek olmamasına karşın akarsuların fazlalığı,
- Yer altı suyu rezervlerinin yüksek oluşu,
- Çok sayıda doğal ve suni göl ve göletin varlığı,
- Coğrafi Bilgi Sistemi'nin kurulmuş olması ve 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın tamamlanması,
- Dört mevsim turizm imkanlarının bulunması,
- Tarihi, kültürel ve doğal mirasın zenginliği,
- Turizm ve hayvancılık potansiyeline sahip çok sayıda yaylanın bulunması,
- Jeotermal kaynakların varlığı,
- Eğitim alt yapısının büyük ölçüde tamamlanmış olması,
- Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretimde okullaşma oranı, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları itibarıyla ülke hedeflerinin üzerinde bulunulması,
- İlde vakıf ve hayırsever insanların eğitime büyük ölçüde destek sağlaması,
- İlin alternatif eğitim faaliyetleri (seminer, panel, yaz okulu, vb.) için elverişli olması,
- Eğitimli genç nüfusun fazla olması,
- Resmi kurumların yanı sıra yaygın eğitim veren özel kurumların bulunması,
- İlde sağlık alt yapısının güçlü olması,
- Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin hizmete girmiş olması,
- Vakıf ve hayırsever insanların sağlık alt yapısına destek vermesi,
- İlde aile hekimliği uygulaması için alt yapı çalışmalarına başlanması,
- Sosyal Güvenlik Kuruluşları kapsamında sağlık güvencesinden yararlananların sayısının yüksek oluşu,
- Sosyal Hizmet Kuruluşlarının ve AİBÜ Kemal Demir Fizik Tedavi Rehabilitasyon Yüksek Okulu'nun bulunması,
- Gençlere dönük yaz ve kış gençlik kampı ve merkezi imkanlarının olması,

ZAYIF YÖNLER

- Kamu Yönetimi Reformu'nun tamamlanamaması nedeniyle Özel İdarelerin görevleriyle uyumlu örgütlenme yapısının henüz kurulamamış olması,
- Kanunlarla İl Özel İdarelerine verilen görevleri yerine getirebilecek mali imkanların sağlanamaması,
- Merkezi Teşkilat'ın taşra kuruluşları, yerel yönetimler üniversite ve sivil toplum kuruluşları arasında yeterli düzeyde eşgüdüm sağlanamaması,
- Kamu kurumlarının bina, donanım ve bütçe yetersizliği,
- Kamusal örgütlenmenin etkinlik ve işlevsellik açısından yeterli olmaması, kurumsallaşmanın zayıf olması,
- Ortak hareket etme kültürünün yetersizliği,
- Hava ve demiryolu ulaşımının bulunmaması,
- İstatistiki verilerin yetersizliği,
- Nitelikli personel eksikliği,
- Sivil toplum örgütlenmesinin yetersizliği,
- Sektörel yatırım alanlarının belirlenmemiş olması,
- Kamusal hizmetlerde kent ve kırsal alanda dengesizlik olması,
- Kırsal alanda içme suyu şebekelerinin tamamlanmamış olması, suyu yetersiz köylerin bulunması,
- Kırsal alanda içme suyu sayaçlarının yaygınlaştırılmamış olması,
- Ulaşım ağında kara noktaların fazla olması,
- Kış mevsiminin yoğun ve uzun geçmesinin, yol bakım ve onarımlarını masraflı hale getirmesi,
- Kimi köy yolları ve il yollarının standartlarının düşük olması,
- Yolların bakım ve onarımında yetersizliklerin bulunması,
- Makine parkının yetersiz olması
- Toprakların çok parçalı ve işletme ölçeklerinin küçük olmasının yol açtığı etkinlik ve verimlilik kaybı,
- Tarım ürünlerini işleyen ve değerlendiren üretim tesislerinin yetersizliği,
- Bazı sulama tesislerinin çeşitli nedenlerle kullanılamaması,
- Tohumluk kullanımında ve dağıtımında sertifikasyon yada belgeli ürün çalışmasının yapılmaması ve kontrolün sağlanamaması,
- Depolama ve saklama için tesislerin bulunmaması,
- Tarımsal eğitim faaliyetlerinin yetersiz olması,
- Üretimde münavebenin dikkate alınmaması,
- Meraların bilinçsiz kullanımı, yem bitkileri ekiminin yetersizliği,
- Hayvansal ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması sorunu,
- Tarımda sözleşmeli üretim modelinin yaygınlaşmamış olması,
- Kanatlı sektör işletmelerin yapı ruhsatı sorunlarının olması,
- Hayvan ve tarım ürünleri borsalarının kurulmamış olması,
- Tarım topraklarının yarıya yakın bir bölümünün ekilmemesi,
- Kırsal alanda nüfusun yaşlı olması,
- Ortak çalışma örgütlenme ve katılımcılığın zayıf olması
- Ürün deseni çeşitliliğinin az olması,
- Ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanmasında sorunların bulunması,
- Çiftçinin eğitim düzeyinin düşüklüğü,
- Bitkisel ve hayvansal üretim arasında dengenin kurulmamış olması,
- Mera çalışmalarının tamamlanmamış olması,
- Sulama tesislerinin yetersizliği,
- Büyük ve küçükbaş hayvancılıkta işletme ölçeğinin küçük, kültür ırkları oranının düşük olması,
- Odun dışı orman ürünlerinin değerlendirilememesi,
- Birim fiyat usulü çalışan orman işçilerinin sosyal güvenlik kapsamında olmaması,
- Orman kooperatiflerin ürün pazarlama konusunda yetersiz olması,
- Nitelikli orman işçiliğinin yaygınlaşmamış olması,
- Flora ve fauna envanter çalışmalarının yapılmamış olması,
- Orman ürünleri üretiminin piyasa istekleri ve orman ürünleri standardizasyonu doğrultusunda yapılması konularında sorunlar yaşanması,
- Orman kadastro işlemlerinin tamamlanmamış olması,
- Orman köyü sayısının fazla, orman köylüsünün gelir düzeyinin düşük olması,

- Orman köylülerinin yeterli düzeyde desteklenememesi,
- 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planlarının tamamlanmamış olması,
- Bazı belediyelerin imar planına esas jeolojik, jeoteknik etüt raporlarının bulunmaması,
- İl Merkezi topoğrafik yapısının hava sirkülasyonuna yeterince uygun olmaması,
- Isınma ve sanayide kaliteli yakıt kullanılmaması,
- Evsel ve sanayi atık sularının arıtılmadan akarsulara verilmesi, akarsuların kirlilik taşıma kapasitelerinin düşük olması,
- Katı atıkların ilgili mevzuata uyulmadan her yerde düzensiz depolanması ve yerleşim merkezlerine yakın olması,
- Üniversite bünyesinde Deprem Araştırma Enstitüsü'nün kurulmamış olması,
- Kaçak ve çarpık yapılaşmanın önlenememiş olması,
- Su koruma alanlarında koruma gereklerine tam uyulmaması ve bu konudaki denetim yetersizlikleri,
- Gübre ve tarımsal ilaç kullanımı nedeniyle gölet ve baraj sularında meydana gelen kirlenmeler,
- Günübirlik turizm etkinliklerinden kaynaklanan kirlenmeler,
- İnşaat ve hafriyat atıklarının düzensiz olarak bırakılması,
- Piknik alanları ile karayolu kenarlarına katı atıkların bırakılması,
- Yapı sınıfına girmeyen derme çatma atıl durumdaki yapılar ile terkedilmiş binaların, işlevini kaybetmiş reklam panoları ve trafik levhalarının görüntü kirliliğine yol açması.
- Öncelikle kırsal yerleşim birimleri olmak üzere, il genelinde kanalizasyon alt yapısı ve arıtma sisteminin tamamlanmamış olması,
- Merkez İlçe ve Karacasu Beldesi'nin kanalizasyon atıklarının Büyüksu'ya deşarj edilmesi,
- Atıkların yerleşim yerlerinin en yakınındaki akarsulara deşarj edilmesi,
- Turizmde alt yapı ve hizmet kalitesi yetersizliği,
- Yerli ve yabancı yatırımcılar için çekim merkezi haline getirilememesi,
- Turizm yatırımlarının yapılabileceği yeterli yatırım alanlarının ayrılmamış olması,
- Turizm aktivite çeşitliğinin yetersizliği,
- Etkili tanıtım ve pazarlamanın yapılamaması,
- Tarihi ve kültürel varlıkların onarımlarının tamamlanmamış olması,
- Arkeolojik sit alanlarında topografik yapı, iklim koşulları ve bitki örtüsünden kaynaklanan tahribatlar,
- Turizm alanlarının kent merkezinden uzak oluşu ve ulaşım güçlükleri,
- Termal tesislerin alt ve üst yapı eksiklikleri,
- Eğitim ödeneklerinin yetersizliği,
- Birleştirilmiş sınıf uygulamasının devam etmesi,
- Çok programlı liselerin programlarının yörenin ihtiyacına göre belirlenememesi,
- Okul öncesi eğitimde, vatandaşın bilinç düzeyinin yetersiz oluşu,
- Eğitim sisteminin çağın gereklerine ve iş hayatının istek ve beklentilerine yeterli düzeyde cevap verememesi,
- Engellilerin eğitime yönelik özel eğitim kurumu ve personel yetersizliği,
- Bazı ilçelerde uzman doktor açığının bulunması,
- Köylere sağlık hizmeti götüren araç, personel ve donanım eksikliği,
- Otoyol ve D-100 Karayolu'nun İlden geçmesi nedeniyle trafik kazalarının meydana gelmesi,
- Okul sağlığı ana çocuk sağlığı çalışmalarının yetersizliği,
- Aile planlamasına katılan kadın sayısının kent merkezinden kırsala gidildikçe azalması,
- Sağlık kayıtlarının düzenli tutulmaması,
- Bağımlı nüfus oranının yüksek olması,
- Alt yapı hizmetlerinin, bina ve toplu taşıma araçlarının özurlülerin erişebilirliğine uygun olmaması,
- Çocuklara yönelik öğrenme ve zihinsel faaliyetlerin yetersizliği,
- Kurum bakımı altında bulunan yaşlı ve çocuklara yönelik hizmetlerin aynı mekanda yürütülmesi,
- Aile Danışma Merkezlerinin olmaması,
- Öncelikle orman köyleri olmak üzere kırsal alanda gelir düzeyinin düşük olması,
- Halka açık spor alanlarının ve rekreasyon programlarının yetersizliği,
- Kulüp ve sporcu sayılarının yetersiz olması,

FIRSATLAR

- Kamu yönetimi reformu çalışmaları kapsamında yerel yönetimlerin güçlendirilecek olması,
- Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında Bölge Kalkınma Ajansları ve İllerde Yatırım Destek Ofislerinin kurulacak olması,
- Bolu Dağı Tüneli'nin hizmete girmesiyle, İle ulaşım imkanlarının artacak olması,
- Askeri havaalanının sivil hizmetler için kullanılabilecek potansiyel taşıması
- Toprak Kullanımı ve Arazi Kullanım Kanunu'nun yürürlüğe girmiş olması,
- Organik tarım için uygun koşulların bulunması,
- Kanatlı hayvancılık sektöründe bazı firmaların Avrupa Birliği'ne ihracat ön izin belgeleri almaları,
- Tarım sektörünün yeniden yapılandırılması kapsamında optimum ölçekli işletmelerin yaygınlaştırılacak olması,
- İlin iklim ve toprak yapısının patates tohumu üretim merkezi olma imkanını sağlaması,
- Baraj ve göletlerde su ürünleri üretim potansiyelinin bulunması,
- Özellikle kırsal kalkınma projelerinde dış kaynaklardan yararlanma imkanlarının bulunması,
- 1/25.000 ölçekli fiziki planlarla sektörel yatırım alanlarının belirlenecek olması,
- Doğalgazın yaygınlaştırılması projesi kapsamında çalışmaların başlamış olması,
- Kanatlı sektör altlıklarının alternatif enerji üretim projelerinde kullanılabilecek olması,
- İlin İpek Yolu ve Ankara-Bolu Destinasyonu projeleri kapsamında olması,
- Kültür varlıklarının bakım ve onarımıyla ilgili mali kaynak imkanlarının artmış olması,
- Alternatif turizm imkanları sağlayan doğal ve kültürel potansiyelin varlığı,
- 2500 yatak kapasiteli tesis yapımı planlanan, Köroğlu Dağı III. Gelişim Bölgesinin turizm yatırımcılarına tahsis edilmek üzere ilana çıkmış olması,
- Doğa ve kültür turizmi talebinin yükseliyor olması,
- Abant ve Kartalkaya gibi ulusal ve uluslararası alanda bilinen turizm merkezlerinin bulunması,
- Mevcut altyapısıyla İlin Sağlık Merkezi potansiyelinin yüksek olması,
- Ulusal ve uluslararası sportif faaliyetlerin ve rekreasyon programlarının gerçekleştirilebileceği alt yapı imkanlarının bulunması,

TEHDİTLER

- Kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanlarında çok başlılık bulunması,
- Mevzuatla öngörülen kuralların yeterince uygulanmaması,
- Kanatlı hayvancılık, sektörünün İldeki önemli konumu nedeniyle kriz dönemlerinde İl ekonomisini olumsuz yönde etkilemesi,
- Tarım alanlarının amaç dışı kullanılması ve bu alanlarda yapılaşmanın olması,
- Ekilen tarım alanlarının azalma eğiliminde olması,
- Tek üründe uzmanlaşmanın üreticileri piyasa dalgalanmalarına açık hale getirmesi,
- Ormanlar üzerindeki baskıların devam etmesi,
- İl arazisinin tamamına yakın bir bölümünün I. derece deprem kuşağı içinde kalması,
- İşyeri, konut ve sanayi tesisleri ile nüfusun yoğunlukla aktif deprem fayları üzerinde bulunması,
- Arazi yapısının engebeli olması ve erozyon tehdidinin bulunması,
- Su kirliliğinin artma potansiyelinin bulunması,
- Katı atık yönetiminin yetersizliği nedeniyle toprak ve yer altı suları kirliliğinin artma potansiyelinin bulunması,
- Rekreasyon alanlarında kirliliğin artma potansiyelinin bulunması,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapılarla, özel mülkiyete tabi yapıların güçlendirme çalışmalarının tamamlanamamış olması,
- Sahipsiz evcil hayvan sayısının artma eğiliminde olması,
- Yaban hayvanları habitatlarında bozulmalar ve daralmalar meydana gelmesi,
- Meralarda bozulmalar ve daralmalar oluşması, yaylalarda kaçak yapılaşmaların bulunması, denetim yetersizliği,
- Göl ve gölet aynalarında çeşitli nedenlerle daralmalar meydana gelmesi,
- Depremsellik nedeniyle az katlı binalar yapılmasının toprak kaybını artırması,
- Evsel ve endüstriyel atık suların arıtılmadan akarsulara verilmesi,
- Tarımsal sulamada kirlilik yükü fazla olan ve sağlığa zararlı kirletici maddeler içeren suların kullanılması,
- Petrol atıklarından üretilen plastik ambalaj ve özellikle alışveriş torbalarının çok fazla kullanılması,
- Katı atık deponi alanlarının bir çok yerde yerleşim merkezlerine fazla yakın olması,
- Arkeolojik sit alanlarında kaçak kazıların yapılması,
- Kırsal alanda eğitim ve sağlık yatırımlarının atıl kalması,
- Doğum öncesi bakımın yeterli düzeyde olmaması,
- Nüfusun bir kısmının sosyal güvenlik kapsamında olmaması,
- Özellikle kırsal alanda olmak üzere yoksulluk ve işsizliğin giderilememiş olması,
- Suça karışmış çocukların topluma kazandırılmasına yönelik çalışmaların bulunmaması,

IV.3. Sorun Analizi ve Beklentiler

İlin tamamına yakını 1. derece deprem kuşağı üzerindedir ve nüfus, sanayi kuruluşları, yerleşim birimlerinin çoğunluğu, aktif fay hatları üzerinde bulunmaktadır. Buna karşın imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporlarını hazırlatmayan yerel yönetimler olduğu gibi, söz konusu raporları hazırlatan yerel yönetimlerde, rapor sonuçlarına göre imar planı revizyonları bitirilmemiştir. Öte yandan resmi kurumlar ve özel mülkiyete tabi birçok yapının güçlendirilmesi çalışmaları tamamlanmamıştır.

1/25.000 ölçekli fiziki planların yapılmaması nedeniyle arazi kullanımlarının mekansal belirlemeleri yapılamamış, buna bağlı olarak sektörel yatırım alanları belirlenmemiştir. Söz konusu durum yatırım ve istihdam ortamının geliştirilmesi ile bürokratik işlemlerin azaltılması önündeki en önemli engellerden birisini oluşturmaktadır.

Katı atıkların düzensiz depolanması, kırsal alanda kanalizasyon sistemlerinin tamamlanmaması, evsel ve endüstriyel atık suların arıtılmadan alıcı ortama verilmesi, kimyasal gübre ve ilaç kullanımı, çevre bilincinin yeterince gelişmemiş olması gibi nedenlerden kaynaklanan çevre sorunları bulunmaktadır.

Tarımsal işletmelerin küçük ve parçalı olması, ekilen arazilerin azalma eğilimi göstermesi, kırsal alanda yaşlı nüfus, eğitim ve örgütlenme düzeyinin düşük olması, tarım-sanayi entegrasyonu ve pazarlama sorunlarının bulunması, tarım sektöründe gelir düşüklüğüne neden olmakta, kanatlı sektörün krizlere duyarlı olması il ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir.

Orman köylerinin fazla, orman köylüsünün gelir düzeyinin düşük olması ve alternatif gelir kaynaklarının oluşturulamaması ormanlar üzerindeki baskıyı artırmaktadır.

Yerleşim birimlerinin tamamına ulaşım sağlanabilmiş olmasına karşın, özellikle kırsal alanda yol standartları düşüktür. İçme suyu yetersiz ve şebekesi bulunmayan kırsal yerleşim birimleri mevcuttur.

Turizm yatırımları için kullanılabilecek yeterli alanların belirlenmemiş olması, turizm aktivite çeşitliliğinin oluşturulamaması, kültür varlıklarının onarımlarının tamamlanmaması, termal kaynakların değerlendirilememesi, mevcut turizm potansiyelinin harekete geçirilmesini engelleyici unsurlar olarak değerlendirilmektedir.

Eğitim, sağlık, spor gibi alanlarda alt yapının büyük ölçüde tamamlanmış olmasına karşın, söz konusu alanlarda hizmet kalitesinin nicelik ve nitelik yönünden yükseltilmesine ihtiyaç vardır.

Özellikle kırsal kesimde olmak üzere yoksulluk ve işsizliğin giderilememesi, yaşlı nüfusa ve engellilere yönelik hizmetlerin yetersizliği, alt yapı hizmetlerinin engellilerin ihtiyaçlarını karşılayacak yeterlilikte olmaması ve suça karışmış çocuklarla ilgili çalışmaların bulunmaması önem ve öncelik taşıyan sorunlar olarak göze çarpmaktadır.

Konut ve işyerlerinin ucuz ve temiz enerji ihtiyacının karşılanması amacıyla sürdürülmekte olan doğal gaz çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte, İl Merkezi'nde özellikle kış aylarında kısmen yaşanmakta olan hava kirliliği sorununun büyük ölçüde çözümleneceği değerlendirilmektedir. Üretim maliyetlerinin düşürülmesindeki katkıları nedeniyle de üretim ve istihdamda artış yaşanacağı beklenmektedir. Yapımı devam etmekte olan Bolu Dağı Tüneli'nin ulaşım açılmasıyla birlikte ülkenin en gelişmiş sanayi bölgesinden İle ulaşılabilirlik düzeyinin artacağı, turizm sektörünün olumlu yönde etkileneceği düşünülmektedir.

Bununla birlikte ileriki aşamalarda İlde ikinci konut talebinin yükseleceği beklenmektedir. Bu nedenle çevreye yönelik olumsuz baskıların artacağı göz önüne alınarak önceden tedbir alınması önem arz etmektedir.

Yapım çalışmalarına başlanmış olan Taşlıyayla Göletinin tamamlanmasıyla, Aladağlar Bölgesi'nde izinsiz yapılaşmanın artma riski söz konusudur. Çevre açısından geri dönüşü mümkün olmayan sorunların önceden engellenebilmesi amacıyla Taşlıyayla Göleti çevresini de kapsayacak şekilde koruma-kullanma dengesi içerisinde Aladağlar Bölgesi'nde, ihtiyaç duyulan alanlarla ilgili fiziki planlama çalışmalarına ivedilikle başlanması gerekmektedir.

2500 yatak kapasiteli tesis yapımı planlanan Köroğlu Dağı III. Gelişim Bölgesi'nin turizm yatırımcılarına tahsisini müteakip, turizm tesislerinin yapımının gerçekleştirilmesiyle İlin turizm gelirlerinin ve istihdam imkanlarının artacağı beklenmektedir.

IV.4. İlgili Taraflar Analizi

Canlı ve cansız her varlık planlamanın tarafı konumundadır. Vatandaşlar, kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, sivil toplum örgütleri, doğal çevrenin bütün unsurları, hava, su, toprak, ormanlar, planlama faaliyetlerini etkilemekte ve planlama faaliyetlerinden etkilenmektedirler.

Bu bölümde; ilgili tarafların tamamı sıralanmaksızın, temel paydaşlar dikkate alınarak, hedef kitleleri ve hizmet objeleri belirtilmiş, stratejik plan bağlamındaki görev ve yükümlülükleri kısaca ifade edilmiştir.

VALİLİK		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle-Kuruluş	- Vatandaşlar - Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları	- Vatandaş memnuniyetini sağlamak amacıyla kamusal hizmetlerin hızlı ve kaliteli bir şekilde sunulmasını koordine etmek. - Stratejik Planın uygulanmasını sağlamak. - İlin ekonomik, sosyal, kültürel kalkınması için gerekli çalışmaları yapmak.
Hizmet Objeleri	Kamusal Mal ve Hizmetler	İlin ihtiyacına ve kaynaklarına uygun olarak nitelikli kamusal mal ve hizmet üretimini sağlamak, geliştirmek.
KAYMAKAMLIKLAR		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle-Kuruluş	- Vatandaşlar - Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları	- İlçenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınması doğrultusunda yatırım ve hizmet faaliyetlerini yürütmek. - Stratejik Planı ilçe ölçeğinde uygulamak.
Hizmet Objeleri	Kamusal Mal ve Hizmetler	İlçenin ihtiyacına uygun olarak kamusal mal ve hizmet akışını koordine etmek.
BELEDİYELER		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER

Hedef Kitle- Kuruluş	- Vatandaşlar - Kamu Kurum ve Kuruluşları - Sivil Toplum Kuruluşları	Belediye sınırları içinde yöre halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, stratejik planın hedef ve faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi doğrultusunda, diğer kurumlarla, sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapmak.
Hizmet Objeleri	Yerel Nitelikli Kamusal Mal ve Hizmetler	Belediye sınırları içinde yöre halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak.
İL ÖZEL İDARESİ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	- Vatandaşlar - Kamu Kurum ve Kuruluşları - Kırsal Yerleşim Birimleri - Sivil Toplum Örgütleri	- Görev alanlarıyla ilgili hizmetleri yürüten kurum ve kuruluşlara ödenek aktarmak. - Çevre düzeni planlarını yapmak. - Köy imar planlarını yapmak. - Kentsel ve kırsal alanda yaşayan vatandaşlara eğitim, sağlık, çevre, sosyal yardım vb. kamu hizmetlerini sunmak. - İlin iktisadi ve sosyal kalkınmasını yönlendirmek.
Hizmet Objeleri	Kamusal Mal ve Hizmetler	Yetki alanı içerisinde ihtiyaç duyulan kamusal mal ve hizmetleri üretmek, nicelik ve nitelik yönünden geliştirmek.
Köye Yönelik Hizmetler		Yükümlülükler Ve Görevler
Hedef Kitle- Kuruluş	Köyler ve Köy Bağlıları	- Kırsal yerleşim birimlerine yönelik yol, içme suyu, sulama suyu,. kanalizasyon vb. alt yapı hizmetlerini götürmek. - Göl ve göletler inşa etmek.
Hizmet Objeleri	- Yollar. - İçme Suyu Tesisleri. - Sulama Suyu Tesisleri. - Kanalizasyon Sistemleri. - HİS Göletleri.	Hizmet objelerinin nicelik ve nitelik yönünden standartlarını yükseltmek.
MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	Köyler ve Köy Bağlıları	Kırsal yerleşim birimlerine yönelik yol, içme suyu, sulama suyu,. kanalizasyon vb. alt yapı hizmetlerini götürmek.
Hizmet Objeleri	- Okullar - Sağlık Ocakları - İçme Suları - Sulama Suları - Kanalizasyon Sistemleri - Köy Yolları	Hizmet objelerinin nicelik ve nitelik yönünden standartlarını yükseltmek.
TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER

Hedef Kitle- Kuruluş	• Çiftçiler • Üretici Birlikleri. • Kooperatifler. • Gıda Üreten ve Toplu Tüketime Sunan İşletmeler	• Bitkisel ve hayvansal üretimde verimliliğin artırılması, çiftçilerin eğitilmesi yönünde çalışmalar yapmak. • Çiftçi örgütlenmesini geliştirmek. • Gıda güvenliği ve denetimi faaliyetlerini yürütmek.
Hizmet Objeleri	• Toprak • Sulama Suyu • Tarımsal Bitkiler • Meyve Ağaçları • Büyükbaş, Küçükbaş, Kanatlı Sektör İşletmeleri. • Sahipsiz Evcil Hayvanlar.	• Toprak verimini artırmak. • Arazi kullanım planlarını yapmak. • Toprak koruma uygulamalarını yapmak. • Ürün deseni planlamasını yapmak. • Tarımsal bitki ve meyve türlerinin çeşitliliğini ve kalitesini yükseltmek. • Optimum işletme ölçeğini belirlemek, • Kültür ırklarının yaygınlaştırılmasını sağlamak. • Bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili çalışmaları yürütmek.
ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	• Orman Köylüleri. • Orman Kooperatifleri. • Orman İşçileri. • Orman Ürünleri İşleyen Özel Sektör İşletmeleri	• Orman köylüleri ve kooperatifleriyle işbirliği halinde orman ürünleri üretimi yapmak. • Orman işçilerini eğitmek. • Orman memurlarının nicelik ve niteliğini artırmak. • Piyasa taleplerine ve standartlara uygun orman emvali üretmek.
Hizmet Objeleri	• Ormanlar. • Flora, Fauna. • Orman Yolları • Rekreasyon Alanları	• Ormanları korumak, geliştirmek ve işletmek. • Fonksiyonel planlama yapmak, • Orman yolları yapmak. • Rekreasyon alanlarını belirlemek.
BATİ KARADENİZ ORMANCILIK ARAŞTIRMA MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	• Orman Bölge Müdürlüğü • Çevre ve Orman İl Müdürlüğü • Orman Köyleri	• Ormanlarla ilgili araştırma çalışmalarında ilgili kurumlarla işbirliği yapmak.
Hizmet Objeleri	• Ormanlar	• Orman ekosisteminin belirlenmesine ilişkin çalışmalar yürütmek. • Odun dışı orman ürünlerinin belirlenmesine ilişkin araştırmalar yapmak.
İL ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER

Hedef Kitle- Kuruluş	- Orman Köylüleri. - Belediyeler. - Organize Sanayi Bölgeleri. - Sanayi Tesisleri. - Avcılar - Sağlık Kuruluşları - TEMA - Hayvanları Koruma Derneği	- Orman köylülerini desteklemek. - Emisyon izin işlemlerini yürütmek. - Deşarj izin işlemlerini yürütmek. - Avlakları işletmek. - Kara avcılığı kurallarını uygulamak. - Çevre denetim faaliyetlerini yürütmek. - Çevre ile ilgili STK'larla işbirliği yapmak.
Hizmet Objeleri	- Toprak. - Hava. - Su.(Akarsular, göl, göletler, yer altı suları) - Ormanlar. - Kum, taş ocakları.	- Ağaçlandırma, erozyon kontrolü, inşaat, hafriyat atıklarının, katı atıkların, sanayi, evsel ve tıbbi atıkların düzenli depolanmasını sağlayıcı tedbirleri almak. - Hava kirliliğini önleyici tedbirleri almak. - Akarsu, göl, gölet ve yer altı sularının kirlenmesini önleyici tedbirler almak. - Milli parklar, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları için planlama çalışmaları yapmak ve uygulamak. - Kum ve taş ocaklarının çevre tahribatına neden olmadan işletilmesini, rehabilite edilmesini sağlamak.
BAYINDIRLIK VE İSKAN MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	- Vatandaşlar. - Yapı Denetim Firmaları. - İnşaat Mühendisleri Odası. - Mimarlar, Mühendisler Odası. - Belediyeler. - Köyler. - Kamu Kurum ve Kuruluşları.	- İl genelinde yatırımcı kuruluşlara teknik destek sağlamak. - Belediye sınırları dışında kaçak yapılaşmayı önlemek. - Yapı dayanıklılığı ile ilgili ölçümler yapmak. - Yapı denetim kuruluşlarının faaliyetlerini denetlemek. - Doğal afetlere karşı tedbirler almak. - Doğal afet yönetimi ile ilgili planlama çalışmaları yapmak. - İmar planına esas jeolojik, jeoteknik etüt raporlarının hazırlattırılmasını takip etmek, - Köy yerleşim alanlarını belirlemek, - İmar planlarının onay işlemlerini yürütmek.
Hizmet Objeleri	- Yapılar - Yapı Zemini	- Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi düzenlemek, - Yetki alanındaki yapılarla ilgili zemin etütleri yaptırmak.
İL SİVİL SAVUNMA MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	- Tüm Vatandaşlar. - Kamu Kurum ve Kuruluşları. - Kızılay.	- Afet bilincinin geliştirilmesine yönelik tüm toplumu kapsayan bilinçlendirme çalışmaları yapmak. - Kriz Merkezi çalışmalarını koordine etmek.
COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMİ MERKEZİ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER

Hedef Kitle- Kuruluş	- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının. - Vatandaşlar. - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları. - Meslek Kuruluşları. - Özel Sektör.	Bolu Valiliğince, TÜBİTAK'a yaptırılan "Bolu İli Yerleşime Uygunluk Belirlemesi Projesi"nin uygulamaya konulabilmesi için kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar, meslek kuruluşları ve vatandaşlara teknik destek sağlamak, bu konuda veri analizleri ve raporlama işlemlerini yürütmek.
İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	- Turistler. - Vatandaşlar. - Turizm İşletmeleri. - Seyahat Acenteleri. - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları	- Turizm bilincini yerleştirmek. - Tanıtım faaliyetleri yapmak. - Kültürel etkinlikler düzenlemek ve düzenleyen kuruluşları desteklemek. - Okuma alışkanlığını yaygınlaştırmak, güzel sanatlarla olan ilgiyi artırmak. - Kültürel değerleri araştırmak, korumak. - Sivil toplum çalışmalarını desteklemek.
Hizmet Objeleri	- Turizm Alanları. - Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları. - Müze. - Kütüphaneler.	- Turizm alanlarının planlama çalışmalarını yürütmek. - Kültür ve tabiat varlıklarını korumak. - Okuyucu hizmetlerinin nicelik ve niteliğini artırmak.
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	- Öğrenciler. - Veliler. - Yaygın Eğitim Kitleleri. - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları. - Hayırseverler.	- Okul öncesi eğitim, ilk ve orta öğretim faaliyetlerini yürütmek. - Özel eğitime ihtiyaç duyan eğitim çağındaki nüfusun eğitimini sağlamak. - Yaygın eğitim faaliyetleri kapsamında, yörenin özelliklerine göre kurs ve eğitim faaliyetleri yürütmek. - Velilerle işbirliği yapmak. - Sivil toplum kuruluşları ve hayırseverlerle işbirliği yapmak.
Hizmet Objeleri	- Okullar. - Yurtlar. - Pansiyonlar - Yaygın Eğitim Binaları.	Eğitim standartlarını yükseltmek için fiziki alt yapı ve donanım ihtiyaçlarını sağlamak.
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	- Hastalar. - Anne ve Çocuklar. - Vatandaşlar. - Özel Sağlık Kuruluşları. - Eczaneler. - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları. - Hayırseverler.	- Koruyucu tedavi hizmetlerini yürütmek. - Aile planlama çalışmalarını yürütmek. - Halk sağlığı alanında toplumu bilinçlendirmek. - Tedavi edici ve acil sağlık hizmetlerini yürüterek hastaları sağlıklarına kavuşturmak. - Çevre sağlığına yönelik çalışmaları yürütmek. - Özel sağlık kuruluşları ve eczaneleri denetlemek. - Sivil Toplum Kuruluşları ve hayırseverlerle işbirliği yapmak.
Hizmet Objeleri	- Hastaneler. - Sağlık Ocakları - Sağlık Evleri - Sağlık Araçları	Sağlık hizmetlerinin nicelik ve nitelik yönünden kalite ve standardının yükseltilmesi için fiziki alt yapı ve donanım ihtiyaçlarını karşılamak.
SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER

Hedef Kitle- Kuruluş	- Engelliler. - Yaşlılar. - Korunmaya Muhtaç Çocuklar. - Şiddete Maruz Kalmış Aile Bireyleri. - Sivil Toplum Kuruluşları. - Hayır Severler	- Maddi, manevi ve sosyal yoksunluk içerisinde bulunan bireylerin, aile ve grupların tespiti, bakımı, korunması, yetiştirilmesi ve rehabilitasyonlarını sağlamak, - Üniversite, ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları ve hayırseverlerle işbirliği yapmak.
Hizmet Objeleri	- Yetiştirme Yurtları. - Huzurevleri. - Toplum Merkezleri. - Aile Danışma Merkezleri. - Spastik Çocuklar Rehabilitasyon Merkezleri. - Çocuk Yuvaları	Sosyal hizmet kuruluşlarının hizmet kalitesini yükseltmek, fiziki yapı ve donanım ihtiyaçlarını karşılamak.
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKIFLARI		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	Maddi yoksulluk içinde bulunan ihtiyaç sahibi vatandaşlar.	Mutlak yoksulluk sınırı içinde bulunan fert ve aileler öncelikli olmak üzere, ihtiyaç sahibi fert ve ailelere, ayni ve nakdi yardım yapmak, mikro kredi vermek.
GENÇLİK VE SPOR İL BAŞKANLIĞI		YÜKÜMLÜLÜKLER VE GÖREVLER
Hedef Kitle- Kuruluş	- Sporcular. - Öğrenciler. - Spor Kulüpleri, Antrenörler, Teknik Personel - Üniversite - Yerel Yönetimler - Milli Eğitim Müdürlüğü - Sivil Toplum Kuruluşları	- Sporcuları ve teknik personeli yetiştirmek, - Öncelikle gençler olmak üzere vatandaşların sportif etkinliklere ve rekreasyon programlarına katılımlarını sağlamak, - Her yaş grubuna hitap eden spor faaliyetleri düzenlemek ve yaygınlaştırmak. - İlgili kurumlarla ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.
Hizmet Objeleri	- Spor Sahaları. - Spor Salonları. - Yüzme Havuzları. - Gençlik Evleri, Kampları. - Kamp ve Eğitim Merkezleri	Spor tesislerini ve rekreasyon alanlarını inşa etmek, yaygınlaştırmak nicelik ve nitelik yönünden geliştirmek.

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	İlin ihtiyaç duyduğu alanlarda, Kamu Kurum ve Kuruluşlarıyla işbirliği yapmak, danışmanlık, proje ve bilimsel araştırma hizmetleri vermek.
--	--

KARAYOLLARI 4. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ, 41. ŞUBE ŞEFLİĞİ	İlin karayolları altyapısını yapmak, iyileştirmek
DSİ 5. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ, 53. ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	Enerji ve sulama amaçlı tesisler yapmak ve taşkınları önlemeye yönelik tedbirler almak.
KÖYLER	Köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarının karşılanması yönünde ilgili kurumlarla işbirliği halinde çalışmalar yapmak
KOOPERATİFLER	Ortaklarının ekonomik gücünü artırmak amacıyla faaliyetlerde bulunmak, ilgili kurumlarla işbirliği yaparak kırsal kalkınma çalışmalarına katkıda bulunmak.
SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ	Faaliyet alanlarıyla ilgili olarak üyelerine ve topluma hizmet sunmak, kamusal faaliyetlere destek olmak, sorunların çözümü doğrultusunda fikir üretmek, alternatif önerilerde bulunmak

Merkezi idare içinde yer alan tüm Bakanlıklar, Genel Müdürlükler, başta Milletvekilleri olmak üzere siyasal temsilciler, ekonominin tüm sektörlerindeki yatırımcılar, iş adamları, esnaflar, ticaret erbabı, finans kuruluşları stratejik planlamanın önemli tarafları konumundadırlar. Planın yürütülmesi ve sonuçlandırılmasında önemli işlev sahibidirler. Planın başarıya ulaşmasında tüm ilgili tarafların sinerjisi ve eşgüdüm içerisinde aynı istikamette çaba göstermesi önem arz etmektedir.

V. GELECEĞE BAKIŞ

V. 1. Misyon

Bolu İli'nin doğal, kültürel, tarihi, turistik değerlerinin titizlikle korunarak gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak, yasalarla verilmiş görevler kapsamındaki bütün alt yapı yatırımlarını ve kamu hizmetlerini vatandaş memnuniyetini en üst düzeyde sağlayacak şekilde çağdaş standartlara uygun olarak sunmak, toplam kalite ve iyi yönetim uygulamaları çerçevesinde İlin yerel potansiyelini sürdürülebilirlik ilkesi kapsamında optimum düzeyde harekete geçirerek, halkın sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyinin yüksek olduğu evrensel düzeyde bir kent oluşturmaktır.

V. 2. BİÖİ'nin Vizyonu

Açık, eşit ve etkin yöntemlerle halkın hayatını kolaylaştıran, yaşam kalitesini geliştiren, kaynakları akılcı ve verimli kullanarak hızlı ve mükemmel kamu hizmetleri sunmayı hedefleyen bir kuruluştur.

V. 3. İlkeler Bildirimi

Bolu İl Özel İdaresi Stratejik Plan uygulamaları esnasında aşağıda sıralanan temel ilkeler kapsamında hareket edilecektir.

- Hukukun üstünlüğü esastır. Bütün kamusal hizmet ve icraatlarda yasalarla belirlenen kurallara titizlikle uyulacaktır.
- Kamusal icraatlar esnasında kamu görevlilerince en üst düzeyde etik davranışların yansıtılması öncelikli önem arz eder.
- En ucuz maliyetle en yüksek kalitede kamusal mal ve hizmet üretimine gayret edilecek, her türlü israftan kaçınılacaktır.
- Hizmet ve icraatlarda yatay ve dikey kuruluşlar ile makamlar arasında istişare yöntemi yaygın bir şekilde kullanılacak, ekip çalışmasına özen gösterilecektir.
- Her insan kıymetlidir ve en üst düzeyde hizmete layıktır. Kamu hizmetlerinin mağduriyet ve şikayetlere neden olmaksızın sunumuna dikkat edilecektir.
- Doğal çevre içerisinde bulunan canlı-cansız her varlık değerlidir. Hizmetlerin doğal çevre tahribatına yol açmadan yürütülmesine önem verilecektir.
- Kamu hizmetlerinde üst düzey profesyonellik esastır. Detaylara dikkat edilecek, sıfır hata ile hizmet üretimi hedeflenecektir.

V. 4. Stratejik Planın Nitelikleri Ve Uygulanması

- BİÖİ Stratejik Planı 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu (6.md.) ile belirlenen görevlere uygun olarak, yasalarla öngörülen yöntemler çerçevesinde katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır.
- Planın hazırlanmasında Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Uusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2006) başta olmak üzere üst ölçek planlara uygunluk gözetilmiştir.
- Bu bağlamda BİÖİ Stratejik Planı kurumsal-sektörel bir yaklaşımla tasarlanmıştır.
- BİÖİ Stratejik Planı, İl Gelişme Planında önerilen projelerden kamu kurumlarının görev alanında bulunanların gerçekleştirilmesini, planda vurgulanan sorunların çözülmesini de hedeflemektedir.
- Daha önce yapılan İl Gelişme Planı ve fiziki planlara ek olarak 1/25.000 ölçekli ve diğer alt ölçekli planların yapımını da hedeflemek suretiyle, BİÖİ kamusal planlamanın temel amaçlarını gerçekleştirebilecek bir nitelik arz etmektedir.

BİÖİ Stratejik Planının hayata geçirilmesi için ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarca planda öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesi için yine planda belirlenen takvim çerçevesinde;

- Envanter, araştırma çalışmaları, eşgüdüm kurulları oluşturulması, yönerge hazırlanması vb. faaliyetlere ivedilikle başlanması,
- Proje, yatırım ve hizmetlerin, önem ve öncelik sırasına göre yıllık yatırım çalışma ve iş programlarına dahil edilmesi,
- Proje, yatırım ve hizmetlerin finansmanında yerel kaynakların kısıtlı olması nedeniyle, ulusal ve uluslararası kaynaklardan yararlanılması yönünde çaba gösterilmesi,
- Özel İdare kaynaklarıyla yürütülen yatırım ve hizmetlerin yasada öngörüldüğü şekilde program-bütçe esasına göre yıllık performans planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi,
- Özel İdare kaynaklarıyla yürütülen çalışmaların Özel İdare Kanunun 39. maddesi gereğince yıllık faaliyet raporlarıyla izlenmesi,
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca stratejik plan kapsamında yürütülen yatırım ve hizmetlerin ise İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü ile işbirliği halinde İl Özel İdaresi'nce yıllık olarak izlenerek değerlendirilmesi gerekmektedir.

VI. STRATEJİK AMAÇLAR, HEDEFLER VE FAALİYETLER

VI. 1. KÖY HİZMETLERİ

Stratejik Amaç :

Kırsal yerleşim birimlerine götürülen fiziki, sosyal ve tarımsal alt yapı hizmetlerinin nicelik ve niteliğini artırarak kırsal yerleşim birimlerinde yaşayan halkın kamu hizmetlerine ulaşılabilirliği ile yaşam standartlarını ve refah düzeyini yükseltmektir.

VI. 1.1. Köy Yolları

Hedef :

Kırsal yerleşim birimlerinde yaşayan halkın ihtiyaç duyduğu ulaşım alt yapı standartları yükseltilerek, kesintisiz ve güvenli ulaşım sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Grup köy yolları ve tali grup köy yolları öncelikli olmak üzere asfalt yolların korunabilmesi için her yıl en az (100) km. II. kat asfalt kaplama ve en az (300) km. asfalt yama yapılacaktır.
- 2- I. kat yeni asfalt yapımında tali grup köy yollarına öncelik verilecektir. Bu kapsamda her yıl en az 100 km. I. kat asfalt yapılacaktır.
- 3- Grup köy yollarına bağlantısı olan diğer köy yollarının öncelikli olarak stabilize standardı yükseltilecektir. Mevcut stabilize yolların standardının yükseltilmesi için her yıl (250) km. malzemeli bakım yapılacaktır.
- 4- Tesviyeli yolların tamamı 2007 yılı sonuna kadar stabilize malzeme ile kaplanacaktır.
- 5- Taşımali eğitim kapsamında bulunan yerleşim birimlerine ait yolların standartlarının yükseltilmesi ve varsa eksikliklerinin giderilmesi çalışmaları sürdürülecektir.
- 6- Köy yollarının sanat yapıları eksikliklerinin giderilmesi için her yıl en az (10) adet menfez yapılacak ve en az (800) metre büz döşenecektir.
- 7- İşçilik mahallinden temin edilmek suretiyle, malzeme ve teknik yardım yapılarak, yılda en az 1 köprü inşa edilecektir.
- 8- Trafik güvenliği açısından risk oluşturan yol kesimlerinin belirlenmesi amacıyla tüm köy yollarında çalışma yapılacak, plan dönemi içerisinde bu bağlamda ihtiyaç duyulan sanat yapıları ve oto korkuluklar tamamlanacaktır.
- 9- Plan dönemi içerisinde köy isim levhaları ile trafik işaret levhaları tamamlanacaktır.
- 10- Köy yolları envanter çalışmaları her yıl Ocak ayı itibariyle güncellenip tamamlanacaktır.

Strateji :

- 1- Ekonomik ve güvenli ulaşım sağlanması amacıyla gerekiyorsa alternatif köy yolları açılması çalışmalarına devam edilecektir.
- 2- Köy yollarına yönelik hizmetlerin sunulmasında ilçeler arası dağılımdaki adaletin sağlanması amacıyla, yol ağı envanteri ve nüfus trendi dikkate alınacaktır.
- 3- Köy içi yolların asfaltlanmasında kentsel tasarım planları ile alt yapı koordinasyon planları hazırlanan ve uygulaması tamamlanan köylere öncelik verilecektir.

VI. 1.2. İçme Suyu

Hedef :

Kırsal yerleşim birimlerinde yaşayan halkın yeterli ve sağlıklı içme suyuna kavuşturulabilmesi için mevcut su şebekeleri iyileştirilecek, şebekesiz köyler şebekeli sisteme dönüştürülecek, sayaç kullanımı yaygınlaştırılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Tüm köy içme sularının mevcut durumlarını belirlemek amacıyla, kaymakamlıklarla işbirliği halinde bir envanter çalışması yapılacaktır.
- 2- Günümüze kadar yeterli içme suyu kaynağı bulunamaması nedeniyle yeterli içme suyu arzı sağlanamayan (15) köy için içme suyu kaynağı araştırma çalışmalarına devam edilecektir. (sondaj, içme suyu göleti, kaynak araştırması)
- 3- Şebekesi bulunmayan (40) köy için yeterli su kaynak araştırması yapılarak, kaynak bulunabildiği takdirde plan dönemi içerisinde içme suyu şebekesine kavuşturulacaktır.
- 4- Şebekesi bulunduğu halde suyu yeterli olmayan (35) köy için kaynağı bulunması amacıyla, kaynak araştırma çalışmaları plan dönemi içerisinde sonuçlandırılıp, ilave isale hattı tamamlanacaktır.
- 5- Bakım, onarım ve iyileştirmeye ihtiyaç duyulan köy ve ünitelerin içme suyu şebekeleri belirlenerek plan dönemi içerisinde iyileştirmeye tabi tutulacaktır.
- 6- Köy ve ünitelerde içme suyu israfının önlenmesi için plan dönemi içerisinde su sayacı taktırılması ve kullanılan su bedelinin köy bütçelerine gelir kaydedilmesi uygulaması yerleştirilecektir.
- 7- Köy ve ünitelerde yaşayan halkın sürekli olarak sağlıklı içme suyu kullanmasını temin etmek amacıyla, İl Sağlık Müdürlüğü ile iş birliği halinde periyodik olarak şebeke, depo, kaptaj ve kaynaktan içme suyu numuneleri alınarak tahlilleri yapılacak, tahlil sonuçlarına göre hareket edilecektir.

Strateji 1:

İçme suyu yatırımları ile malzeme yardımlarının programlanmasında sırasıyla 2,3,4 ve 5. maddeler kapsamında bulunan köylere öncelik verilecektir.

Strateji 2:

Grup içme suyu tesislerinden faydalanan köy ve ünitelere, tesislerin işletme, bakım ve onarımlarını yürütmek üzere kendi aralarında birlik kurmaları teşvik edilecektir.

Strateji 3:

İçme suyu şebeke ve tesisatının yapım, onarım ve değiştirilmeleri çalışmalarında sağlık açısından risk oluşturmeyen malzemelerin kullanılmasına özen gösterilecektir.

VI.1.3. Kanalizasyon

Hedef :

İçme suyu şebekeli tüm kırsal yerleşim birimleri kanalizasyon şebekesine kavuşturulacak, kanalizasyondan kaynaklanan evsel atık suların alıcı ortama, kırsal şartlara uygun tekniklerle arıtıldıktan sonra deşarj edilmesi sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- İşçiliği karşılama ve katkı payı taahhüdünde bulunan köylere kanalizasyon hattı inşaatı için proje yardımı, kontrollük ve malzeme desteği verilmeye devam edilerek, her yıl en az 60 km kanalizasyon hattının döşenmesi sağlanacaktır.
- 2- Kanalizasyon şebekesi mevcut ve bundan sonra kanalizasyon şebekesi yapılacak olan tüm köy ve ünitelerde doğal arıtma tesisleri yapımı teşvik edilecektir. Doğal arıtma alanı ile gerekli olan bitki örtüsünün tespiti amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından çalışma yapılacaktır.

Strateji :

- 1- 2006 ve devam eden yıllarda fosseptik ve doğal arıtma yerini birlikte taahhüt eden köylere öncelik verilecektir.
- 2- Doğal arıtmaya giren ve çıkan atık suların analizi konusunda İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce yardımcı olunacaktır.

VI. 1.4. Göletler Ve Küçük Sulamalar

Hedef :

Mevcut gölet ve sulama tesislerine ilaveten topografik yapısı ve tekniği uygun olan alanlarda gölet ve sulama tesisleri yapılarak sulanabilir tarım alanları artırılacak ve hayvancılık geliştirilecektir.

Faaliyet :

- 1- Alan itibariyle 830 ha (Abant gölünün 7 katı büyüklüğünde), toplam su hacmi 44.000.000 m³ olan Taşlıyayla sulama göleti 2008 yılı içerisinde tamamlanacaktır.
- 2- Her yıl (3) adet HİS göleti yapılacaktır.
- 3- Sarıalan'da hukuki ve teknik sorunu bulunmayan bir bölgede 2006 yılı içerisinde HİS göleti çalışmalarına başlanacaktır.
- 4- Küçük sulama sistemleriyle sulanan alanlara ilaveten her yıl 500 ha. alan sulu tarıma açılacak, alt yapısı hazır olan 14 köye 2006 yılında malzeme yardımı yapılacaktır.
- 5- Küçük sulama tesislerinin envanter çalışmaları 2006 yılı içerisinde tamamlanarak, ihtiyaç duyulan tesislerde gerekli iyileştirmeler yapılacaktır.

Strateji :

Topografyası ve tekniği uygun olan alanlarda içme, kullanma ve sulama amaçlı gölet yapmak amacıyla her ilçede gölet alanı tespit çalışmalarına başlanacaktır.

VI. 1.5. Personel ve Makine Parkı

Strateji 1:

Yatırım programlarında yer alan hizmetlerin yerine getirilebilmesi için ihtiyaç duyulan araç, gereç, makine ve ekipmanlar temin edilerek bunların bakım - onarım ve ikmalleri yapılacak, gerektiğinde hizmet alımı yapılacak ve sözleşmeli personel istihdam edilmesi yoluna gidilecektir.

Strateji 2 :

Araç ve ekipmanları kullanan personelin niteliklerinin artırılması için bir program çerçevesinde eğitimleri yaptırılacaktır.

Kırsal Kalkınma Genel Stratejisi:

Kırsal Altyapıyı geliştirme çalışmaları kapsamında ulusal ve uluslararası kaynaklarla yürütülen projelerin desteklenmesine devam edilecektir.

KÖY HİZMETLERİ SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Tahsin AKDUMAN	Genel Sekreter	İl Özel İdaresi
2	Yalçın AKMAN	Müdür V.	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)
3	Ahmet KOCABAŞOĞLU	Makine-İkmal Şube Müdürü	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)
4	Kadir BOR	İnş. İsk. Şube Müdürü	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)
5	Zeliha TÜRKMEN	İçme Sul. Şube Müdür V.	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)
6	Oktay GÜNEŞ	Sulama ve Toprak Şube Müdürü	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)
7	Çetin YILDIZBAŞ	Yol Şube Müdür V.	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)
8	Ali KELEŞ	Jeoloji Mühendisi	İl Özel İdaresi (Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü)

VI. 2. TARIM

Stratejik Amaç :

Yerel potansiyeli en üst düzeyde kullanan, insan ve çevre sağlığına uyumlu, pazar değeri yüksek planlı üretim yapan, çağdaş standartlarda örgütlenme yapısını tamamlamış, sürdürülebilir kırsal kalkınmayı gerçekleştirebilecek bir tarımsal yapı oluşturmaktır.

VI. 2.1. Hayvancılık

Stratejik Amaç :

Optimum işletme ölçeğinde modern yöntemlerle üretim yapan hayvancılık işletmelerini yaygınlaştırarak, yetiştiricilerin düzenli, sürekli, yüksek gelir seviyesine ulaşmalarını sağlamaktır.

Hedef :

İl genelinde küçük kapasite ile çalışan işletmeler; verimi yüksek, kontrollü üretim yapan, hastalıktan arı, düşük maliyetle çalışan, optimum büyüklükte hayvancılık işletmelerine dönüştürülecektir.

VI. 2.1.1. Büyükbaş Hayvancılık

Faaliyet :

- 1- Büyükbaş hayvancılıkta ilimiz için optimum işletme büyüklüğünü belirlemek amacıyla 2006 yılında bir çalışma başlatılarak tamamlanacaktır.
- 2- Hayvan barınaklarının optimum işletme büyüklüğüne getirilmesi için oluşturulacak açık ve yarı açık sistemde ahır projeleri ile mevcutların rehabilitasyonuna yönelik projeler öncelikle desteklenecektir.
- 3- Mevcut hayvan varlığının yüksek verimli kültür ırklarına dönüştürülmesi için suni tohumlama çalışmaları ile kültür ve kültür melezi ırkı oranı, plan dönemi içerisinde % 70'den % 80'e çıkarılacak, soy kütüğü ve ön soy kütüğü kayıtlarının tutulması çalışmaları devam ettirilecektir.
- 4- Hayvansal üretimde gerekli olan tüm hijyenik tedbirler alınarak, ilimizde zaman zaman görülebilen hastalıklar ve zararlılarla mücadele edilerek, sağlıklı üretimin artırılması sağlanacaktır.
- 5- Salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıklarının önlenmesi için hayvan ticareti ile uğraşan bireylerin 2007 yılı sonuna kadar örgütlendirilerek, belgelendirilmesi suretiyle hayvan ticaretinin plan döneminde il genelinde kontrollü yürütülmesi sağlanacaktır.
- 6- Gerede ilçesinde muhtemel hastalıkların önlenmesi amacıyla dabakhane ve derelerin ıslahı, ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılarak plan dönemi içerisinde gerçekleştirilecektir.
- 7- Çayır Mera ve Yem Bitkilerini Geliştirme Projesi kapsamında mera, yaylak, kışlak ve otlak alanlarından azami istifadenin sağlanması için yılda birim alandan elde edilen ortalama 35 kg/da. olan ot verimi, yapılacak mera ıslah çalışmaları ile plan döneminde 50 kg/dekara çıkarılacaktır.
- 8- % 61 olan kaliteli kaba yem açığının giderilmesi için, kaba yem üretimi plan dönemi sonuna kadar 150.000 tondan 200.000 tona çıkarılacaktır.

9- Gerede ilçesinde organize hayvancılık bölgesi oluşturulması çalışmalarına 2006 yılında başlanarak plan döneminde tamamlanacaktır.

10- Gerede ilçesinde hayvan borsası kurulması için olabilirlik çalışmaları 2006 yılında sonuçlandırılacak, rapor sonucu uygun olduğu takdirde plan dönemi sonuna kadar hayvan borsası kurulacaktır.

Strateji 1:

Kültür ırkı ve saf ırk hayvan temin etmek isteyen işletmeler ile süt üreticileri desteklenecektir.

Strateji 2:

Süt sığırcılığı ve besicilik işletmelerinin ihtiyaç duyacağı canlı materyalleri karşılayacak damızlık işletmelerinin kurulması teşvik edilecektir.

VI. 2.1.2. Küçükbaş Hayvancılık

Faaliyet :

1- 2006 yılında yetiştirme havzaları ile uygun küçükbaş hayvan ırklarının belirlenmesi çalışmaları yapılacak, belirlenen ırkların plan dönemi içerisinde yaygınlaştırılması suretiyle verimlilik artırılacaktır.

2- Mevcut ağılların optimum işletme büyüklüğüne getirilmesine yönelik rehabilitasyon projeleri ile belirlenecek havzalarda kurulacak optimum büyüklükteki işletmeler desteklenecektir.

3- Damızlık vasıftaki 500 baş saanen keçisi plan döneminde dört kat artırılacaktır.

4- Saanen ve diğer süt keçisi ırkları yetiştiriciliğinin artırılması amacıyla tespit edilecek köylerde geri dönüşümlü mikro krediler, geliştirilecek bir proje kapsamında uygulamaya konulacaktır.

Strateji 1:

Hayvancılık projesi uygulayacak kuruluşlarla koordine sağlanacaktır.

Strateji 2:

Orman köyleri öncelikli olmak üzere Bolu için alternatif sözleşmeli hayvan yetiştiriciliği modeli olan saanen ve diğer süt keçisi ırkları yetiştiriciliği teşvik edilecektir.

VI. 2.1.3. Kanatlı Sektör

Stratejik Amaç :

İlimiz kanatlı sektörünün; ülke içerisindeki mevcut payını koruyarak, ilin taşıma kapasitesi, ilçeler arası üretim dengesi, istihdam ve sürdürülebilirlik kavram ve ilkelerini birlikte dikkate almak suretiyle Avrupa Birliği normlarına uygunluğunu en kısa sürede sağlayarak üretim ve ihracat potansiyelini artırmaktır.

Hedef :

Avrupa Birliği normlarında faaliyette bulunup, ihracat ön izin belgesi alan işletmeler dışındaki diğer işletmelerde iyileştirme çalışmaları yapılarak, Avrupa Birliği normlarına uygun hale getirilecektir.

Faaliyet :

- 1- Kanatlı sektöründe kaynak kullanımı destekleme fonundan yararlanarak işletmesini tesis ettiği halde ruhsatlandırma işlemi tamamlanamamış işletmeler ile diğer işletmelerin ruhsatlandırma işlemleri ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak mevzuatta öngörülen süre sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 2- Avrupa Birliği normlarına uygun olmayan broiler yetiştirici kümesleri, mevzuatta öngörülen süre sonuna kadar söz konusu normlara uygun hale getirilecektir. Bu çerçevede dönüşümün fonlandırılması için kanatlı sektör temsilcileri, sözleşmeli üreticiler ve finansman sağlayacak kuruluşlar arasında koordinasyon kurulması teşvik edilecektir.
- 3- 2006 yılında Kıbrısık ve Mengen ilçelerinde Kanatlı Sektör Üretim Havzası oluşturma yönünde fiziki plan çalışmalarına başlanacaktır.
- 4- İlin taşıma kapasitesinin korunması ve ilçeler arası kanatlı sektör üretim dengesinin sağlanması amacıyla 2006 yılında bir envanter çalışması yapılarak, 2007 yılı sonuna kadar tarım, çevre ve diğer sektörlerle ilgili stratejilerine uygun bir politika oluşturulacaktır.
- 5- Tarım İl Müdürlüğü, kanatlı sektör AR-GE işbirliği halinde kanatlı entegrelerine bağlı olarak çalışan yetiştiricilere yönelik eğitim çalışmaları sürdürülecektir.
- 6- Avrupa Birliğine ihracat için ön izin alınmış olması nedeniyle ürün özelliğinden dolayı gümrük işlemlerinin süratle tamamlanabilmesi açısından ilde bir Gümrük Müdürlüğünün tekrar açılması doğrultusunda 2006 yılında girişimlerde bulunulacaktır.
- 7- Kanatlı üretimi yapan işletmelerde bulunması zorunlu olan ölü imha çukurlarının biogüvenlik ve hastalıklarla mücadele konusunda etkin olarak kullanımı sağlanacaktır.

VI. 2.1.4. Arıcılık

Hedef :

Arıcıların üretim ve pazarlama faaliyetleri desteklenerek, sağlıklı arı ve arı ürünleri üretimi ile üretici gelirleri artırılabilecektir.

Faaliyet :

- 1- Bolu ili Arıcılar Birliğince 2006 yılında kurulacak olan entegre tesis desteklenerek, arıcılık için gerekli olan petek ve diğer ürünlerin üretimi sağlanacaktır.

- 2- Arıcıların Bolu Arıcılar Birliğine 2006 yılı içinde üye olmaları ve belge ile faaliyet göstermeleri sağlanacaktır.
- 3- Mevcut arı kovanlarının plan dönemi içerisinde modernize edilmesi desteklenerek, ortalama kovan sayısı 25'ten 50'ye yükseltilecektir.
- 4- Bal üretimine olan katkısını belirlemek amacıyla arıcılığın yoğun olarak yapıldığı bir köyde arı otu üretimi deneme çalışmaları 2006 yılında başlanacaktır.
- 5- Bolu'da üretilen ballar, 2006 yılı içerisinde tescil ettirilerek marka haline getirilecektir.

VI. 2.1.5. Su Ürünleri

Stratejik Amaç :

Sağlıklı, çevreye duyarlı, tatlı su balıkçılığı üretimini artırmaktır.

Hedef :

139 ton/yıl olan su ürünleri üretimi plan dönemi sonuna kadar 350 ton/yıla çıkartılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Su ürünleri Yetiştiricileri Birliği kurulması çalışmalarına 2006 yılında başlanacak, 2007 yılında tamamlanacaktır.
- 2- Ön izin işlemlerinin hızlandırılması amacıyla Tarım İl Müdürlüğü koordinatörlüğünde bir yönerge hazırlanması çalışması 2006 Nisan ayı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 3- Bolu ili dahilindeki su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılabilecek göl, gölet ve diğer su kaynaklarının belirlenmesi çalışmaları 2008 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 4- Su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılabilecek göl ve göletler ile diğer su kaynaklarının projelendirilerek özel veya tüzel kişilere kiralanması işlemleri yürütülecektir.
- 5- Çalışmakta olan 3 adet projesiz tesis rehabilite edilerek 2007 yılı sonu itibariyle projeli hale getirilecektir.
- 6- Atıl vaziyette bulunan 11 tesisin rehabilite edilerek, plan dönemi içerisinde üretime geçmesi sağlanacaktır.
- 7- Köprübaşı barajı ve Taşlıyayla göletlerinde yapılabilecek su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri plan dönemi içerisinde belirlenecektir.
- 8- Su ürünleri üretim tesislerinin bulunduğu akarsulara kanalizasyonlarını deşarj eden köylerin ve ünitelerin belirlenmesi çalışmalarına 2006 yılında başlanacak 2007 yılında tamamlanacaktır.

Strateji :

Su ürünleri üretimi için müracaat eden vatandaşların müracaatları en kısa sürede sonuçlandırılacaktır.

VI. 2.2. Kooperatifler

Stratejik Amaç :

Tarımsal amaçlı kooperatifler, üretici birlikleri ve kooperatif üst birliklerinin, teknik ve mali yönden desteklenmesi suretiyle daha işlevsel hale getirilerek kırsal kesimin ekonomik yönden güçlendirilmesini sağlamaktır.

Hedef :

Kırsal alanda yaşayan kooperatif ortaklarının gelirlerinin plan dönemi içerisinde % 50 oranında artırılması sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Kooperatifler, üretici birlikleri ve üst birlikleri makro ve mikro kredilerle desteklenecektir.
- 2- Kooperatif yöneticileri ve üyelerine yönelik eğitim çalışmaları devam ettirilecektir.

Strateji :

Üretici Birlikleri ve Üst Birliklerin kuruluşları teşvik edilecektir.

VI. 2.3. Toprak Ve Su Kullanımı

Hedef :

İyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması ve modern sulama tekniklikleri kullanılarak toprak verimliliği artırılabacaktır.

Faaliyet :

- 1- Bolu merkez ve Dörtdivan ilçesinde drenaj çalışmaları yapılması için 2006 yılında planlama çalışmalarına başlanacak, 2007 yılında uygulamaya geçilecektir. Bu kapsamda plan dönemi içerisinde 2500 ha alanda drenaj çalışması yapılacaktır.
- 2- Göynük'te bulunan basınçlı boru sulama sistemine sahip 400 ha. alanı kapsayan tarım arazilerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- 3- Seben ve Mudurnu'da 450 ha. alan plan dönemi içerisinde damla sulama sistemine kavuşturulacaktır.
- 4- "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu" kapsamında büyük ova belirleme çalışmalarına 2006 yılında başlanacaktır.

Strateji 1:

Mutlak tarım arazilerinin tarım dışı kullanılmasına izin verilmeyecektir.

Strateji 2:

Arazi toplulaştırma çalışmalarına katkıda bulunulacaktır.

VI. 2.4. Bitkisel Üretim

Stratejik Amaç :

İlin iklim ve coğrafi yapısına uygun, pazar değeri yüksek ürün desenleri geliştirmek, etkin pazarlama teknikleri kullanabilen ve üretim planlaması yapabilen üretici birlikleri oluşturmak suretiyle, üreticilerin tarımsal gelirini artırmaktır.

Hedef :

İlin iklim ve coğrafi yapısına uygun, pazar değeri yüksek, ürün deseni planlaması ve üretimi yapılacak, pazarlama yeteneklerinin artırılması için üreticilerin örgütlenmeleri sağlanacak, iyi tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Kontrollü ve sertifikalı üretim şekli olan iyi tarım uygulamalarına 2006 yılında başlanacaktır.
- 2- Ürün deseni oluşturulmasında alternatif olabilecek ürünler ve üretim metotları konusunda çiftçi şartlarında ilçeler ve alt bölgeler ölçeğinde 2007 yılında demonstrasyon çalışmalarına başlanacak, plan döneminde uygulamaya geçilecektir.
- 3- Kaliteli kaba yem açığının giderilebilmesi için, yem bitkileri ekim alanları 2006 yılından itibaren 5 yıllık dönemde % 50 artırılarak, 2.500 ha. alandan 3.750 ha. alana çıkarılacak, yem bitkileri üretiminin artırılması ve geliştirilmesi ile mera ıslah çalışmalarına ağırlık verilecektir.
- 4- Tarımsal ürün deseni değişikliğine neden olacak nitelikte zarar veren tarımsal zararlılarla mücadele için planlama çalışmalarına 2006 yılında başlanarak uygulamaya geçilecektir.

Strateji 1:

İnsan ve çevre sağlığının korunmasına yönelik yöntem ve tekniklerin kullanılmasına ağırlık verilerek, bitki hastalık ve zararlılarıyla mücadelede etkinlik artırılacaktır.

Strateji 2:

Tarım işletmelerinde optimum büyüklükte işletmeler oluşturulması teşvik edilecektir.

VI. 2.4.1. Hububat

Hedef :

İlin değişik iklim ve coğrafi şartlarına uygun sertifikalı tohum çeşitlerinin kullanılması yaygınlaştırılarak verim artırılacaktır.

Faaliyet :

Mahsul fiyatına tohumluk temini projesi kapsamında 100 ton/yıl sertifikalı buğday tohumu, 100 ton /yıl sertifikalı arpa tohumu dağıtılacaktır.

VI. 2.4.2.Patates

Stratejik Amaç :

Sertifikalı patates tohumluğu üretimi artırılması suretiyle ürün kalitesi ve üreticilerin gelirini yükseltmektir.

Hedef :

Sertifikalı patates tohumluğu üretimi alanı plan döneminde 80 hektardan 150 hektara çıkarılacaktır

Faaliyet :

- 1- Patates üreticilerinin Bolu ili Patates Üreticileri Birliğine üye olmaları sağlanarak teşvik uygulamaları birlik aracılığı ile yapılacaktır.
- 2- Bolu patatesinin tohumluk ve yemeklik olarak etiketlenip ambalajlanmak sureti ile Üreticiler Birliği kanalıyla satılması için çalışmalar 2007 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 3- Gıda Kanunu (5179) kapsamında satışı yapılacak yöresel ürünlerin satışının yapılabilmesi için uygun bir alan tespit edilerek, proje kapsamında 2007 yılında hizmete sunulacaktır.
- 4- Bitki hastalık ve zararlıları ile etkin ve zamanında mücadele yapılmasına yönelik olarak merkez ilçede patates ürünü için plan döneminde gerekli alt yapı oluşturulacaktır.
- 5- Patates üretimine alternatif ürün ihtiyacı bulunan bölgelerde yem bitkileri ve diğer alternatif ürünlerin üretimi teşvik edilecektir.
- 6- Yemeklik patates üretiminde de sertifikalı tohumluk kullanımı yaygınlaştırılacaktır.

VI. 2.4.3. Meyvecilik

Hedef :

Pazar ve ihracat potansiyeli yüksek olan meyve çeşitlerinin üretiminin yaygınlaştırılması suretiyle üretici geliri artırılabacaktır.

Faaliyet :

- 1- Seben ilçesinde yaşlı ve pazar payı düşük çeşitlerle kurulu meyve bahçelerindeki ağaçların gençleştirilmesi ve yeni bahçelerin tesisi amacıyla plan dönemi içerisinde her yıl 30.000 adet meyve fidanı dağıtılacaktır.
- 2- Plan dönemi içerisinde Seben ilçesinde meyve tasnif ve ambalajlama tesisinin kurulması sağlanacaktır.
- 3- Alternatif ve ihracata yönelik bir ürün çeşidi olarak, Seben, Göynük, Mudurnu ve Mengen ilçelerinde kiraz üretimine yönelik örnek kapama bahçeler tesis edilecektir.
- 4- Merkez, Mengen, Göynük, Mudurnu ilçelerinde ceviz üretimine yönelik örnek kapama bahçeler tesis edilecektir.
- 5- Seben ve Göynük ilçelerinde alternatif ürün olarak, Gerede İlçesinde ise demonstrasyon amaçlı kapama armut bahçeleri tesis edilecektir.

- 6- Seben, Kıbrıscık ve Göynük ilçelerinde toplam 400 hektar alandaki verimsiz bağ tesisleri plan dönemi içerisinde ıslah edilecek, 600 hektar ilave bağ tesis edilecektir.
- 7- Seben ilçesinde elma iç kurdu ve kara leke hastalığı ile mücadele kapsamında 2006 yılında 3 adet elektronik erken uyarı ve tahmin sistemi kurulacaktır.

VI. 2.4.4. Seracılık (Örtü Altı Yetiştiriciliği)

Hedef :

Mevcut örtü altı üretim alanları rehabilite edilerek, uygun olan bölgelerde örtü altı yetiştiriciliği teşvik edilecek ve üretici geliri artırılabacaktır.

Faaliyet :

- 1- Mevcut örtü altı yetiştiriciliği yapan üreticilerin pazarlama sorunlarının çözümü amacıyla 2006 yılında örtü altı üreticileri birliği kurulması teşvik edilecektir.
- 2- İlimiz iklim şartlarında örtü altında yetiştirilebilecek alternatif ürünlerin belirlenmesi amacıyla 2006 yılında bir ürün deseni çalışması yapılacaktır. (Dış mekan süs bitkileri vb. gibi)
- 3- Mevcut örtü altı üretim alanlarının artırılması için mikro krediler kullanılacaktır.
- 4- Kanatlı gübrelerinin örtü altı yetiştiriciliğinde kullanılması doğrultusunda geliştirilecek alternatif projeler desteklenecektir.

VI. 2.5. Bölgesel Önem Taşıyan Diğer Tarım Ürünleri

Hedef :

Yöresel önem taşıyan tarım ürünleri desteklenerek ürün kalitesi ve üretici geliri artırılabacaktır.

Faaliyet :

- 1- Merkez, Mudurnu, Göynük ve Mengen ilçelerinde yaklaşık 1000 hektar alanda üretimi yapılan, pazara yönelik yeşil ve kuru fasulye çeşitleri için üretim alanı, plan dönemi içerisinde %15 artırılabacaktır.
- 2- Pazara yönelik üretim yapan fasulye üreticilerine tohumluk desteği yapılacaktır.
- 3- Göynük'te enginar üretimi yapan üreticiler desteklenecektir.
- 4- Kıbrıscık pirincinin genetik özelliği korunarak verimi artırılacaktır.
- 5- Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile koordinasyon kurularak Kıbrıscık pirincinin verimliliğinin artırılması yönünde ıslah çalışmalarına 2006 yılında başlanılacaktır.
- 6- Bolu Fındığının genetik özelliklerinin korunması amacıyla endemik bitki türleri kapsamında tescil ettirilmesi için Tarım İl Müdürlüğü ve AİBÜ arasında işbirliği yapılacaktır.
- 7- Yöresel önem arz eden ürünlerin tescillerinin yapılarak marka haline getirilmesi yönünde 2006 yılında çalışmalara başlanacaktır. (Kökez suyu, keş, Abant alabalığı ve mercan balığı, Paşaköy ekmeği, Mengen peyniri, fındık şekeri, şakşak helva vb. gibi)

VI. 2.6. Organik Tarım

Stratejik Amaç :

Organik tarım ürünlerin üretiminin artırılmasını ve tüketimini teşvik ederek pazar payının yükseltilmesini sağlamaktır.

Hedef :

Dörtdivan ve Kıbrısçık ilçeleri öncelikli olmak üzere tüm il genelinde uygun olan bölgelerde organik tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Organik tarım kapsamına alınabilecek ürün deseni belirleme çalışmaları 2007 yılı sonu itibariyle tamamlanacaktır.
- 2- Organik tarım yapmaya istekli olan üreticiler belirlenerek eğitim çalışmaları sürdürülecektir.

Strateji :

Organik tarım üretiminde bulunan çiftçilerin ürünlerine sertifikasyon sağlanması yönünde destek verilecektir.

VI. 2.7. Gıda Güvenliği

Stratejik Amaç :

Her türlü gıda maddesinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin, üretimden tüketim aşamasına kadar geçen süreçte teknik ve hijyenik şartları sağlayarak halk sağlığını korumaktır.

Hedef

İl Kontrol Laboratuvarının donanım yönünden güçlendirilmesi, gıda üretim, satış ve toplu tüketim yerlerinin denetimlerinin etkinleştirilmesi suretiyle gıda güvenliği ve güvenilirliğinin artırılması sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Bolu İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünde eksik bulunan teknik donanım ve malzemeler 2006 yılında alınarak hizmete sunulacaktır.
- 2- Gıda denetimlerinde kullanılmak üzere yeterli donanıma sahip bir gıda denetim aracı 2006 yılı içerisinde teknik personeli ile birlikte hizmete sunulacaktır.
- 3- Gıda üreten, satan ve toplu tüketime sunan gıda işletmelerinin envanterleri 2006 yılı sonuna kadar oluşturulacaktır.
- 4- Gıda üreten, satan ve toplu tüketime sunan gıda işletmeleri yılda en az 2 defa denetlenecektir.
- 5- 2006 yılında süt toplama araçları ve depoları için belgelendirme çalışmalarına başlanacak ve yıl sonunda tamamlanacaktır.
- 6- Üretilen sütlerde pH değerinin ve bakteri sayısının kontrol altına alınması için, süt toplama ve soğutma tesisleri rehabilite edilerek, kapasitelerinin plan döneminde 40 ton/gün'den 100 ton/gün'e çıkarılması sağlanacaktır.

TARIM SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Abdullah ÖZTÜRK	İl Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
2	Abdülkadir ÖZTÜRK	Müdür Yardımcısı	Tarım İl Müdürlüğü
3	Teoman BOZOĞLUER	Destekleme Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
4	Murat YILDIZ	Hayvan Sağlığı Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
5	Besim DOĞAN	Kontrol Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
6	Ali ŞENTÜRK	Proje İstatistik Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
7	Metin AKDOĞAN	Çiftçi Eğitimi ve Yayım Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
8	Murat ÖZER	Bitki Koruma Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
9	Tarık GÜLER	Ziraat mühendisi	Tarım İl Müdürlüğü
10	Nuray KARATEPE	Ziraat Mühendisi	Tarım İl Müdürlüğü
11	Hüseyin PAÇAL	Gıda Mühendisi	Tarım İl Müdürlüğü
12	Savaş KILIÇ	Balıkçılık Teknolojileri Mühendisi	Tarım İl Müdürlüğü
13	Olgun YAZAR	Veteriner Hekim	Tarım İl Müdürlüğü
14	Dr. Selami AYGEN	Veteriner Hekim	Tarım İl Müdürlüğü
15	Hasan BAŞYİĞİT	Or-Köy Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
16	Resul DEVECİ	Çevre Yön. Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü

VI. 3. ORMAN

Stratejik Amaç :

Orman alanlarının ve kaynaklarının sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde planlı bir şekilde korunmasını, geliştirilmesini ve toplum refahına optimum düzeyde katkı sağlayacak şekilde işletilmesini sağlamaktır.

Hedef :

Orman alanları ve kaynakları, sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde, bütünlüğü, biyolojik çeşitliliği, verimliliği, gençleşme kapasitesi ve sağlığı muhafaza edilerek geliştirilecek, ekolojik, ekonomik, sosyo-kültürel çok yönlü faydalanmayı sağlayacak şekilde yönetilecektir.

Faaliyet :

- 1- 1/100.000 ölçekli fonksiyon haritaları 2006 yılında bitirilerek, belirlenen işletme amaçları doğrultusunda fonksiyonel orman planlaması ve yönetimine geçilecektir.
- 2- Ormanlardan kontrol edilebilir faydalanmanın sağlanabilmesi için alternatif rekreasyon alanlarının belirlenmesi ve işletilmesine yönelik hizmet haritası plan döneminde tamamlanacaktır.

VI. 3.1. Ormanların Korunması

Hedef :

Ormanların ve orman alanlarının bütünlüğü, biyolojik çeşitliliği ve doğal yapıları muhafaza edilecek, canlı (biyotik) ve cansız (abiyotik) zararlılara karşı korunacaktır

Faaliyet :

- 1- Orman kadastro işlemlerine başlanmış, ancak bitirilememiş 312.000 ha. orman alanının orman kadastro ve tescil işlemleri plan döneminde bitirilecektir.
- 2- Kadastro işlemlerine hiç başlanamamış, kalan 169.000 ha. orman alanının kadastro işlemlerinin tamamlanması süreci hızlandırılacaktır.
- 3- Üniversite ve diğer araştırma kurumları ile işbirliği içerisinde orman ekosisteminin belirlenmesine yönelik proje çalışmalarına 2006 yılında başlanacaktır.
- 4- Orman yangınları ile etkin mücadele amacıyla ihtiyaç duyulan araç ve ekipmanlar plan döneminde karşılanacaktır.
- 5- Ormanlardaki böcek, mantar, virüs zararlıları ile mücadelede biyolojik, biyoteknik ve mekanik yöntemler kullanılacaktır.
- 6- Katılımcı planlama ve yönetim sistemleri ile mevcut korunan alanlara ek olarak, biyolojik çeşitlilik açısından önem arz eden yeni alanların belirleme çalışmalarına ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte 2006 yılında başlanacak, plan döneminde tamamlanacaktır.

Strateji :

Korunan alanlar dışındaki ormanların doğal yolla gençleştirme ve rehabilitasyonuna öncelik verilecek, ağaçlandırma çalışmaları sırasında biyolojik çeşitliliğin korunmasına özen gösterilecektir.

VI. 3.2. Orman Köylüsünün Desteklenmesi

Hedef :

Orman köylülerinin sosyoekonomik gelişmesini sağlamak amacıyla alternatif projeler geliştirilmesi ve uygulanması suretiyle orman üzerindeki olumsuz baskı azaltılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Her yıl en az 100 orman köylüsüne süt sığırcılığı ve süt koyunculuğu kredisi verilecektir.
- 2- Orman köylerinde kurulan kooperatiflere proje ve eğitim desteğiyle köylülerin ürettiği ürünlerin pazarlanması ve değerlendirilmesi için yatırım ve işletme kredisi verilecektir.
- 3- Kalkınma planı olmayan orman köylerinde planlama çalışmalarına, 2006 yılında başlanacak ve plan döneminde bitirilecektir.
- 4- Ormanlardan faydalanmanın düzenlenmesi ve ORKÖY kredilerinin kullandırılmasındaki önceliklerin belirlenmesi için orman içi ve orman kenarındaki köylerin sosyoekonomik haritasının yapımına 2006 yılında başlanacak ve plan döneminde bitirilecektir.

Strateji 1:

Yapılacak destek ve yardımlarda, orman üzerinde olumsuz baskının fazla olduğu, sosyoekonomik yönden desteğe ihtiyacı olan orman köylerine öncelik verilecektir.

Strateji 2 :

Orman köylerinde köylülerin yaşadığı ortamda, kendi emeklerini katarak katma değer oluşturabileceği projeler desteklenecektir.

Strateji 3 :

Orman içi ve orman kenarındaki köylülerin ormancılık faaliyetlerine bağımlılığını azaltmak için gelir getirici alternatif projeler desteklenecektir.

VI. 3.3. Ormanların Geliştirilmesi

Hedef :

Orman alanlarında ve orman kurmak üzere hazineden tahsis edilen alanlarda yetiştirme ortamlarına uygun stabil ve nitelikli ormanların, silvikültür teknikleriyle kurulması, yenilenmesi ve bakımlarının yapılması sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Orman sayılmayan hazine arazilerinde, ağaçlandırmaya uygun sahaların belirlenmesi amacıyla 2007 yılı sonuna kadar bir envanter çalışması yapılacak, belirlenen sahaların çalışma yapmak üzere tahsis işlemleri plan döneminde gerçekleştirilecektir.
- 2- Orman alanlarındaki bozuk ve verimsiz sahalarda uygulanmak üzere 2007 yılı sonuna kadar bir eylem planı yapılacak, plan kapsamında ağaçlandırma, rehabilitasyon ve erozyon kontrolü çalışmaları plan döneminde uygulamaya konulacaktır.

3- Plan döneminde, 5.450 ha. verimli ve 1.500 ha. bozuk olmak üzere toplam 6.950 ha. orman alanında gençleştirme çalışmaları yapılacaktır.

Strateji :

Doğal ormanlar ile yeni tesis edilen orman alanlarında; gençlik, kültür, sıklık ve meşcere bakımlarına devam edilecektir.

VI. 3.4. Ormanların İşletilmesi

Hedef :

Ormanlar, toplumun bugün ve gelecekteki beklentileri ile sürdürülebilirlik ilkesi dikkate alınarak, ekolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel faydalar sağlayacak şekilde işletilecektir.

Faaliyet :

- 1- Orman ürünleri üretimi, piyasa istekleri dikkate alınarak orman ürünleri standardizasyonu esaslarına göre yapılacaktır.
- 2- Orman ürünü üreten işçilerin eğitilerek sertifikalandırılması yönünde 2006 yılında ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği ile çalışmalara başlanacaktır.
- 3- Ormanlardaki, odun dışı orman ürünleri kaynaklarının envanter, planlama, sertifikalandırma ve işletme esaslarının belirlenebilmesi için Üniversite ve diğer araştırma kurumları ile işbirliği halinde 2006 yılında proje çalışmalarına başlanacaktır.
- 4- Bolu Fındığı fidan üretim imkanlarının araştırılması çalışmalarına 2006 yılında başlanacaktır.

Strateji 1:

Ormanların korunması, geliştirilmesi ve işletilmesi için planlanan orman yollarının yapımına ve bakımına yıllık programlar dahilinde devam edilecektir.

Strateji 2:

Orman kooperatifleri ve köylüleri ile işbirliği halinde uygun olan ormanlarda dikili satış yöntemi yaygınlaştırılacaktır.

Strateji 3:

Yaban hayatını koruma ve geliştirme sahalarında koruma altındaki yaban hayvanlarının doğum yaptığı aylarda üretim çalışması yapılmamasına özen gösterilecektir.

ORMAN SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Veli BARAKLI	Bölge Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
2	Prof. Dr. Ergün İLTER	Öğretim Üyesi	AİBÜ-İİB Fakültesi
3	Cemalettin ÖZTÜRK	Bölge Müdür Yardımcısı	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
4	Cihat ERCAN	Plan. Proje Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
5	H. Önder ÜNÜVAR	Orman Zararlıları ile Mücadele Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
6	Hasan TİRYAKİ	Koruma Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
7	Abdurrahim TANYERİ	Kadastro Mülkiyet Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
8	Hüseyin VARDAR	Silvikültür Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
9	Mehmet ZOR	İşletme Pazarlama Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
10	İrfan YEŞİLBAŞ	Makina İkmal Şube Müdür V.	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
11	Sırrı KÖSTERELİ	Bolu Orman İşletme Müdürü	Bolu Orman İşletme Müdürlüğü
12	Hasan TÜRKYILMAZ	Aladağ İşletme. Müdürü	Aladağ Orman İşletme Müdürlüğü
13	Ökkeş BAHADIR	İl Müdürü	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
14	Hasan BAŞYİĞİT	Or-Köy Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
15	Sezgin AKAY	Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
16	Mehmet BAŞER	Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrol Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
17	Suat TOSUN	Müdür Yardımcısı V.	Batı Karadeniz Orman Araştırma Müdürlüğü
18	Mehmet TOKCAN	Silvikültür Bölüm Başkanı V.	Batı Karadeniz Orman Araştırma Müdürlüğü
19	Mehmet KESER	Ziraat Mühendisi	Tarım İl Müdürlüğü
20	Fazıl KARADUMAN	Turizm Enformasyon Memuru	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
21	İdris ŞENEL	Birlik Başkanı	S.S.Bolu İli Bölgesi Ormancılık Kooperatifleri Birliği
22	Seval TEKMEK	Müdür V.	Çevre Koruma Vakfı
23	Fikret ÖZEN	Yönetim Kurulu Üyesi	Muhtarlar Derneği
24	Lebibe ÖZÇAĞLAR	İl Temsilcisi	TEMA Vakfı
25	Sabri İNCELER	Dernek Başkanı	Erozyonu Önleme, Ağaçlandırma Gönüllüleri Derneği
26	Abdullah UZUN	Yönetim. Kurulu. Başkanı	Atılım Orman Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.

VI.4. ÇEVRE VE MEKANSAL YAPI

VI.4.1. Çevre

Stratejik Amaç :

Hava, su ve toprak kalitesini korumak, iyileştirmek, doğal kaynakların sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde kullanılmasını sağlamak, doğa ve çevre duyarlılığını artırmak suretiyle, doğal çevre üzerindeki her türlü baskıyı en aza indirmek, deprem ve diğer doğal afetlerle ilgili tedbirleri almaktır.

VI.4.1.1. Toprak

Stratejik Amaç :

Toprağın, doğal ve yapay yollarla kaybını ve niteliklerini yitirmesini engelleyerek korunmasını, geliştirilmesini ve çevre öncelikli sürdürülebilirlik kalkınma ilkeleri çerçevesinde kullanılmasını sağlamaktır.

VI.4.1.1.1. Erozyon

Hedef :

İlimizde TUBİTAK MAM tarafından % 12 olarak belirlenen çok şiddetli erozyona maruz toprak oranı ekonomik ve sosyal şartlar da dikkate alınarak plan döneminde % 10'a indirilecektir.

Faaliyet :

- 1- Çok şiddetli erozyona maruz bulunan alanlar, orman sayılan yerlerde Orman Bölge Müdürlüğü ve İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce, tarım alanlarında Tarım İl Müdürlüğünce 2007 yılı sonuna kadar belirlenecektir.
- 2- İl'de mevcut meraların tespit ve tescil işlemleri plan döneminde tamamlanacaktır.
- 3- Çok şiddetli erozyona maruz bölgelerde ekonomik ve sosyal tedbir olarak ahır hayvancılığı ve yem bitkileri ekimi teşvik edilecektir.
- 4- İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü ve Tarım İl Müdürlüğünce sorumluluk bölgeleri içerisinde belirlenecek olan çok şiddetli erozyona maruz alanların her yıl % 20'sinde ağaçlandırma, rehabilitasyon, erozyonla mücadele ve mera ıslah çalışması yapılacaktır.

Strateji 1:

İl Gelişme planında belirlenen heyelan bölgelerinde, ilgili kurum ve kuruluşların görev alanlarına göre rehabilitasyon, ağaçlandırma ve diğer mekanik çalışmalar yapılacaktır.

Strateji 2 :

Erozyon önleme ve ağaçlandırma çalışmaları yapmak isteyen STK'lar desteklenecektir.

VI.4.1.1.2. Kum Ve Taş Ocakları

Hedef :

Kum ve taş ocaklarının çevreye yönelik olumsuz etkileri en aza indirilecektir.

Faaliyet :

- 1- Faal ve faal olmayan kum ve taş ocaklarının çevreye yönelik olumsuz etkilerini belirlemek amacıyla 2006 yılında bir tespit çalışması yapılacaktır.
- 2- Faal kum ocaklarında dere yatağının bozulmaması yönünde denetimler sürdürülecek ve belirlenen tedbirler uygulamaya konulacaktır.
- 3- Faal olmayan taş ocakları incelenerek, *Mahalli Çevre Kurulu* kararı ile uygun görülecek olanlar proje çerçevesinde hafriyat ve inşaat atığı depolama alanları olarak kullanılacaktır.

VI.4.1.1.3. Katı Atıklar

Stratejik Amaç :

Her türlü katı atık ve artığın çevreye zarar vermeyecek şekilde toplanması, taşınması, geri kazanımı, bertarafı ve depolanmasını sağlamak suretiyle ekolojik dengeyi korumaktır.

VI.4.1.1.3.1. Evsel Atıklar

Hedef :

Evsel atıkların düzenli bir şekilde toplanması, ayrıştırılması, geri kazanımı, bertarafı ve depolanması sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Bolu Merkezde düzenli katı atık depolama alanı inşaatı 2006 yılında tamamlanarak hizmete sunulacaktır.
- 2- Gerede, Dörtdivan, Yeniçağa Belediye sınırları içerisindeki katı atıkların düzenli depolanması için belirlenen alan 2006 yılında projelendirilerek 2007 yılında hizmete sunulacaktır.
- 3- Mengen-Gökçesu-Pazarköy, Seben, Kıbrısçık, Mudurnu-Taşkesti, Göynük Belediyelerinin düzenli katı atık depolama alanları yer tespiti çalışmaları 2006 yılında tamamlanacak, 2008 yılı sonuna kadar projelendirilerek hizmete sunulacaktır.
- 4- Özel İdare yetki alanı içerisindeki kırsal yerleşim birimlerine ait katı atıkların düzenli olarak bertarafı için, plan döneminde tüm ili kapsayan bir proje geliştirilerek ilçe ölçeğinde uygulamaya konulacaktır.
- 5- Özel İdare yetki alanı içerisinde bulunan yerlerdeki tesislerden kaynaklanan ambalaj atıklarının geri kazanılmasının sağlanması için, atıkların atık üreticisi tarafından son tüketiciden ayrı toplanması, türlerine göre tasnifi yapılarak depolanması sağlanacaktır.
- 6- Bu tesislerden kaynaklanan evsel atıkların, atık üreticisi tarafından düzenli katı atık depolama alanına taşınması sağlanacaktır.

7- Yol boylarına, çeşme başlarına ve piknik alanlarına bırakılan evsel katı atıkların düzenli toplanması ve depolanması için kurumlar ve STK'lar arasında işbirliğini sağlayacak bir proje geliştirilecek, 2006 yılında uygulamaya konularak süreklilik kazandırılacaktır.

Strateji :

Yolcu otobüsleri ve diğer taşıtlardan, D-100 Karayolu ve otoyol kenarlarına atık bırakılmasının engellenmesi için tüm kamu kurum ve kuruluşları ile STK'lar ve vatandaşlarla işbirliği yapılacaktır.

VI.4.1.1.3.2. Sanayi Atıkları

Hedef :

Sanayi tesislerinden kaynaklanan ve katı atık depolama alanına atılmaması gereken tehlikeli ve kimyasal atıkların Çevre ve Orman Bakanlığından izin almış tesislere, lisanslı araçlarla taşınması sağlanarak bertaraf edilecektir.

Faaliyet :

- 1- Tehlikeli ve kimyasal atık üreten tesislerle ilgili tespit çalışması 2006 yılında tamamlanacak, söz konusu atıkların lisanslı araçlarla geri kazanım tesislerine taşınması sağlanacaktır.
- 2- Atık pil ve akümülatörlerin, mevzuatına uygun olarak toplanması ve bertarafı sağlanacaktır.

VI.4.1.1.3.3. Tıbbi Atıklar

Hedef :

İl genelindeki tüm tıbbi atıklar, mevzuatına uygun olarak toplanacak ve bertarafı sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Tıbbi atıkların geçici depolanması için, il genelindeki tüm sağlık kuruluşlarının mevzuatına uygun depolarını inşa etmeleri sağlanacaktır.
- 2- İl Özel İdaresi yetki alanı içerisindeki tüm sağlık kuruluşlarından tıbbi atıkların toplanması ve belirlenen bertaraf tesisine taşınması için, 2006 yılı içerisinde personeli ile birlikte mevzuatına uygun bir araç temin edilecektir.

VI.4.1.1.3.4. Hayvansal Atıklar

Hedef :

İl genelindeki tüm hayvansal atıkların plan dönemi içerisinde çevreye zarar vermeden değerlendirilmesi, geri kazanımı ve nihai bertarafı sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Kanatlı ve diğer hayvancılık işletmelerinin yoğunluğu dikkate alınmak suretiyle bu işletmelerden çıkan gübrelerin doğal çevreye yönelik olumsuz etkilerini gidermek amacıyla klasik gübre depolama tesislerinin oluşturulması için köy ve havza ölçeğinde uygun yerlerin tespiti çalışmalarına 2006 yılında başlanacak ve 2007 yılında bitirilecektir.
- 2- Hayvansal atıkların düzenli olarak bertarafı amacıyla, il genelinde uygulanmak üzere her yerleşim birimi için, uygun projeler geliştirilerek plan döneminde uygulamaya konulacaktır.
- 3- Kanatlı gübrelerinin enerjiye dönüştürülmesine yönelik geliştirilecek projeler desteklenecektir.

Strateji :

Hayvansal gübreler kompostlama yapıldıktan sonra tarımsal amaçlı olarak kullanılacaktır.

VI.4.1.1.3.5. Hafriyat Ve İnşaat Yıkıntı Atıkları**Hedef :**

İl genelinde tüm hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıklarının düzenli olarak bertarafı sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- İl genelinde tüm hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıklarının düzenli olarak depolanması için, yer tespiti çalışmalarına 2006 yılında başlanacak ve yıl sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 2- Yapılacak tespit çalışmalarında depolama alanı olarak kullanılmak üzere faal olmayan taş ve malzeme ocaklarına öncelik verilecektir.
- 3- Yol, dere ve sulama kanalları kenarlarındaki mevcut hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıklarının, bir proje çerçevesinde 2007 yılı sonuna kadar düzenli bertarafı sağlanacaktır.

Strateji 1:

Belirlenen düzenli depolama alanları dışına hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıklarının bırakılmaması için tüm kamu kurum ve kuruluşları, güvenlik güçleri ve STK'lar ile işbirliği yapılacaktır.

Strateji 2:

Ömrünü tamamlayan düzenli depolama alanlarının işleticiler tarafından rehabilite edilmesi sağlanacaktır.

Strateji 3:

Hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıklarının bertaraf işlemlerinde değerlendirme ve geri kazanıma öncelik verilecektir.

VI.4.1.1.4. Kimyasal Gübreleme Ve İlaçlama

Hedef :

Tarımsal amaçla kullanılan kimyasal gübre ve ilaçların doğal çevreye yönelik zararları en aza indirilecektir.

Faaliyet :

- 1- Bilinçsiz kimyasal gübre ve tarımsal ilaç kullanımının engellenmesi için çiftçi eğitimi çalışmaları sürdürülecektir.
- 2- Tarımsal zararlılarla entegre mücadele ilkeleri çerçevesinde kimyasal mücadeleye alternatif mücadele yöntemlerinden kültürel tedbirler, dayanıklı çeşitler, fiziksel ve mekanik mücadele yöntemleri özendirilecektir.
- 3- İl genelinde toprak kirliliğine yönelik analizlerin yapılmasına 2006 yılında başlanacak, plan döneminde tamamlanacaktır.
- 4- Kimyasal gübre kullanım miktarlarına yönelik toprak analizlerinin yapılmasına devam edilecektir.

VI.4.1.2. Su

VI.4.1.2.1. Atık Sular

Hedef :

İl genelinde tüm endüstriyel ve evsel atık suların, mevzuata uygun olarak alıcı ortama verilmesi sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Evsel ve endüstriyel atık su kaynaklarının alıcı ortama deşarjı ile ilgili olarak 2006 yılında bir envanter çalışması yapılarak, tamamlanacaktır.
- 2- Envanter çalışmaları tamamlandıktan sonra 2007 yılı içerisinde evsel ve endüstriyel atık su deşarj izin işlemleri süreci başlatılacaktır.
- 3- Tüm belediyelerin iş termin planları çerçevesinde mevzuatta öngörülen sürede atık su arıtma tesislerini kurmaları ve deşarj izni almaları sağlanacaktır.
- 4- Organize Sanayi Bölgelerinin iş termin planları çerçevesinde mevzuatta öngörülen sürede atık su arıtma tesislerini kurmaları ve deşarj izni almaları sağlanacaktır.

Strateji 1:

Kırsal yerleşim birimlerinin kanalizasyonlarından kaynaklanan atık suların çok gözlü foseptiklerde çökertildikten sonra izinli olarak alıcı ortama verilmesi sağlanacaktır.

Strateji 2:

Organize Sanayi Bölgeleri dışında kalan noktasal sanayi tesislerinin atık sularını mevzuatta öngörülen esaslar çerçevesinde izinli olarak alıcı ortama deşarj etmeleri sağlanacaktır.

Strateji 3:

Evsel atık su deşarj eden tesislerin, atık sularını mevzuatta öngörülen esaslar çerçevesinde izinli olarak bertaraf etmeleri sağlanacaktır.

VI.4.1.2.2. Göller, Göletler, Akarsular Ve Yeraltı Suları

Hedef :

Göl, gölet, akarsular ve yeraltı sularında kirlenme engellenerek, su kalitesi artırılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Mevcut içme ve kullanma suyu rezervuar alanlarına ek olarak ileride kullanılmak üzere, ihtiyaç duyulan içme ve kullanma suyu rezervuar alanları tespit çalışmalarına 2006 yılında başlanarak, yılı içinde tamamlanacak ve gereği için ilgili kuruluşlara bildirilecektir.
- 2- Kıyı kenar çizgisi tespit çalışması yapılması gereken öncelikle Gölcük, Sünnet Gölü ve Aladağ Göleti olmak üzere ihtiyaç duyulan diğer göl ve göletler de ilgili kurum tarafından belirlenerek, çalışmalar plan döneminde tamamlanacaktır.
- 3- Abant Gölü'nün kirlenmesine ve rüsubat akışının önlenmesine yönelik olarak geliştirilen çevre düzenleme projesi 2006 yılında tamamlanacak, proje uygulaması plan döneminde bitirilecektir.
- 4- Abant Gölü çevresindeki kanalizasyon sistemi vasıtası ile toplanan, atık suların arıtılmasına yönelik, arıtma tesisi projesi çalışmalarına 2006 yılında başlanacak, proje uygulaması plan döneminde tamamlanacaktır.
- 5- Abant Gölü, Gölcük, Aladağ Göleti öncelikli olmak üzere, mesire yerleri çevresinde oluşan katı atıkların toplanması ve belirlenen düzenli depolama alanlarına taşınması için hizmet satın alınması yoluna gidilecektir.
- 6- Tarımsal sulamada kullanılan Büyüksu, Ulusu Dereleri ile Gerede, Göynük, Aladağ, Mudurnu, Mengen, Çatak Çayları, ve diğer akarsuların kirlenmesinin önlenmesi amacıyla, ilgili kurumlarca havza koruma planları yapılmasına 2006 yılında başlanacak, plan döneminde tamamlanacaktır.
- 7- İl genelinde yeraltı su rezervlerinin tespiti doğrultusunda çalışmalara 2006 yılında başlanacak, 2007 yılı sonunda tamamlanacaktır.
- 8- İl genelinde içme, kullanma ve sulama amaçlı kullanılan yeraltı sondaj kuyularının belirlenmesine yönelik envanter çalışmalarına 2006 yılında başlanacak, 2007 yılında tamamlanacaktır.
- 9- Yer altı suyu rezervuarı koruma alanı belirleme çalışmaları 2008 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 10- Tespit edilen koruma alanlarında yer altı sularının kirlenmesine neden olan-olabilecek etkenler belirlenecek, kullanım kısıt ve kriterleri oluşturularak uygulamaya konulacaktır.
- 11- İl Gelişme Planında belirlenen maden suyu kaynaklarının değerlendirilmesi ile ilgili olarak 2006 yılında bir araştırma yapılacak, değerlendirilebilecek kaynaklar plan döneminde ekonomiye kazandırılacaktır.

Strateji 1:

Yer altı sularının verimli kullanılmasına yönelik projeler geliştirilerek uygulanacaktır.

Strateji 2 :

Gölköy Baraj Gölü, sulama ve içme suyu rezervuar alanı olarak korunacaktır.

Strateji 3 :

Abant ve Gölcük öncelikli olmak üzere göl aynalarının daralmasını önleyici tedbirler alınacaktır.

VI. 4.1.3. Hava

Hedef :

Hava kalitesi korunacak, hava kirliliğine neden olan etkenler en aza indirilecektir.

Faaliyet :

- 1- Etüt-proje ve mühendislik çalışmaları tamamlanarak şehir içi dağıtım şebeke ihalesi yapılan doğal gazın, sanayi ve ısınma amaçlı kullanılmasına plan döneminde başlanacaktır.
- 2- Kalorifercilerin periyodik eğitimleri yapılacak, baca temizlikleri ve yakıt kazanlarında standartlara uygunluk denetimleri sürdürülecektir.
- 3- Kaliteli yakıt kullanımı yaygınlaştırılacaktır.

VI.4.1.4. Gürültü

Hedef :

Kişilerin beden ve ruh sağlığını, huzur ve sükununu, gürültüyle bozmayacak bir çevre ortamı sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Yapılacak çalışmalar sonucu belirlenecek bölgelerin gürültü haritası çıkarılması çalışmalarına 2006 yılında başlanarak, 2008 yılı sonunda tamamlanacak ve gürültü kaynaklarıyla ilgili akustik raporlar hazırlanacaktır.
- 2- Akustik rapor sonuçlarına göre gürültüyü önleme ve azaltmaya yönelik eylem planları hazırlanacak ve uygulanacaktır.

VI.4.1.5. Görüntü Kirliliği

Hedef :

İlimiz genelinde görüntü kirliliği en aza indirilecektir.

Faaliyet :

- 1- Otoyol, D-100 karayolu ve kent merkezlerindeki devrik, işlevini kaybetmiş, bakımsız reklam panoları, ilgili kurumlarca 2006 yılı sonuna kadar kaldırılacaktır.
- 2- İl genelinde karayolları kenarlarında bulunan trafik levha ve işaretlemelerinden işlevini kaybetmiş olanlar kaldırılacak veya işlevsel hale getirilecektir.
- 3- Yol kavşaklarındaki standartlara uygun olmayan yön ve bilgi levhaları 2007 yılı sonuna kadar standartlara uygun hale getirilecek, trafik emniyeti açısından tehlike arz edenler kaldırılacaktır.
- 4- Yol kenarlarında kirliliğe yol açan ve yapı sınıfına girmeyen tüm derme-çatma atıl durumdaki yapılar, 2006 yılında tespit edilerek, 2007 yılı sonuna kadar kaldırılacaktır.
- 5- Terk edilip kullanılmayan, görüntü kirliliğine yol açan ahır, akaryakıt istasyonu gibi tüm tesis ve yapılar hakkında ilgili kurumca mevzuat kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.
- 6- Prefabrike kalıntıları 2006 yılında kaldırılacak, bu alanlar 2007 yılı sonuna kadar rehabilite edilecektir.

Strateji 1:

Dış cephe itibariyle görüntü kirliliği arz eden binaların bakım ve onarımlarının yaptırılması ile boş arsalarındaki görüntü kirliliğinin giderilmesi çalışmaları desteklenecektir.

Strateji 2:

Mail-i inhidam yapılarına yönelik mevzuat kapsamında çalışmalara devam edilecektir.

VI.4.1.6. Hayvan Koruma

Hedef :

Evcil ve yaban hayvanlarının, hayvan hakları kapsamında insan ve çevre sağlığına uyumlu olarak, yaşamlarını sürdürmeleri sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Sahipli evcil hayvanların (kedi, köpek) küpelendirilerek kimliklendirilmesi, kayıt altına alınması, tüm aşılarının yapılması ve kısırlaştırılması yönünde çalışmalar sürdürülecektir.
- 2- İl genelinde uygulanmak üzere çevre ve insan sağlığını korumak amacıyla, sahipsiz evcil hayvanların, Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında yaşamlarını sürdürmeleri için ilgili kurum, kuruluş ve STK işbirliği ile 2006 yılında kapsamlı proje çalışmalarına başlanacak ve uygulamaya konulacaktır.
- 3- Yaban hayvanlarının yaşam ortamları korunup, iyileştirilmesi sağlanacak, ihtiyaç duyulması halinde yoğun kış dönemlerinde beslenmelerine katkıda bulunulacaktır.

Strateji 1 :

Tüm avlanmalar mevzuatta öngörülen kural ve kısıtlamalar çerçevesinde yapılacaktır.

Strateji 2 :

Endemik ve nesli tükenmekte olan flora ve fauna türlerinin belirlenmesi, tanıtım ve korunması yönünde yapılmakta olan çalışmalar sürdürülecektir.

VI.4.2. Mekansal Gelişme Ve Fiziki Planlama

Stratejik Amaç :

İl genelinde mekansal ve sektörel gelişmeleri, süreçleri yönlendirme yeteneğine sahip, mevcut kentsel sorunları çözen, yaşanılabilir ve insan ölçeğinde, sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde, uygulanabilir üst ve alt ölçekli planların yapılmasını ve uygulanmasını sağlamaktır.

Hedef :

Öncelikli bölgeler başta olmak üzere il genelinde her ölçekte fiziki planların yapılması ve uygulanması sağlanarak tanımsız alan bırakılmayacaktır.

Faaliyet :

- 1- Bolu İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı 2006 yılında uygulamaya konulacaktır.
- 2- 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı karar ve ilkelerine uygun, öncelikli olarak ;
Bolu Merkez-Gerede aksı (Bolu Merkez Karacasu,Yeniçağa, Dörtdivan, Gerede) ile İlçe Planlama bölgelerinden Mudurnu, Göynük, Seben, Kıbrısçık, Mengen ilçelerinin 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları yapımına 2006 yılında başlanacak, 2008 yılı sonuna kadar bitirilecektir.
- 3- 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planında öngörülen özel planlama bölgelerinden Yedigöller, Aladağlar, Mengen-Gökçesu Kayabaşı Havzası ve Gerede Arkut Dağı 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları yapımına 2007 yılında başlanacak, plan dönemi sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 4- Koroğlu Dağı Turizm Alanı 2. Gelişim Bölgesi Sarıalan'ın 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında yeni bir revizyon yapılması için çalışmalara ilgili kurumlarla işbirliği yapılarak 2006 yılında başlanacaktır.
- 5- Arkut Dağı ile çevresinin "Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ve Turizm Merkezi" olarak ilan edilmesi, 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planı ile alt ölçekli planların yapımı konusunda 2006 yılında çalışmalara başlanacaktır.
- 6- Yedigöller Master Planına 2006 yılında başlanarak 2007 yılında tamamlanacaktır.
- 7- Gelişme Planı olup, plan kararları bulunmayan Kıbrısçık ilçesi Karagöl mesire yeri ile ilgili plan kararları 2006 yılında alınarak, plan kararları çerçevesinde uygulama yapılacaktır.
- 8- Şirinyazı Göleti ile Sünnet Gölünün gelişme planları 2006 yılında tamamlanacaktır.
- 9- Mudurnu Sülüklü Göl için plan döneminde koruma amaçlı bir plan yapılarak plan kararları çerçevesinde uygulama yapılacaktır.
- 10- Plan döneminde, Saraycık Göleti için koruma amaçlı bir plan yapılacaktır.
- 11- Gelişme Planı bulunmayan Göynük-Çubuk Gölü ve Çayköy Göleti için statülerine uygun planlama çalışmalarına 2007 yılında başlanacaktır.
- 12- Yapımı devam etmekte olan Taşlıyayla Göleti için statüsüne uygun planlama çalışmalarına 2006 yılında başlanacaktır.
- 13- Nüfus trendi ve sosyo-ekonomik gelişme eğilimi dikkate alınarak, yılda, her ilçede en az bir köyün imar planı yapılacaktır.
- 14- Öncelikle kentsel alanlarda olmak üzere mezarlıkların güzelleştirilmesi amacıyla 2006 yılında model bir proje geliştirilerek 2007 yılında ilk uygulaması yapılacak ve plan döneminde yaygınlaştırılacaktır.
- 15- İl gelişme planında, yerleşim birimleri itibariyle belirlenen afet riskleri dikkate alınarak, jeolojik-jeoteknik etüt sonuçlarına göre imar planı revizyonlarının yapılması ivedilikle sağlanacak, Mudurnu, Göynük, Seben, Taşkesti, Pazarköy ve Gökçesu Belediyelerinin revize imar planlarına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporları hazırlattırılacaktır.

Strateji 1:

İlimiz genelinde, kaçak yapılaşma engellenecek, planlı ve sağlıklı kentleşme desteklenecektir.

Strateji 2:

Mevcut ve plan dönemi içerisinde yapılacak olan her ölçekteki planların ilgili tüm kurum ve kuruluşlarca titizlikle uygulanması sağlanacaktır.

Strateji 3:

Yapılaşmada mimari estetik ve yerel mimari özelliklerin dikkate alınması özendirilecektir.

VI.4.3. Doğal Afetler

Stratejik Amaç :

Doğal afetlere duyarlı, planlı yapılaşmanın sağlanması, tüm toplumsal katmanlarda afet bilincinin yerleştirilmesi ve afet planlarının uygulanabilirlik düzeyinin artırılması suretiyle zararları en aza indirmektir.

Hedef :

Doğal afetlerin verebileceği can ve mal kayıplarının en aza indirilmesi amacıyla afet öncesi ve sonrası gerekli tüm tedbirler alınacaktır.

Faaliyet :

- 1- İl doğal afet risk ve bilgi haritası, ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği ile Bolu Coğrafi Bilgi Sistemlerinden de yararlanılarak ivedilikle hazırlanacaktır.
- 2- Doğal Afet Yönetimi ile ilgili olarak, afet türü de göz önüne alınarak, risk azaltmak amacıyla il genelinde planlama, projelendirme çalışmaları ivedilikle tamamlanacak ve uygulamaya geçilecektir.
- 3- İmar planlarının hazırlanması ve kamu binaları ile sosyal donatılarının projelendirilmesi esnasında, doğal afet sonrası çok amaçlı kullanılmak üzere bina bahçelerinin optimum genişlikte olması sağlanacak, her mahallede sportif faaliyetler için de kullanılabilecek aktif yeşil alanlar tahsis edilecektir.
- 4- Mevcut kamu binalarının bahçe genişlikleri korunacak, imkanlar ölçüsünde bağış veya kamulaştırma yoluyla genişletilmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır.
- 5- İl genelinde aralarında iletişim imkanları sağlanmış tam donanımlı Kriz Merkezleri, (Afet İdare Merkezi) ivedilikle kurulacak ve faaliyete geçirilecektir.

Strateji 1:

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Mimarlık-Mühendislik Fakültesi bünyesinde Deprem Araştırma Merkezi kurulması yönünde işbirliği yapılacaktır.

Strateji 2:

1998 yılından önce yapılmış kamu binalarının güçlendirilmesi yönündeki çalışmalara devam edilecek, özel mülkiyete tabi binalarla ilgili olarak da mevzuat kapsamında işlemler sürdürülecektir.

VI.4.4. Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS)

Hedef :

Kamu kurum, kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce, tüm sektörlerde yapılacak her ölçekteki planlama çalışmalarında, Coğrafi Bilgi Sistemi Merkezinin imkanlarından yararlanması sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- İlçe CBS paketleri hazırlanarak 2006 yılında ilçelere kurulacaktır.
- 2- İlçe ve Belde merkezlerinin “İkonos Uydu Görüntüleri” (Çözünürlük 1 metre) 2007 yılında temin edilecektir.
- 3- İl genelindeki (coğrafi ve öznitelik) bilgi paylaşımına yönelik “CBS Kontak Messenger” Programı 2007 yılı içerisinde kullanılmaya başlanacaktır.

ÇEVRE VE MEKANSAL GELİŞME SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Veli BARAKLI	Bölge Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
2	Ökkeş BAHADIR	İl Müdürü	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
3	Hasan BAŞYİĞİT	Or-Köy Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
4	Resul DEVECİ	Çevre Yönetimi Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
5	Mehmet BAŞER	Ağaçlandırma, Erozyon Kontrolü Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
6	Sezgin AKAY	Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdür. V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
7	İsmail KIŞLAK	ÇED ve Planlama Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
8	Zehra ÖZPAY	Müdür V.	Batı Krd. Orman Araş. Müdürlüğü
9	Cihat ERCAN	Plan Proje Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
10	Mesut GÜLER	Orman Endüstri Mühendisi	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
11	Cemal YANIK	Orman Mühendisi	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
12	Hayrettin HUYUT	Müdür Yardımcısı	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
13	Ali ÖZKAN	Müdür Yardımcısı V.	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
14	Raşit ERDEM	İmar ve Afet İşleri Şube Müdürü	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
15	Murat GÜNDEDE	Şehir Plancısı	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
16	Dilek TANER	Şehir Plancısı	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
17	Muhsin KARAGÜZEL	Jeoloji Mühendisi	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
18	Sabahattin ÇAPKINOĞLU	Müdür	DSİ 53. Şube Müdürlüğü
19	Mehmet KAYALIOĞLU	Başmühendis	DSİ 53. Şube Müdürlüğü
20	Ahmet KARAASLAN	Gıda ve Çevre Şube Müdürü	İl Sağlık Müdürlüğü
21	Dr. Meltem ÇAĞLAR	Eğitim Şube Müdürü	İl Sağlık Müdürlüğü
22	Murat YILDIZ	Hayvan Sağlığı Şube Müdürü	Tarım İl Müdürlüğü
23	Metin BULUT	Veteriner Hekim	Tarım İl Müdürlüğü
24	Mukadder GÜLER	Su Ürünleri Mühendisi	Tarım İl Müdürlüğü
25	Celalettin ASLAN	Temizlik İşleri Müdürü	Bolu Belediye Başkanlığı
26	Erol YAVUZ	İtfaiye Müdürü	Bolu Belediye Başkanlığı
27	Recai ÇAĞLAR	Zabıta Müdür V.	Bolu Belediye Başkanlığı
28	Bülent KÖRPE	Şehir Plancısı	Bolu Belediye Başkanlığı
29	Mutlu KILIÇ	Harita Mühendisi	Bolu Belediye Başkanlığı
30	İlhan GÜLSEVEN	İl Müdürü	İl Sivil Savunma Müdürlüğü
31	Durmuş BAŞŞİ	Merkez İlçe Siv. Sav. Müdürü	İl Sivil Savunma Müdürlüğü
32	Nebahat BAŞKAYA	Sivil Savunma Uzmanı	AİBÜ
33	Nurcan GÜLSEVEN	Sivil Savunma Uzmanı	SEDAŞ İl İşletme Müdürlüğü
34	Beytullah ALTINÖZ	Sivil Savunma Uzmanı	İl Sağlık Müdürlüğü
35	Ziya BAŞARAN	Müdür	Bolu Kadastro Müdürlüğü
36	Erol ÖZTABAK	İstasyon Müdürü	Meteoroloji İstasyon Müdürlüğü
37	Adnan ACAR	HEM ve ASO Müdürü	İzzet Baysal HEM ve ASO
38	Mustafa GÜLEN	OSB Müdürü	Bolu OSB Müdürlüğü
39	Mustafa DEĞER	CBS Merkezi Sor. Müdürü	Bolu Valiliği
40	Hüsamettin ELALMIŞ	Mühendis	Bolu Valiliği
41	Fazıl KARADUMAN	Enformasyon Memuru	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
42	Serkan TURAN	Jandarma Astsb.	İl Jandarma Komutanlığı
43	Ayşe ÖZDEMİR	Bilgisayar İşletmeni	İl Emniyet Müdürlüğü
44	Cengiz Topel METİNDÖĞAN	Tekniker	Karayolları 41. Şube Şefliği
45	Yılmaz ÖZARSALAN	Başkan	Bolu Kızılay Şubesi
46	Seval TEKMEK	Müdür V.	Çevre Koruma Vakfı
47	Lebibe ÖZÇAĞLAR	İl Temsilcisi	Tema Vakfı
48	Sabri İNCELER	Başkan	Erozyonu Önleme, Ağaçlandırma Gönüllüleri Derneği
49	Mehmet TOKCAN	Yönetim Kurulu Üyesi	Türkiye Tabiatını Koruma Derneği
50	Gülray ALBAYRAK	Başkan	Bolu Hayvanları Koruma Derneği

VI.5. KÜLTÜR VE TURİZM

Stratejik Amaç :

İlimizin sahip olduğu doğal, kültürel, tarihi değerlerinin korunmasını ve değerlendirilmesini sağlayarak, sektörün il ekonomisine olan katkısını artırmaktır.

VI.5.1. Kültür

Stratejik Amaç :

İlimizdeki kültür ve tabiat varlıklarını koruyarak, gelecek nesillere aktarmak, kültürel değerlerimizi kent yaşamının bir parçası haline getirmek suretiyle, ulusal ve uluslararası boyuta taşımak, kültürel ve sanatsal etkinliklerin organizasyon standardını yükselterek kalıcı ve sürdürülebilir konuma getirmektir.

VI.5.1.1. Kültür Varlıkları

Hedef :

İlimizde bulunan tek yapı niteliğindeki tüm kültür varlıklarının bakım, onarım ve restorasyonları yapılarak gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Göynük ilçesinde bulunan 112 adet sivil mimari, 2 adet idari yapı ve 20 adet dini kültürel yapıdan ihtiyacı olanların bakım, basit onarım ve restorasyonları plan döneminde tamamlanacaktır.
- 2- Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nca projesi onaylanan Göynük ilçesindeki 32 sivil mimari örneği konutun 2007 yılı sonuna kadar restorasyonları tamamlanacaktır.
- 3- Göynük ilçesindeki restorasyonu devam eden tarihi Gazi Süleyman Paşa Hamamının restorasyonu 2006 yılı sonunda tamamlanacaktır.
- 4- Projesi Koruma Kurulunca onaylanan Göynük Zafer Kulesi Çevre Düzenleme çalışmaları 2006 yılı sonunda tamamlanacak, Zafer Kulesi yolu üzerinde bulunan Bingaziler sokağının "Sokak Sağlıklaştırma Projesi" 2006 yılında hazırlanarak 2007 yılında bitirilecektir.
- 5- Göynük ilçesinde 2007 yılı sonuna kadar bir Kent Tarihi Müzesi oluşturulacaktır.
- 6- Mudurnu ilçesinde bulunan 206 adet sivil mimari ve 15 adet dini kültürel yapıdan ihtiyacı olanların bakım, basit onarım ve restorasyonları plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.
- 7- Mudurnu'da, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nca projesi onaylanan 19 tarihi tescilli konutun restorasyonları 2007 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 8- Mudurnu Hızır Fakı Mahallesi'ndeki "Sokak Sağlıklaştırma Projesi" 2006 yılında tamamlanacak, proje uygulaması plan döneminde bitirilecektir.
- 9- Tarihi Mudurnu Çarşısının röleve restorasyon projesi hazırlanarak uygulaması plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.
- 10- Mudurnu'da tarihi tescilli bir konut plan dönemi içerisinde Kent Tarihi Müzesine dönüştürülecektir.

- 11- Mudurnu ilçesi Güveytepe köyünde bulunan tescilli Samsa Çavuş Camiinin plan dönemi içerisinde ilgili kurum tarafından restorasyonunun yapılması sağlanacaktır.
- 12- Mudurnu Yıldırım Bayezid Hamamı'nın restorasyonu plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.
- 13- Dörtdivan, Gerede, Kıbrısık, Mengen , Seben ve Yeniçağa ilçelerimizde 23 adet dini kültürel yapı, 3 adet sivil mimari örneği ve 2 adet askeri yapıdan ihtiyacı olanların bakım, basit onarım ve restorasyonları plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.
- 14- Bolu Merkezde bulunan 32 adet sivil mimari, 3 adet askeri, 3 adet idari ve 35 adet dini kültürel yapıdan ihtiyacı olanların bakım, basit onarım ve restorasyonları plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.
- 15- Gülezler Konağı'nın kamulaştırma işlemleri yapılarak, rekonstrüksiyonu 2007 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 16- Bolu Belediyesine hibe edilen sivil mimari örneği Yeşil Konağın restorasyon çalışmaları 2006 yılı sonuna kadar tamamlanarak kent yaşamına kazandırılacaktır.
- 17- Semerkant mahallesinde bulunan 5 adet cephe korumalı yapının kamulaştırılması 2006 yılı içerisinde sonuçlandırılacaktır.
- 18- İl genelinde bulunan 14 adet tescilli çeşmenin rolöve restorasyon projeleri 2006 yılında yapılarak 2007 yılında restorasyonları tamamlanacaktır.
- 19- Bünyesinde 2894 adet arkeolojik, 1681 adet etnografik ve 11351 adet sikke olmak üzere toplam 15926 adet eseri bulunan ve Kültür Merkezi binasında faaliyet gösteren müze, plan dönemi içerisinde eser sergilemeye yeterli ölçekte bahçeli müstakil bir binaya kavuşturulacaktır.
- 20- Bolu Kültür Merkezi ve çevresi, çevre düzenleme projesi uygulaması 2006 yılında tamamlanacaktır.

VI.5.1.2. Sit Alanları

Hedef :

Kentsel sit alanlarıyla ilgili mevcut koruma çalışmaları sürdürülecek, arkeolojik sit alanlarında müze uzmanları tarafından yapılan kurtarma kazısı çalışmalarına devam edilecek, doğal sit alanları korunacaktır.

Faaliyet :

- 1- Özel mülkiyette olan ve kent merkezinde bulunan arkeolojik sit alanlarının kamulaştırılması veya hazine arazileri ile takas edilmesi işlemlerine 2006 yılında başlanacaktır.
- 2- İlimiz genelinde yürütülen kültür envanteri çalışmaları kapsamında yeni arkeolojik sit alanları tespit çalışmalarına devam edilecektir.
- 3- İlimiz doğal sit envanteri içinde bulunan Akkayalar çevre düzenleme projesi uygulaması 2007 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 4- Seben ilçesi Karca, Muslar, Kaşbıyıklar, Çeltikdere, Solaklar köylerinde bulunan kaya evlerinin 2006 yılında tescil işlemlerine başlanarak, çevre düzeni planı disiplini içinde plan döneminde turizme kazandırılacaktır.
- 5- Anıt ağaçlarla ilgili tespit ve tescil çalışmalarına devam edilecek, mevcut 8 adet Anıt Ağacın korunması ve tanıtımı yapılacaktır.

6- Çaydurt-Ebeçamı, Kale bölgesi Bolu Fındığı, Kökez çok yaşlı göknar ormanı, Mudurnu Sülüklügöl Tabiatı Koruma Alanlarıyla ilgili plan dönemi içerisinde Üniversite ve diğer araştırma kurumları ile işbirliği halinde koruma planları yapılarak plan kararları alınacak ve uygulamaya konulacaktır.

VI.5.1.3. Kütüphaneler

Hedef :

Bolu merkez ve ilçelerdeki halk kütüphanelerinin fiziki ve donanım standartları yükseltilerek kullanıcı sayısı artırılabacaktır.

Faaliyet :

- 1- Bolu İl Halk Kütüphanesi bünyesinde internet erişimli bilişim merkezi 2006 yılı içerisinde faaliyete geçirilecektir.
- 2- Bolu İl Halk Kütüphanesi bünyesindeki bütün kaynaklar elektronik ortama aktarılarak plan döneminde e-kütüphane uygulamasına başlanacaktır.
- 3- İlimizde kütüphaneler dışında bulunan, tarihi değeri olan yazılı ve görsel belgeler plan döneminde elektronik ortama aktarılacaktır.

VI.5.1.4. Kültürel Etkinlikler

Hedef :

Kültürel ve sanatsal etkinlikler, organizasyon standartları yükseltilerek, ulusal ve uluslararası boyuta taşınacaktır.

Faaliyet :

- 1- İlimizde geleneksel olarak kutlanan, 17 Temmuz Atatürk'ün Bolu'ya Gelişi, İzzet Baysal Şükran Günleri, Mengen Aşçılık ve Turizm Festivali, Dörtdivan Köroğlu Kültür ve Sanat Festivali, Göynük Akşemseddin Anma Günleri, Mudurnu Ahilik Kültürü Haftası, Seben Elma Festivali, Kıbrısçık Karagöl Şenlikleri, Yeniçağa Şair Dertli Anma Günü, Gerede Emtia Panayırı etkinlikleri desteklenecektir.
- 2- Anılan etkinliklerin uygulama yönergelerinin hazırlanması çalışmaları 2006 yılında tamamlanacaktır.
- 3- Kültür Merkezi bünyesindeki Devlet Güzel Sanatlar Galerisi ve atölyeleri 2006 yılında faaliyete geçirilecektir.
- 4- Halk Kültürü arşivinde mevcut belgeler plan döneminde dijital ortama aktarılarak zenginleştirilecektir.
- 5- Üniversite ile işbirliği halinde Gastronomi Enstitüsü kurulması çalışmalarına destek verilecektir.
- 6- Bolu il yıllığı 2007 yılı sonuna kadar güncellenecektir.

VI.5.2. Turizm

Stratejik Amaç :

Mevcut turizm potansiyelini değerlendirerek Bolu'yu ulusal ve uluslararası boyutta dört mevsim turizm cazibe merkezi haline getirmektir.

Hedef :

İl'de ağırlıklı olarak süregelen gününbirlik gezi olgusu; turizm alt yapısının geliştirilmesi, turizm aktivitesi çeşitliliğinin artırılması ve yeni turizm yatırımlarının desteklenmesi ve tanıtım faaliyetlerinin sürdürülmesi suretiyle konaklamalı turizme dönüştürülecek, konaklama yapan yerli ve yabancı turist sayısı plan dönemi içerisinde % 100 artırılabacaktır.

Strateji :

Kitle iletişim araçlarından da yararlanılarak çeşitli eğitim faaliyetleri yoluyla turizmle ilgili tüm paydaşların turizm bilinci seviyesi yükseltilecektir.

VI.5.2.1. Doğa Turizmi

Hedef :

Turizm potansiyeli olan göl, gölet ve yaylalar ile kırsal yerleşim birimlerinin turizm sektörüne olan katma değeri artırılabacaktır.

Faaliyet :

- 1- Abant Gölü Uzun Devreli Gelişme Planı plan hükümleri kapsamında öngörülen projeler, plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.
- 2- Gölcük Mesire Yeri Gelişme Planında öngörülen çevre düzenleme ve alt yapı tesisleri 2006 yılı sonunda tamamlanacaktır.
- 3- Yeniçağa Gölü Gelişme Planında öngörülen projeler plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.
- 4- Aladağ Göleti-Göksu Mesire yeri Gelişme Planı uygulamalarına devam edilecektir.
- 5- Turizm potansiyeli taşıyan kırsal yerleşim birimleri 2006 yılında belirlenerek bu alanlarda ev pansiyonculuğu desteklenecektir.
- 6- Mengen İlçesinde bir yemekli konaklama tesisi inşa edilmesi için 2006 yılında olabirlik çalışması yapılacak, rapor sonucuna göre hareket edilecektir.
- 7- Sportif amaçlı olta balıkçılığını geliştirmek için; Abant, Yedigöller, Gölcük, Gölköy, Aladağ Göleti ve turizm değeri taşıyan diğer göl, gölet ve akarsularımızda balıklandırma çalışmaları ekolojik denge göz önünde bulundurularak artırılabacaktır.

Strateji :

Av Turizmi çalışmaları ilgili bakanlıkların uygulamaları doğrultusunda yürütülecektir.

VI.5.2.2. Kış Turizmi

Hedef :

Kış turizmi potansiyeli değerlendirilerek turizm sektörüne olan katma değeri yükseltilecektir.

Faaliyet :

- 1- Kartalkaya kayak merkezinde önceki yıllarda yapımına başlanan 5 nolu parseldeki yarım kalmış yatırımın ilgili kurumca yeni bir yatırımcıya tahsisi yönündeki çalışmalar sürdürülecektir.
- 2- Çevre ve Orman Bakanlığınca Kültür ve Turizm Bakanlığına yeniden tahsisi yapılan Köroğlu Dağı Turizm Alanı III. Gelişim bölgesinin plan döneminde yatırımcılara tahsisi sağlanacaktır.
- 3- Arkut dağında mevcut 900 m.'lik slalom, 5 km.'lik mukavemet pistine ilaveten 1 km.lik sprint pisti yapımına 2006 yılında başlanacaktır. Projesi tamamlanan teleski projesi ihalesi 2006 yılında yapılarak tamamlanacaktır.

VI.5.2.3. Termal Turizm

Hedef :

Önemli potansiyele sahip bulunan termal kaynaklardan en üst düzeyde yararlanılarak il ekonomisine sağladığı katma değer artırılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Karacasu Termal Turizm Merkezi ile ilgili yürütülmekte olan çalışmalar 2006 yılında projelendirilerek, proje uygulamaları plan döneminde sonuçlandırılacaktır.
- 2- Özel mülkiyete tabi Seben Kesenözü termal kaynaklarının bulunduğu sahaların ulusal-uluslararası ölçekte termal turizme hizmet verebilmesi için 2006 yılında bir araştırma çalışması yürütülecek rapor sonucuna göre uygulama yapılacaktır.
- 3- Mudurnu Babas ve Sarot kaplıcalarının yap-işlet-devret modeli veya diğer seçenekler de dikkate alınarak yüksek kapasiteli tesisler kurabilmesi yönünde çalışmalar sürdürülecektir.

VI.5.2.4. Spor Turizmi

Hedef :

Spor Turizmi yapılabilecek spor saha ve tesisleri artırılarak ve geliştirilerek spor turizminin il turizmine olan katma değeri yükseltilecektir.

Faaliyet :

- 1- Abant master planında açık saha spor alanı olarak belirlenen alanda iki adet futbol sahası, iki tenis kortu, bir voleybol ve basketbol sahası ile diğer sportif alanların 2006 yılında spor turizmi hizmetine sunulması sağlanacaktır.
- 2- Göynük'te mevcut futbol sahası iyileştirilerek ve yarım kalmış futbol sahası tamamlanarak, 2006 yılı içerisinde spor turizmi hizmetine sunulacaktır.

3- Bolu Çayının Gökçesu ile Köprübaşı Barajı arasındaki bölümün rafting amaçlı spor faaliyetleri için 2006 yılında uygunluk tespiti yapılarak, rapor sonucuna göre 2007 yılında faaliyete geçirilecektir.

4- Yamaç paraşütü, dağ bisikleti, trekking ve bunun gibi alternatif sportif turizm faaliyetleri yapılabilecek alanların 2006 yılında envanteri çıkartılacak, 2007 yılında arazi aplikasyon çalışmalarına başlanacak, buralarda uygulanacak ana kurallar belirlenecektir.

VI.5.2.5. Toplantı ve Seminer Turizmi

Hedef :

İki metropol arasında bulunan ilimizin toplantı ve seminer turizmi potansiyeli değerlendirilerek ulusal ve uluslararası kongre turizm merkezi olabilecek konuma getirilecektir.

Faaliyet :

1- Ulaşım süresi ve kolaylığının turizm ve diğer ekonomik sektörler açısından taşıdığı önem dikkate alınarak Bolu askeri hava alanının sivil havacılığa açılması yönündeki çalışmalar sürdürülecektir.

2- Kongre Merkezi ile ilgili çalışmalar Bolu İl geneline hitap edecek şekilde bir master planı çerçevesinde yürütülecek, master plan yapımına 2006 yılında başlanacaktır.

VI.5.2.6. Tanıtım ve Turistik Ürünler

Faaliyet :

1- İl Kültür, Turizm ve Tanıtım Konseyi 2006 yılında kurularak faaliyete geçirilecektir.

2- Turizm Danışma Bürosu 2006 yılında kurularak faaliyete geçirilecektir.

3- Fuarlara katılım, görsel ve yazılı basın yoluyla tanıtım, görsel, işitsel materyaller hazırlanması ve dağıtımı yoluyla tanıtım faaliyetlerine devam edilecektir.

4- İl'in maddi kültür ürünleri ile diğer turistik ve ticari değer taşıyan ürünlerin tanıtımı ve pazarlanması için D-100 karayolu üzerinde veya belirlenecek başka bir alanda projelendirme çalışmalarına 2006 yılında başlanacaktır.

5- Göynük ahşap oymacılığı, tokalı örtü dokumacılığı, Gerede bakır işlemeciliği ve deri ürünleri, Mudurnu iğne oyası ve diğer yöresel ürünler, Kızık kilimleri, Kıbrısçık dokuması, Mengen telli pov işlemeciliği desteklenecektir.

VI.5.2.7. Ulaşım Alt Yapısı

Hedef :

Turizm potansiyelinin değerlendirilebilmesi için ihtiyaç duyulan tüm yollar tamamlanacak ve mevcut yolların standardı yükseltilecektir.

Faaliyet :

1- Yedigöller yolunun 2006 yılında iyileştirme projesi yapılarak sanat yapıları ve stabilize üst yapısı tamamlanacaktır.

2- Karacasu Aladağlar arasındaki karayolu güzergahının standardının yükseltilmesi çalışmalarına 2006 yılında başlanacaktır.

3- İpek yolu projesi kapsamında alt yapı çalışmaları çerçevesinde yürütülmekte olan Mudurnu-Göynük, Göynük-Taraklı, Taşkesti-Dokurcun yolları plan dönemi içerisinde tamamlanacaktır.

4- Göynük-Mudurnu yolu, Sünnet Gölü bağlantı yolları, Dörtdivan-Kartalkaya, Aladağ-Sarıalan, Gerede-Arkut dağı yolları plan döneminde standartları yükseltilerek tamamlanacaktır.

5- Abant-Mudurnu yolunun 2007 yılı sonuna kadar standardı yükseltilecektir.

6- Abant-Taşkesti yolunun standardı plan döneminde yükseltilecektir.

- 7- Bolu Merkez-Karacasu arasındaki güzergah, plan döneminde bölünmüş yol haline getirilerek, her iki tarafta yürüyüş yolu ve bisiklet yolu yapılacaktır.
- 8- Bolu ayrımı Seben, Bolu ayrımı Kıbrısçık karayollarının standartları plan döneminde yükseltilecektir.
- 9- D-100 karayolu Yeniçağa yol ayrımı, Mengen geçişi ve Devrek arasındaki bölünmüş yol çalışmaları plan döneminde tamamlanacaktır.
- 10- Çaydurt Gökçesu geçişi, Mengen arasındaki karayolunun standartları plan döneminde yükseltilecektir.
- 11- Kıbrısçık-Beypazarı karayolunun Bolu il sınırları içerisindeki bölümün standartları plan dönemi içerisinde yükseltilecektir.

KÜLTÜR VE TURİZM SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Salih EFİLOĞLU	İl Müdür V.	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
2	Prof . Dr. Nevzat YOSMAOĞLU	İİBF Dekanı	AİBÜ
3	Mustafa Y. GÜNEŞ	Müze Müdür V.	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
4	Cemil ŞAHİNER	Kütüphane Müdürü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
5	Neriman GÜNER	Şube Müdürü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
6	Zekiye TÜTÜNCÜ	Folklor Araştırmacısı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7	Güner KOZDERE	Müze Araştırmacısı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
8	Fazıl KARADUMAN	Turizm Enformasyon Memuru	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
9	İsmail İLTİR	Şube Müdür V.	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
10	Abdurrahim TANYERİ	Kadastro Mülkiyet Şube Müdürü	Bolu Orman Bölge Müdürlüğü
11	Sezgin AKAY	Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdür V.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
12	Özkan YAVUZ	Mühendis	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
13	İbrahim AKSOY	Mimar	Bolu Belediye Başkanlığı
14	Nevzat ANLITAN	Turizm Koordinatörü	Bolu Kalkınma ve Tanıtma Vakfı

VI.6. EĞİTİM

Stratejik Amaç :

Tüm bireylerimizi iyi insan, iyi vatandaş, mutlu olabileceği bir meslek sahibi yapmak ve yüksek yaşam standartlarına kavuşturabilecek bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarla donatmak amacıyla fırsat ve imkan eşitliği temel ilkesi çerçevesinde, güvenli ve sağlıklı eğitim ortamları oluşturmaktır.

VI.6. 1. Okul Öncesi Eğitim

Hedef :

Anaokullarının ve anasınıflarının bina ve donanım ihtiyaçları zamanında, eksiksiz ve eğitim standartlarına uygun bir şekilde karşılanarak okul öncesi eğitim kademesinde % 30 olan okullaşma oranı plan dönemi sonuna kadar % 50 düzeyine çıkarılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Merkez ilçede iki, Gerede ve Yeniçağa ilçelerinde birer anaokulu, 2007 yılı sonuna kadar inşa edilerek eğitim-öğretime açılacaktır.
- 2- Mudurnu, Göynük, Dörtdivan, Seben, Mengen ilçelerine birer anaokulu yapımı için planlama çalışmalarına 2006 yılında başlanacak, plan dönemi sonuna kadar tamamlanarak eğitim-öğretime açılacaktır.
- 3- 2006-2007 öğretim yılından itibaren mevcut anasınıfları ve anaokullarında ikili öğretim yapılarak kontenjanları ikiye katlanacaktır.
- 4- İlköğretim Kurumları bünyesinde açılan anasınıfı uygulamalarının verimli yürütülebilmesi için gerekli bakım, onarım yapılarak ihtiyaç duyulan araç-gereçler eğitim standartlarına uygun bir şekilde temin edilecektir.
- 5- Okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması amacıyla muhtarları, velileri kapsayan bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.

Strateji :

Alt yapısı uygun olan tüm eğitim kurumlarında ana sınıfı uygulamaları sürdürülecek, köylerde başlatılan anasınıfı uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

VI.6.2. İlköğretim

Hedef :

Okullaşma oranında ulaşılmış bulunan seviye (%100) korunarak, tüm ilköğretim okullarında normal öğretime geçilecek, eğitim kurumları çağdaş eğitim ortamlarına kavuşturulacaktır.

Faaliyet :

- 1- İkili öğretim yapan Merkez İlçe Kültür, Abant, Canip Baysal, Gazipaşa, Sakarya, Atatürk, Behiye Baysal İlköğretim Okulları ile Göynük Egemenlik İlköğretim Okulunun normal öğretime geçirilebilmesi için ihtiyaç duyulan 123 derslik yapılacaktır.
- 2- Merkez ilçede nüfus artışı dikkate alınarak plan dönemi içerisinde üç yeni ilköğretim okulu inşa edilecektir.
- 3- 95 İlköğretim Okulundan Bilgi Teknolojisi Sınıfı bulunmayan 48 ilköğretim okuluna 2006 yılı sonuna kadar Bilgi Teknolojisi Sınıfları kurulacaktır.
- 4- İnternet (ADSL) erişimi bulunmayan 23 ilköğretim okulu 2006 yılı içinde internet erişimine kavuşturulacaktır.
- 5- Kıbrısçık ilçesinde 2006 yılında, Merkez İlçe ve Seben ilçesinde plan döneminde birer pansiyon binası inşa edilecektir.
- 6- Taşıma merkezi okulların fiziki durumları, donanımları ile bahçe düzenlemelerinin geliştirilmesi yönünde proje çalışmaları yapılarak, plan döneminde uygulamaya konulacaktır.
- 7- İl Merkezinde plan dönemi sonuna kadar bir Rehberlik Araştırma Merkezi binası temin edilecektir.

Strateji :

Eğitim, öğretimin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli olan her türlü mal ve hizmetin alınmasına devam edilecektir.

VI.6.3. Ortaöğretim**Hedef :**

Ortaöğretim kurumlarında eğitim niteliğini yükseltmek, öğrenimde fırsat eşitliği sağlamak amacı ile yeni derslikler, öğrenci pansiyonları yaptırılacak, eğitim kurumlarının donanım eksiklikleri giderilerek mevcut altyapının standardı yükseltilecektir.

Faaliyet :

- 1- Gerede Hacı Sadık Öztosun Anadolu Lisesi ek derslik ihtiyacı ile Gerede Anadolu Öğretmen Lisesinin bina ihtiyacı plan dönemi içerisinde karşılanacaktır.
- 2- Merkez ilçe Sümer Mahallesi ve Kalıcı Konutlar mevkiinde, plan döneminde birer lise binası inşa edilerek eğitim hizmetine sunulacaktır.
- 3- Genel ve mesleki liselerde öğrenim süresinin 4 yıla çıkması nedeniyle, ortaya çıkan yeni ek derslik ihtiyaçları plan döneminde karşılanacaktır.
- 4- İl Merkezinde 2007 yılı sonuna kadar 300 öğrenci kapasiteli bir pansiyon binası inşa edilecek, ayrıca ihtiyacı bulunan liselerin pansiyon ihtiyacı plan döneminde karşılanacaktır.
- 5- Bilgisayar laboratuvarı olmayan 5 orta öğretim okulunun bilgisayar laboratuvar ihtiyacı, 2006 yılı sonuna kadar karşılanacaktır.
- 6- Öncelikle yatılı okullarda olmak üzere orta öğretim kurumlarında okul doktoru, psikoloğu ve hemşiresi görevlendirilecektir.

Eğitim Genel Stratejileri :

- 1- Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve İzzet Baysal Vakfı ile işbirliğine devam edilecektir.
- 2- Yeni yapılacak okul binalarında, Bakanlıkça belirlenen bahçe genişliği standartlarına uyulacak, eski okul bahçelerinin genişletilmesi amacıyla kamulaştırma ve bağış yoluyla arsa temini çalışmaları sürdürülecektir.
- 3- Pansiyon ve Yurtlar öncelikli olmak üzere tüm kurumlarımız depreme dayanıklılık testinden geçirilerek, gerekli olanlar öncelik sırasına göre ivedilikle güçlendirilecektir.
- 4- Ekonomik yetersizlikler nedeniyle eğitimine devam edemeyen öğrencilerimizin eğitimlerini sürdürebilmeleri için gerekli olan ihtiyaçları karşılanarak öğrenimlerine devamları sağlanacaktır.
- 5- Eğitim kurumlarının inşa edilmesi, bakım, onarım ve donanımlarının sağlanması ile arsa temini çalışmaları sürdürülecek ve “Eğitime % 100 Destek Kampanyası” çerçevesinde hayırseverlerin katkılarından yararlanılmaya devam edilecektir.
- 6- Eğitimin yeni fırsat ve imkanlarının değerlendirilmesinde, desteğe ihtiyaç duyan çevre eğitim kurumlarının güçlendirilmesine önem verilerek, merkez üzerindeki yoğunlaşma azaltılacaktır.
- 7- Eğitim kurumlarımızda öğrencilerimizin sosyal ve kültürel etkinliklerine ortam hazırlayabilmek için müstakil salon ve çok amaçlı salonların yapımına önem verilecektir.

VI.6.4. Halk Eğitimi ve Halkın Bilinçlendirilmesi

Stratejik Amaç :

Halk eğitiminde toplumun tüm kesimlerinin yaygın eğitim ihtiyaçlarına uygun biçimde eğitim, öğretim, rehberlik ve uygulama faaliyetleri yoluyla eğitmek ve bilinçlendirmektir.

Hedef 1 :

Yaygın eğitim veren kurumlar arasında eş güdüm oluşturulması, kurs sayıları ve çeşidinin artırılması suretiyle, bireylerin eğitiminin sürekliliği, mevcut becerilerini geliştirmeleri ve yeni beceriler kazanmaları sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- İl ve İlçe Halk Eğitimi Planlama ve İşbirliği Kurullarından yararlanılarak çeşitli kurumlarca yürütülen yaygın eğitim faaliyetlerinin eşgüdümü ve etkinliği sağlanacaktır.
- 2- Yaygın eğitimde kullanılabilecek eğitim imkanlarının belirlenmesi amacıyla 2006 yılında, ilçe ölçeğinde bir envanter çalışması ile halkın, işletmelerin ve yörenin eğitim ihtiyacını belirlemeye yönelik bir araştırma yapılarak halk eğitim haritaları hazırlanacaktır.
- 3- Halkın kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmesi ve ekonomik üretime destek sağlayabilmesi için yeterli sayıda kursiyere ulaşılan her yerde beceri kursları açılacaktır.
- 4- Örgün öğretim öğrencilerinin başarılarının artırılması ve sosyal faaliyetlerine katkıda bulunulması için örgün eğitim kurumları ile işbirliği halinde kurslar açılacaktır.
- 5- Halk eğitim kurslarında üretilen ürünlerin ekonomiye kazandırılması için 2006 yılında projeler geliştirilerek, uygulamaya konulacaktır.

Strateji 1:

e-devlet ve e-birey uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Strateji 2:

Halk Eğitimi Merkezlerinde gerçekleştirilen beceri edinme kursları yörenin, halkın ve işletmelerin ihtiyacına cevap verecek şekilde düzenlenecektir.

Strateji 3 :

Kırsal kesimlerdeki yaygın eğitim faaliyetlerinde köylerde atıl durumda bulunan okullar ve diğer kamu binaları halk eğitimi odaları olarak değerlendirilecektir.

Strateji 4 :

Ana - baba eğitimleri yaygınlaştırılarak etkinleştirilecektir.

Hedef 2:

Doğal afetler konusunda, etkin işbirliği ve ortak hareket kültürü oluşturmak suretiyle teorik ve uygulamalı eğitimler yoluyla toplumun bilgi ve beceri düzeyi artırılabilecektir.

Faaliyet :

- 1- TUBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'ne yaptırılan “Bolu İli Coğrafi Bilgi Sistemi Temel Katmanların Kurulması ve Yerleşime Uygunluk Belirlemesi Projesi Sonuç Raporu” ile İl Gelişme Planı Çevre ve Mekansal Yapı Raporunun “Arazinin Yapılaşmaya Uygunluğunun Analizi ve İl Arazisinin Yerbilimi Özellikleri” bölümü Valilik Web sitesinde yayınlanacaktır.
- 2- Toplum Afet Gönüllüleri oluşturulması ile ilgili eğitim çalışmalarına devam edilecektir.
- 3- Toplum Afet Gönüllülerinin “Sertifikalı, Uygulamalı İlk Yardım Eğitimi” programlarına katılmaları için 2006 yılında ilgili kurumların işbirliği ile bir planlama yapılacak ve uygulamaya konulacaktır.
- 4- “Afet ve Acil Durumlarda Hazırlıklı Olmak Projesi”nin il uygulaması 2006 yılında bitirilecektir.
- 5- İlgili meslek odaları ile görüşülerek öncelikle inşaat ustalarına olmak üzere 6 aylık mesleki (proje okuma, kalıp, donatı vs.) kurslar açılacaktır.
- 6- Kamu yöneticileri için risk belirleme, zarar azaltma, müdahale ve iyileştirme konularını içeren Afet Yönetimine yönelik hizmet-içi eğitim programlarına 2006 yılında başlanacak ve süreklilik kazandırılacaktır.
- 7- İlk, orta ve yüksek öğrenim öğrencileri ile yaygın eğitim kurumlarındaki kursiyerlere verilmekte olan doğal afet ve ilk yardım bilincinin artırılmasına yönelik eğitim çalışmalarına süreklilik kazandırılacaktır.

Strateji 1:

Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve diğer eğitim kurumları ile işbirliği yapılacaktır.

Strateji 2:

Yazılı ve görsel basından yararlanılacaktır.

Hedef 3 :

İlk yardım, ana-çocuk sağlığı, bulaşıcı hastalıklar, akıl ve ruh sağlığı (madde bağımlılığı, ergenlik psikolojisi, aile içi ilişkiler, vb.), beslenme ve çevre sağlığı konularında halkın eğitimi ve bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Çeşitli sağlık konularında halkın bilinçlendirilmesi ve eğitimi amacıyla bir faaliyet planı kapsamında ilçe ölçeğinde eğitim programları düzenlenecektir.
- 2- Hazırlanacak bir program çerçevesinde öncelikle itfaiyeciler, güvenlik güçleri, sanayi tesislerindeki ilgili sorumlular olmak üzere tüm halkımıza il genelinde düzenli, sürekli ilk yardım kurs ve eğitim çalışmaları sürdürülecektir.
- 3- Halkın sağlığını yakından ilgilendiren alanlarda üretim yapan ve bunları pazarlayan kesimler ile tüketicilere yönelik sürekli ve düzenli eğitimler verilmesine devam edilecektir.
- 4- Sürücü davranışlarını geliştirme eğitimlerine devam edilecektir.
- 5- Üreme sağlığı, yeni doğan, bebek ve çocuk bakımı, ergenlik psikolojisi, aile içi iletişim, bağışıklama, bulaşıcı hastalıklardan korunma, sağlıklı beslenme, kişisel hijyen ve zararlı alışkanlıklardan korunma vb. konularda eğitim faaliyetleri devam ettirilecektir.
- 6- Aile hekimliği ve sağlıkta dönüşüm projeleri konusunda halkın bilgi düzeyinin artırılmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.
- 7- Yaşlı Sağlığı Hizmetlerini Geliştirme Projesi kapsamında mevzuatına uygun olarak hasta ve yaşlılara evde bakım ve refakatçi kursları düzenlenecektir.
- 8- Evde çocuk bakımı konularında Sağlık Meslek Lisesi, Kız Meslek Lisesi öğrencilerine ve halka yönelik kurslar düzenlenecektir.

Strateji 1:

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, ilgili kurumlar, Elginkan Vakfı ve diğer STK'lar ile işbirliğine gidilecektir.

Strateji 2:

Ulaşım imkanı kısıtlı olan yerleşim birimlerinde halk eğitim odaları açılması desteklenecektir.

Hedef 4:

Tarımsal üretimin geliştirilmesi ve verimliliğin artırılması amacıyla iyi tarım uygulamaları konusunda çiftçilere sağlanan uygulamalı eğitim imkânları artırılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Üretici ve tüketici bilincinin artırılması amacıyla yazılı ve görsel basın ile diğer iletişim araçlarından faydalanılarak ve seminerler düzenlenerek yaygın eğitim faaliyetleri yapılacaktır.
- 2- Süt ve besi sığırcılığı, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, hayvan barınaklarının ıslahı arıcılık, su ürünleri, organik tarım, bağcılık, seracılık, tarımsal mekanizasyon ve tarımsal sulama konularındaki eğitim ve bilgilendirme çalışmalarına devam edilecektir.
- 3- Saanen ve diğer süt keçisi yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması amacıyla öncelikle orman köyleri olmak üzere diğer köylerde yetiştirici eğitim çalışmalarına 2006 yılında başlanacak ve 2007 yılı sonunda bitirilecektir.
- 4- Ev ekonomisi kapsamında gıda muhafaza konularına yönelik kışlık salamura, turşu, zeytin, reçel, marmelat, peynir, yoğurt yapımı ve gıdaların dondurularak saklanması konularında eğitim çalışmaları sürdürülecektir.
- 5- Kırsal Kalkınma Kadın Çiftçileri Projesi kapsamında, istekli ve ihtiyaç duyulan köylerde çiftçi kadınların süt sığırcılığı, ahır hijyeni, süt sağım teknikleri, meyvecilik, sebzecilik, bağcılık, vb. konularda eğitim çalışmalarına devam edilecektir.

EĞİTİM SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Halil ECEVİT	İl Müdürü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
2	Doç. Dr. Süleyman ÇELENK	Eğitim Fakültesi Dekan V.	AİBÜ- Eğitim Fakültesi
3	Prof. Dr. Ali GÜLER	Öğretim Üyesi	AİBÜ- Eğitim Fakültesi
4	Yrd. Doç. Dr. Salih Paşa MEMİŞOĞLU	Öğretim Üyesi	AİBÜ- Eğitim Fakültesi
5	Günay GÜL	Müdür Yardımcısı	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
6	Recep Nuri KAÇMAZ	Müdür Yardımcısı	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
7	İsmail BAYRAKTAR	Müdür Yardımcısı	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
8	Selami ALBAYRAK	Şube Müdürü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
9	Mikail AYYILDIZ	Şube Müdürü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
10	Nevzat GÜLTEKİN	Şube Müdürü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
11	Ahmet YILMAZ	Şube Müdürü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
12	H. Cahit YILMAZ	Şube Müdürü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
13	Celal ARSLAN	Okul Müdürü	Koç İ.Ö.O.
14	Tamer ÖZKAN	Okul Müdürü	Behiye Baysal İ.Ö.O.
15	Ömer SELEM	Okul Müdürü	50. Yıl İ.B. İ.Ö.O.
16	M. Cahit GÖRKEN	Okul Müdürü	Cumhuriyet İ.Ö.O.
17	Mustafa HARBACI	Okul Müdürü	Yukarısoku İ.Ö.O.
18	Hayri MISIRLIOĞLU	Okul Müdürü	Abant İ.Ö.O.
19	İsmail SAYKI	Okul Müdürü	Alıçören İ.Ö.O.
20	M. Remzi KOCAMAN	Okul Müdürü	Atatürk Anadolu Lisesi
21	Vedat CEYLAN	Okul Müdürü	Abant Lisesi
22	Yusuf Ziya ZEYBEK	Okul Müdürü	Fen Lisesi
23	Karabey DURSUN	Okul Müdür V.	İ.B.Anadolu Lisesi
24	İbrahim ÇAVUŞOĞLU	Okul Müdürü	Merkez İ.B. End. Mes. Lisesi
25	Rafet YURDAGÜL	Okul Müdürü	Mimar İ.B. End. Mes. Lisesi
26	Çetin AKKAŞ	Okul Müdürü	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
27	Şemsettin GÜRTÜRK	Okul Müdürü	Bolu Ticaret Meslek Lisesi
28	Cafer KARA	Okul Müdürü	İ.B. And.Otel. ve Turizm Meslek Lisesi
29	Figen VARLIK	Okul Müdür V.	Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi
30	İsmail DOĞRU	Eğitim Merkezi Müdürü	İ.B. Meslek Eğitim Merkezi
31	B. Hamdi AKYÜREK	Müdür	Elginkan Vakfı
32	Adnan ACAR	HEM ve ASO Müdürü	İzzet Baysal HEM ve ASO
33	Dr. Meltem ÇAĞLAR	Eğitim Şube Müdürü	İl Sağlık Müdürlüğü

VI.7. SAĞLIK

Stratejik Amaç:

Koruyucu, tedavi edici ve diğer sağlık hizmetlerinde, fiziki alt yapı ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi suretiyle, bireylerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve ruhsal yönden tam bir iyilik içinde bulunması, yaşam kalitesinin ve süresinin yükseltilerek sağlıklı bir toplum oluşturulmasını sağlamaktır.

VI.7.1. Koruyucu Sağlık Hizmetleri

Stratejik Amaç :

Bireylerin önlenabilir hastalıklara karşı korunmasını sağlamaktır.

Hedef 1:

Kişisel sağlık verilerinin elektronik ortamda takip edilmesi, koruyucu sağlık hizmetlerinin nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi suretiyle bireylerin koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlanma düzeyi yükseltilecektir.

Hedef 2:

Plan döneminde ortalama aşılama oranı % 82'den % 95'e, iyotlu tuz kullanım oranı % 78'den % 95'e, aile planlamasında etkin yöntem kullanım oranı % 64'den % 85'e çıkarılacak, anne ölüm oranı yüzbinde otuzdan, yüzbinde onbeşe, bebek ölüm oranları da binde onbir den, binde beşe düşürülecektir.

Faaliyet :

- 1- İl genelindeki sağlık kuruluşlarında 2006 yılı sonuna kadar elektronik alt yapı eksikliği giderilerek, 2007 yılı içinde otomasyon sistemine geçilecektir.
- 2- Mobil sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla il genelinde 2007 yılı sonuna kadar üç, plan dönemi sonuna kadar da her ilçede birer olmak üzere tam donanımlı mobil sağlık araçları temin edilecektir.
- 3- Bolu Merkezde içme ve kullanma suyu ile tıbbi tahlillerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için Halk Sağlığı Laboratuvarındaki donanım eksiklikleri 2006 yılı sonuna kadar giderilecektir.

Strateji :

Sağlık ocaklarında ihtiyaç duyulan personel ve tıbbi donanım eksikliklerinin giderilmesi yönündeki çalışmalar sürdürülecektir.

VI.7.2. Tedavi Edici Sağlık Hizmetleri

Stratejik Amaç

Bireylerin hastalıkları ile ilgili tedavi ve rehabilite edici hizmetlerin kabul edilebilirlik düzeyini artırarak, tetkik ve tedavilerini il bünyesinde yapmak, sağlık kurumlarında hizmet standartlarının yükseltilmesi sureti ile ilimizi ulusal ölçekte tercih edilen bir sağlık merkezi konumuna getirmektedir.

Hedef :

İl genelindeki tüm sağlık kurumlarının fiziki ve donanım standartları yükseltilecek, personelin nicelik ve niteliği standartlara uygun hale getirilerek hizmet türü genişletilecektir.

Faaliyet :

- 1- Fiziki alt yapının geliştirilmesi kapsamında, Gerede Devlet Hastanesi 2006 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 2- Ağız Diş Sağlığı Merkezi, uygun bir mekan bulunarak, 2007 yılında Ağız Diş Sağlığı Hastanesine dönüştürülecektir.
- 3- İzzet Baysal Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesinin fiziki kapasitesi plan döneminde genişletilecektir.
- 4- Karacasu'da tahsis edilen arsa üzerine yapımı planlanan Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi ek binası plan döneminde inşa edilerek tamamlanacaktır.
- 5- Bolu Merkez 1 nolu ve Gerede 1 nolu Sağlık Ocaklarının fiziki ihtiyaçları giderilerek, hizmet kapasiteleri artırılacaktır.
- 6- İl genelindeki tüm yataklı tedavi kurumlarında poliklinik hizmetleri ve hasta odaları 2007 yılı sonuna kadar ilgili mevzuata uygun hale getirilecektir.
- 7- Sağlık kuruluşlarının tıbbi donanım ve tetkik malzemesi eksikliklerinin karşılanmasına ve yeni gelişmelere göre iyileştirilmesine devam edilecektir.
- 8- Tüm sağlık kuruluşlarının personel ihtiyacı plan dönemi içinde karşılanacak, niteliğinin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim çalışmalarına devam edilecektir.
- 9- Plan döneminde, ilimizde eksikliği hissedilen tıp dallarından onkoloji dalı kliniği açılacak, kalp-damar cerrahisi ve yoğun bakım hizmetleri geliştirilecek, transplantasyon, menopoz ve geriatri merkezleri hizmete sunulacaktır.
- 10- Diyaliz hizmeti alan hastaların hastaneye geliş ve gidişlerinde kullanılmak üzere servis aracı 2006 yılında temin edilecektir.
- 11- Tüm sağlık hizmetlerinde toplam kalite standartları 2007 yılı sonuna kadar sağlanmış olacaktır.

Strateji 1:

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi ile eşgüdümlü çalışılacaktır.

Strateji 2:

Aile hekimliği uygulamasına geçilmesi durumunda mevzuat kapsamında gerekli teknik destek sağlanacaktır.

VI.7.3. Acil Sağlık Hizmetleri

Stratejik Amaç :

Acil Sağlık Hizmeti ihtiyacı bulunanlara en kısa sürede ulaşılması ve etkili şekilde müdahalelerinin yapılması suretiyle hayati tehlike ve sakatlanma riskini en aza indirmektir.

Hedef :

Acil yardım istasyonlarındaki personel, donanım ve hizmet standartlarının yükseltilmesi suretiyle acil sağlık hizmetlerine ihtiyacı bulunanlara en kısa sürede ulaşılacak, en etkili şekilde müdahale edilecektir.

Faaliyet :

- 1- Acil Yardım İstasyonlarındaki personel sayıları 2007 yılı sonuna kadar norm kadro düzeyine getirilecektir.
- 2- Acil hizmetlerde görev yapan tüm personelin, 2006 yılı sonuna kadar sertifikasyona tabi eğitim almaları sağlanacaktır.
- 3- 2007 yılı sonuna kadar, açılması planlanan A.İ.B.Ü. Tıp Fakültesi acil polikliniği de dahil olmak üzere, tüm acil poliklinikler standardize edilecek, 112 komuta kontrol merkezinin iletişim sistemleri güçlendirilecek, acil yardım istasyonları ile acil poliklinikler arasında entegrasyon ve eşgüdüm sağlanacaktır.
- 4- Ülke düzeyinde uygulamaya konulması planlanan Ortak Çağrı Karşılama Sistemine geçiş sürecinin başlaması durumunda il merkezinde gerekli bina temin edilecek, donanım ve personel ihtiyacı karşılanacaktır.

SAĞLIK SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Dr. Dursun KOÇ	İl Müdürü	İl Sağlık Müdürlüğü
2	Prof. Dr. A. Şahap KÖKNER	Başhekim	AİBÜ-Tıp Fakültesi
3	Doç. Dr. Cavit ÇÖL	Tıp Fak. Dekan V.	AİBÜ-Tıp Fakültesi
4	Yrd. Doç. Dr. Aysu KIYAN	Halk Sağlığı A.B.D.	AİBÜ-Tıp Fakültesi
5	Dr. Ünal BARUTÇU	Müdür Yardımcısı	İl Sağlık Müdürlüğü
6	Dr. Yüksel ÖZMEN	Müdür Yardımcısı	İl Sağlık Müdürlüğü
7	Dr. Mehmet ŞENTÜRK	Müdür Yardımcısı	İl Sağlık Müdürlüğü
8	Dr. Mustafa ÖZCAN	Müdür Yardımcısı	İl Sağlık Müdürlüğü
9	Dr. Cihan TUĞRUL	Müdür Yardımcısı	İl Sağlık Müdürlüğü
10	Dr. Kenan MERT	Müdür Yardımcısı	İl Sağlık Müdürlüğü
11	Dr. Meltem ÇAĞLAR	Eğitim Şube Müdürü	İl Sağlık Müdürlüğü
12	Ahmet KARAASLAN	Gıda ve Çevre Sağlığı Şube Müdürü	İl Sağlık Müdürlüğü
13	Dr. Abdullah DANIŞMAN	Başhekim	İ.B. Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi
14	Dr. Sedat TURGAY	Başhekim	Fizik Ted. ve Rehb. Hastanesi
15	Dr. Erdal KAYA	Başhekim	Köroğlu Devlet Hastanesi
16	Dt. Mehmet BAYSAL	Başhekim	Bolu Diş ve Ağız Sağlığı Merkezi
17	Dr. Nevzat ÖZÇELİK	Başhekim Yardımcısı	İ.B. Bolu Devlet Hastanesi
18	Kerem ÜSTÜN	Çevre Sağlığı Teknisyeni	İl Sağlık Müdürlüğü
19	Derya ÇINAR	Ebe	İl Sağlık Müdürlüğü
20	Recep Nuri KAÇMAZ	Müdür Yardımcısı	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
21	Adnan ACAR	Müdür	İzzet Baysal HEM ve ASO

VI.8. SOSYAL HİZMETLER VE YARDIMLAR

Stratejik Amaç:

Maddi, manevi ve sosyal yoksunluk içerisinde bulunan tüm birey, aile ve grupların kendi bünyeleri veya çevre şartlarından kaynaklanan sorunlarının çözümüyle kendi kendilerine yeterli, bağımsız ve sosyal haklarını kullanabilir konuma getirmek, gerektiğinde bakım veya rehabilitasyon hizmetlerini sağlamaktır.

Hedef :

Maddi, manevi ve sosyal yoksunluk içerisinde bulunan tüm birey, aile ve gruplar kendi kendilerine yeterli bağımsız ve sosyal haklarını kullanabilir konuma getirilecek, gerektiğinde bakım veya rehabilitasyon hizmetleri sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Maddi, manevi ve sosyal yoksunluk içerisinde bulunan birey, aile ve gruplara yönelik farklı kurum, kuruluş ve STK’larca yürütülen faaliyetlerin koordinesi için **“Sosyal Hizmetler Kurulu”** çalışma yönergesi 2006 yılında hazırlanacak ve uygulamaya konulacaktır.
- 2- İl genelinde mevcut maddi, manevi ve sosyal yoksunluk içerisinde bulunan tüm birey, aile ve grupların belirlenmesine yönelik bir tarama çalışmasına 2006 yılında başlanacak, 2008 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.
- 3- Tarama analiz sonuçlarına göre, belirlenen sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- 4- Maddi, manevi ve sosyal yoksunluk içinde bulunan birey, aile ve gruplara verilecek hizmetlerin elektronik ortamda takip edilmesi ve yürütülmesi amacıyla plan döneminde otomasyon sistemine geçilecektir.

Strateji:

Abant İzzet Baysal Üniversitesi ile işbirliği yapılacaktır.

VI.8.1. Maddi Yoksulluk

Hedef :

İl genelinde mutlak yoksulluk sınırı altında yaşayanlara öncelik verilmek suretiyle yoksulluk azaltılacaktır.

Faaliyet:

- 1- İl genelinde her yıl mahalli idareler, sosyal hizmet kuruluşları ve STK’larla işbirliği halinde 1000 haneye mikro kredi kullanma imkanı sağlanacaktır.
- 2- Mutlak yoksulluk sınırı altında yaşayan gruplara il genelinde beceri kazandırma ve meslek edindirme kursları verilmeye devam edilecektir.

Strateji:

Sosyal Yardım kuruluşları tarafından, mutlak yoksulluk içinde bulunan fert ve ailelere, ayni ve nakdi yardım yapılmaya devam edilecektir.

VI.8.2. Korunmaya Muhtaç Çocuklar

Hedef :

Kurum bakımı altında bulunan çocukların yaşam kalitelerini yükseltmek için hizmet standartları artırılacak, sadece ekonomik nedenlerle çocuklarını kurum bakımına vermek isteyen ailelerin çocuklarına kurum bakımı dışında alternatif hizmet modelleri uygulanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Aynı fiziki mekanda kurum bakımı altında bulunan yaşlı ve çocukların konumlarına uygun nitelikte hizmet sunulabilmesi ve yaşam standartlarının yükseltilmesi için 2007 yılında ayrı fiziki mekanlar temin edilecek, yönetsel olarak ayrılmaları sağlanacaktır.
- 2- Eve Dönüş Projesi kapsamında kurum bakımı altında bulunan çocukların aile durumu yeniden değerlendirilerek % 30'unun aynı, nakdi yardımla, aile yanına dönmeleri sağlanacaktır.
- 3- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerinin artırılması için plan dönemi içerisinde çok amaçlı bir salon yapılarak ilgili kurumlarla işbirliği halinde programlar hazırlanacak ve uygulamaya konulacaktır.
- 4- Korunmaya muhtaç oldukları tespit edilen kurum bakımına alınmamış çocukların Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında veya aynı nakdi yardım desteğiyle aile yanında kalmalarının sağlanması uygulamasına devam edilecektir.
- 5- Çeşitli iletişim ve tanıtım araçları kullanılarak koruyucu aile uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.
- 6- Madde bağımlısı ve sokakta çalışan çocuklarla ilgili önleyici ve toplumun bilinçlendirilmesi yönündeki çalışmalar sürdürülecektir.
- 7- Suça itilmiş, madde bağımlısı, vb. çocukların yeniden topluma kazandırılması yönünde Abant İzzet Baysal Üniversitesi ile işbirliği halinde ortak proje çalışmasına 2006 yılında başlanacak, proje kapsamında getirilen önerilerin uygulanmasına 2007 yılından itibaren geçilecektir.

Strateji 1:

Sosyal inceleme ve bakım hizmetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için meslek elemanı ve donanım eksikliklerinin giderilmesi yönündeki çalışmalar sürdürülecektir.

Strateji 2:

Ailesi tarafından istismar edilen çocukların, öncelikle kurum bakımına alınması uygulamalarına devam edilecektir.

Strateji 3:

Evlat edinme ve koruyucu aile hizmeti çalışmalarına devam edilecektir

VI.8.3. Bakıma Muhtaç Yaşlılar

Hedef :

Bakıma muhtaç yaşlılara yönelik hizmet standartları yükseltilerek, yaşam kaliteleri artırılacaktır.

Faaliyet :

- 1- Gerede Esentepe Huzurevi ve Rehabilitasyon Merkezinin fiziki, personel ve donanım eksiklikleri giderilerek 2007 yılında faaliyete geçirilecektir.
- 2- İzzet Baysal Huzurevi bahçesinde sosyal aktivite binası plan döneminde inşa edilecek ilgili kurumlarla işbirliği halinde programlar yapılarak uygulamaya konulacaktır.
- 3- Yaşlıların yaşam kalitesini korumaya ve artırmaya yönelik Geriatri Rehabilitasyon Merkezleri ile Yaşlı Sağlığı Hizmetlerini Geliştirme Projesi kapsamında geliştirilen öneriler plan döneminde uygulamaya konulacaktır.

VI.8.4. Aile İçi Şiddet

Hedef:

Aile içi şiddete maruz kalan bireyleri korumaya, bilinçlendirmeye ve sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalar yapılacak, aile içi şiddet uygulayan bireylere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilecektir.

Faaliyet:

- 1- Aile içi şiddete maruz kalan bireyler ile sorunlarının tespiti ve çözümüne yönelik proje çalışmalarına 2006 yılında başlanacak, proje kapsamında geliştirilecek öneriler uygulamaya konulacaktır.
- 2- Bolu Belediyesi bünyesinde Aile Danışma Merkezi kurulacaktır.

VI.8.5. Engelliler

Hedef:

Özürlülerin sorunlarının çözümü ile her bakımdan gelişmelerini ve önlerindeki engelleri kaldırmayı sağlayacak tedbirler alınarak, topluma tam katılımları sağlanacak ve bu hizmetlerin eşgüdümü amacıyla düzenlemeler yapılacaktır.

Faaliyet:

- 1- İl genelinde genel hedef kapsamında engellilerin tespitine yönelik tarama çalışmasına 2006 yılında başlanacak, 2008 yılında tamamlanarak sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler uygulamaya konulacaktır.
- 2- Semiha Şakir Spastik Çocuklar Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi kapasite artırımı projesine 2007 yılında başlanacak, plan döneminde tamamlanacaktır.
- 3- Gerede'de özel eğitime muhtaç çocuklara yönelik Zihinsel Engelliler İlköğretim okulu 2007 yılında açılacaktır.

4- Engellilere yönelik hizmet veren tüm eğitim, spor kurum ve kuruluşları ile rehabilitasyon merkezlerinin fiziki altyapı ve donanım eksiklikleri 2006 yılında belirlenecek, plan döneminde tamamlanacaktır.

5- Ulaşılamayan engelli ve ailelerine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere 2006 yılında Toplum Temelli Rehabilitasyon Merkezleri oluşturulması çalışmalarına başlanarak, süreklilik kazandırılacaktır.

6- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait resmi yapılar ile yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları vb. sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar, plan döneminde özürllülerin erişebilirliğine uygun duruma getirilecektir.

Strateji 1 :

İl genelinde zorunlu eğitim çağında bulunan engelli çocuklara yönelik tarama-tanılama çalışmalarına ve durumlarına uygun eğitim olanakları (örn. özel eğitim sınıflar) sağlanmaya devam edilecektir.

Strateji 2 :

Engellilere yönelik hizmet veren özel sektör kuruluşları desteklenecektir.

SOSYAL HİZMETLER SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Ali ANDAÇ	İl Müdürü	Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
2	Prof. Dr. Ferda DOKUZTUĞ ÜÇSULAR	K. Demir Fiz. Ted. ve Reh. Yüksek Okulu Müdürü	AİBÜ
3	Prof. Dr. Feray GÖKDOĞAN	Sağlık Yüksek Okulu Müdürü	AİBÜ
4	Prof. Dr. Gazanfer DOĞU	Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Müdürü	AİBÜ
5	M. Kamil ERPOLAT	Müdür Yardımcısı	Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
6	İbrahim ERKAN	Müdür	Rehberlik Araştırma Merkezi
7	İbrahim DURAK	Müdür V.	İ.B.Vakıf Huzurevi ve Kız Yet. Yurdu
8	Kadir PULAT	Müdür V.	İzzet Baysal Huzurevi
9	İsmail BİLGE	Müdür Yardımcısı	Rehberlik Araştırma Merkezi
10	Selma ALKIN KARABIYIK	Müdür Yardımcısı V.	İ.B.Vakıf Huzurevi ve Kız Yet. Yurdu
11	Murat HORASAN	Sosyal Hizmet Uzmanı	Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
12	Sena BULUT	Sosyal Hizmet Uzmanı	İ.B.Vakıf Huzurevi ve Kız Yet. Yurdu
13	Bahar OĞUZ	Sosyal Hizmet Uzmanı	İzzet Baysal Huzurevi
14	Abdurrahman NAL	Sosyal Hizmet Uzmanı	Semiha Şakir Spastik Çocuklar Bakım Rehb. Merkezi Müdürlüğü
15	Ebru KILINÇ	Rehber Öğretmen	Rehberlik Araştırma Merkezi
16	Dilek KAYA	İşitme Engelliler Öğretmeni	Rehberlik Araştırma Merkezi
17	Hikmet MANAZ	Başkan Yardımcısı	Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı
18	Mustafa YAMAN	Koordinatör	İzzet Baysal Vakfı
19	Ayşe ERATALAR	Başkan	Bolu Güçsüzler ve Kimsesizlere Yardım Vakfı
20	Alaaddin YILMAZ	Vakıf Müdürü	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
21	Turgut ERGÜL	Muhasebe Şefi	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
22	Recep Nuri KAÇMAZ	Müdür Yardımcısı	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
23	Hayrettin AKCAN	Kül. ve Sosyal İşler Müdür V.	Bolu Belediye Başkanlığı
24	Salih YILMAZ	Kültür ve Sosyal İşler Görevlisi	Bolu Belediye Başkanlığı
25	Raşit KARAKIŞ	Jandarma Kd.. Bşçvş.	İl Jandarma Komutanlığı
26	Semra ÖZÇETİN	Çocuk Şube Müdür V.	İl Emniyet Müdürlüğü
27	Mehmet TURAN	İl Müdürü	İş Kurumu İl Müdürlüğü
28	Sabahattin ERATALAR	Başkan	Bolu Kalkınma Vakfı

VI.9. SPOR

Stratejik Amaç:

İlgili kuruluşların proje, finansman imkanlarından yararlanmak ve değişen toplum koşullarına da uygun olarak, toplumdaki tüm sosyal gruplara ulaşabilecek hizmet modelleri oluşturmak suretiyle yaşam boyu spora katılımı sağlamak ve sağlıklı yaşam için sporu teşvik etmektir.

Hedef :

Sporla ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm oluşturulması, spor alt yapısının modernize edilmesi, spor türlerinin ve spor faaliyet alanlarının imkan ve cazibesinin artırılması suretiyle her yaştan insanların spor yapmaları sağlanacaktır.

Faaliyet :

- 1- Sporla ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm ve işbirliği sağlanması için 2006 yılında **İl Spor Kurulu** oluşturularak, çalışma yönergesi hazırlanacaktır.
- 2- İl genelinde kamu ve özel sektör elinde bulunan kullanılabilir spor saha ve tesisleri ile insan kaynaklarının tespit edilmesi için 2006 yılında bir envanter çalışması yapılacak, envanter çalışması sonuçlarına göre spor saha ve tesislerin fiziki alt yapısı ve donanım eksiklikleri plan döneminde giderilecektir.
- 3- Halkın demografik ve sosyo-ekonomik yapısı ile yörenin iklim ve coğrafi özellikleri, mevcut fiziki alt yapısı da dikkate alınarak, 2006 yılında bir proje çalışması kapsamında İl'in spor potansiyeline göre öncelikleri belirlenecektir.
- 4- Olimpizm anlayışının yaygınlaştırılması ve toplumumuzun bu yönde bilinçlendirilmesi kapsamında resmi ve özel kurumlara işbirliği halinde 2006 yılında olimpiik eğitimle ilgili hazırlık çalışmalarına başlanacak, 2007 yılında süreklilik arz edecek şekilde uygulamaya konulacaktır.
- 5- "Olimpiyatlar İçin Sporda Yetenek Seçimi Ve Spora Yönlendirme Projesi" çalışmalarına devam edilecektir.
- 6- İl'deki sosyal hizmet ve engellilerle ilgili kurumlara, spor ve rekreasyon programlarında rehberlik ve diğer hizmetlerin projeler kapsamında sunulmasına 2006 yılında başlanacak ve sürekliliği sağlanacaktır.
- 7- 2006 yılında başlatılacak bir proje kapsamında, kırsal kesimde yaşayan en az 5000 genç ve çocuk, 17 branşta, gençlik ve rekreasyon spor aktivitelerinden yararlandırılarak programlar sürekli hale getirilecektir.
- 8- İlgili birimlerin işbirliği ile sporun gelişmesine taban oluşturacak rekreasyon programlarının (serbest zaman etkinlikleri) ve sportif organizasyonların uygulanması ve desteklenmesi sağlanacaktır.
- 9- İlgili Bakanlıklar arasında yapılmış bulunan protokole işlerlik kazandırılarak, lisanslı sporcu sayısı ve kulüp sayısının artırılması yönündeki çalışmalara 2006 yılında başlanacaktır.
- 10- Kulüp ve sporcu sayısının artırılmasına yönelik ihtiyaç duyulan insan kaynakları (yönetici, hakem, antrenör, uzman vb.) nicelik ve nitelik olarak geliştirilecektir.
- 11- Yeniçağa Gölü Gelişme Planında yer alan futbol sahaları plan dönemi içersinde tamamlanacaktır.

12- Her yaş grubuna hitap etmek üzere (mini futbol sahası, yürüyüş parkuru, mini koruluk, piknik alanı, vb.) çok amaçlı rekreasyon alanlarını oluşturmak amacıyla 2006 yılında model bir proje geliştirilerek, 2007 yılında ilk uygulaması yapılacak ve plan döneminde yaygınlaştırılacaktır.

13- İlimizin kayak olanaklarının sportif, rekreatif ve turistik amaçlı yaygın olarak kullanılabilmesi için 2006 yılında model bir proje geliştirilerek 2007 yılında ilk uygulaması yapılacak ve plan döneminde yaygınlaştırılacaktır.

Strateji 1:

Ulusal ve uluslararası sportif faaliyetlerde milli takımların ve kulüplerin sportif müsabakalara hazırlanması, organizasyonların düzenlenmesi, uluslararası spor merkezlerinin ilimizde oluşturulması amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

Strateji 2:

Spor sponsorluğu anlayışının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılacaktır.

Strateji 3:

Toplumsal dayanışmayı gerektiren, çeşitli projelere gönüllü katkı sağlayabilecek, hoşgörülü, bilinçli gençlik yetiştirme çalışmalarına devam edilecektir.

Strateji 4:

Spor etiği kavramının toplumda yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

SPOR SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU			
A	PLANLAMA EKİBİ		
B	KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİBİ		
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Mehmet SERTBAŞ	İl Müdürü	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
2	Prof. Dr. Gazanfer DOĞU	Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okul Müdürü	AİBÜ
3	Yrd. Doç. Dr. Müberra ÇELEBİ	BESYO Spor Yöneticiliği Bölüm Başkanı	AİBÜ
4	Yrd. Doç. Dr. Nevzat MİRZEOĞLU	BESYO Müdür Yrd.	AİBÜ
5	Yılmaz UÇAN	BESYO Antrenörlük Eğitimi Bölümü Araş.Gör.	AİBÜ
6	Hakkı KARABACAKOĞLU	Şube Müdür V.	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
7	İsmail İLTİR	Şube Müdür V.	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
8	Şennur SARIBERBEROĞLU	Gençlik Merkezi Müdür V.	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
9	Günay GÜL	Müdür Yardımcısı	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
11	Sinan BENLİ	Belediye Bşk. Spor Sorumlusu	Bolu Belediye Başkanlığı
12	Naci PARLAK	Başkan	Amatör Futbol Klüpleri Fed.

VII. KAYNAKÇA

- 2006 Yılı Programının Uygulanması Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı
- Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği. 11 Mayıs 2000 Tarih ve 24046 Sayılı R.G.
- Afetlere İlişkin Acil Yardım Teşkilatı ve Planlama Esaslarına Dair Yönetmelik. 08.Mayıs.1988 Tarih ve 19808 Sayılı R.G
- Aksu, H, (2005) 5272 Sayılı Belediye Kanunu Çerçevesinde Yeniden Yapılanma Hizmetleri Kent-Map Yönetim, Müşavirlik, Mühendislik, Planlama A.Ş.
- Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği. 30 Temmuz 2004 Tarih ve 25538 Sayılı R.G.
- Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezler Yönetmeliği. 06 Şubat 1997 Tarih ve 22900 Sayılı R.G.
- Aydemir, H, (2005), Stratejik İl Planı El Kitabı, Köy Hizmetleri Vakfı, Ankara.
- Aydın, B, (2004), Tarım Sektörü, Bolu İl Gelişme Planı.
- Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği. 09 Ocak 1997 Tarih ve 22872 Sayılı R.G.
- Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü. Özürlüler Genelgesi. 2002/58.
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü İmar Uygulama Daire Başkanlığı, (2005) “İmar Mevzuatında Planlama ve Uygulama” Ankara.
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, (2004), 21. Yüzyılda T.C. Bay. ve İsk. Bakanlığı. Ankara.
- Belediye Kanunu. Kanun No. 5393.
- Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun. Kanun No. 2380.
- Bircan, İ, Kamu Kesiminde Stratejik Yönetim ve Vizyon. Planlama Dergisi. Özel Sayı- DPTnin Kuruluşunun 42. Yılı, <http://ekutup.dpt.gov.tr/planlama/42nciyil/bircani.pdf>.
- Bolu İl Gelişme Planı, Ana Plan (2004)
- Bolu İl Özel İdaresi Köye Yönelik Hizmetler Müdürlüğü Envanter Bilgileri, (2006).
- Bolu İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü Brifing Raporu, (2005).
- Bolu Orman Bölge Müdürlüğü, Bolu İli İşletme Müdürlüğü Brifing Raporu, (2005).
- Bolu Valiliği Bolu İl Geneli 2005 Yılı Kamu Yatırımlarını Değerlendirme Raporu, (2006).
- Bolu Valiliği Brifing Raporları, (2006).
- Bolu Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü Brifing Raporu, (2006).
- Bolu Valiliği, Tarım İl Müdürlüğü, Bolu Tarım Master Planı, (2003).
- Bolu Valiliği, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları, Korunması Yönünde Yapılan Çalışmalar, İhtiyaç ve Öneriler Raporu, (2005).
- Bryson, J,M, (1988). “ A Strategic Planning Proces for Public and Nonprofit Organizations.” Long Range Planning_vol. 21, No.1 Great Britain
- City of Fort Worth Creed.
- Cramton, M.R, Morris, C. S,And Jr, (1986) “The Charletto-Mecklenburg 2005 Plan-Managing Through Strategic Planning” Urban Land. Vo.45. No.4 Wahington DC.
- Çevre Kanunu. Kanun No. 2872.
- Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. Kanun No.4856.
- Çevre ve Orman Bakanlığı, Türkiye Ulusal Ormancılık Programı (2004-2023), (2004), Ankara.
- Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği. 16 Aralık 2003 Tarih ve 25318 Sayılı R.G.
- Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği. 01 Temmuz 2005 Tarih ve 25862 Sayılı R.G.
- Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu Kanun No. 3308.
- Çocuk Koruma Kanunu Kanun No. 5395.
- Denizli İl Özel İdaresi Stratejik Planı, (2006-2010), (2005).
- Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun. Kanun No. 6200.
- DPT (2000), Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005).
- DPT (2000), Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Bölgesel Gelişme Özel İht. Kom. Raporu.
- DPT (2003), Kamu Kuruluşları İçin Stratejik Planlama Kılavuzu.
- DPT, (2006), Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usül ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı.
- Erdemli, A.,(1996), İnsan, Spor ve Olimpizm, Spor Felsefesi Yazıları, İstanbul.

- Eroğlu , İ, (2005) Bolu İli 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı İrdelemesi & Mekansal Planlama Envanter ve İhtiyaç Durumu, Yayınlanmamış.
- Eroğlu, İ, (2005) Kamusal Planlama Yönteminde Yeni Bir Format Önerisi, Etkin Bir Kamu Yönetimine Doğru Önemli Bir Adım. İlçe Ölçeğinde Kapsamlı Kamusal Planlama Modeli.Yayınlanmamış.
- Eser, U, (2004), Sanayi Sektörü, Bolu İl Gelişme Planı.
- Forte, D.B, (1989) “The Result Of Strategic Planning In Mc Kinney” Government Finance Review Vol.5. No. 4 Chicago, Illinois.
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. Kanun No. 3289.
- Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun. Kanun No. 5179
- Güler, A., Can,T.ve Mayda, A, (2004), İnsan Kaynakları, Bolu İl Gelişme Planı.
- Günal, B, (2005) Açıklamalı Mahalli İdareler Yeni Mevzuatı. Kahramanmaraş.
- Güner, S, “Stratejik Yönetim Anlayışı ve Kamu Yönetimi” Türk İdare Dergisi, Sayı 446.
- Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği. 18 Mart 2004 Tarih ve 25406 Sayılı R.G.
- Halachmi, Arie, 1986, "Strategic Planning and Management? Not Necessarily" reprinted in J. Steven Ott et al. (eds.) Public Management: The Essential Readings, Chicago, Lyceum Books,
- Hayvanları Koruma Kanunu. Kanun No. 5199.
- İçişleri Bakanlığı, Strateji Merkezi Başkanlığı, (2005), Yerel Yönetimler Sosyal Hizmet Rehberi, Ankara.
- İl İdaresi Kanunu. Kanun No. 5442.
- İl Özel İdaresi Kanunu. Kanun No:5302.
- İl Sosyal Hizmetler Kurulunun, Kuruluş Görev ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik. 17 Kasım 1983 Tarih ve 18224 Sayılı R.G.
- İlköğretim ve Eğitim Kanunu. Kanun No. 222.
- İlk Yardım Yönetmeliği. 22 Mayıs 2002 Tarih ve 24762 Sayılı R.G.
- İmar Kanunu. Kanun No.3194.
- Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun. Kanun No. 5449.
- Kamu Arazisinin Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik. 28 Nisan 1983 Tarih ve 18031 Sayılı R.G.
- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. 13 Nisan 2005 Tarih ve 25785 Sayılı R.G.
- Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu . Kanun No: 5018.
- Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. Kanun No.5433.
- Karagozoglu, N, Seglund, Jr, (1989) “Strategic Planning for a Public Sector Enterprise” Long Range Planning Vol.22. No.2 Great Britain
- Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun. Kanun No. 5539.
- Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği. 14 Mart 1993 Tarih ve 20814 Sayılı R.G.
- Kıyı Kanunu. Kanun No.3621.
- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. Kanun No.5286.
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu. Kanun No.2863.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 23 Şubat 2006 Tarih ve 24661 Sayılı Yazı.
- Mahalli İdare Birlikleri Kanunu. Kanun No. 5355.
- Mera Kanunu. Kanun No. 4342.
- Milli Eğitim Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. Kanun No. 3797.
- Milli Eğitim Temel Kanunu. Kanun No. 1739.
- Orman Kanunu. Kanun No.6831.
- Öke, M.K,(2004) Yönetmelik ve Kurumsal Yapı. Bolu İl Gelişme Planı.
- Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname No.573.

- Özel Öğretim Kurumları Kanunu. Kanun No. 625.
- Özgür, H, (2005), IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı Bölgesel Gelişme Özel İhtisas Komisyonu, İl Gelişme Stratejileri ve Politikaları Alt Komisyonu Revize Ön Raporu (2. Rapor).
- Özürlüler Yasası. Kanun No. 5378.
- Peker, Ö, (1997) Yönetimde Yeni Yaklaşımlar, Üst Düzey Yöneticiler Eğitim Semineri Emniyet Genel Müdürlüğü, Eğitim Dairesi Başkanlığı.
- Provincial Auditor Saskatchewan Strategic Plan (2000-2003), (2000), Saskatchewan-Canada.
- Sarı, R, (2004) Gelir Dağılımı ve İstihdam. Bolu İl Gelişme Planı.
- Segrave, J.O., Toward a Definition of Olympism, Ed, Segrave, J.O., Chu, D., The Olympic Games in Transition, Human Kinetics Boks, Champaign, Illinois, 1988.
- Sivil Savunma Kanunu. Kanun No. 7126.
- Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu. Kanun No.2828.
- Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 18 Şubat 2006 Tarih ve 26084 Sayılı R.G.
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği. 31 Aralık 2004 Tarih ve 25687 Sayılı R.G.
- Sürmen, Ş, “Şehirlerdeki Fiziki Engeller ve Çözüm Yolları”, Engelliler ve Dostları Kulübü, www.engelliler.net/bilgibankasi/engellimimarisi.htm
- Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun. Kanun No. 1219.
- Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Yayın Dairesi Başkanlığı, (2006), Stratejik İl Planı El Kitabı. Ankara.
- Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı’nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname, No. 441.
- Tarım Stratejisi Belgesi (2006-2010)
- Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik. 13 Nisan 2005 tarih ve 25785 Sayılı R.G.
- Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik. 15 Temmuz 2005 Tarih ve 25876 Sayılı R.G.
- Tatar, Y, (2004) Çevre ve Mekansal Yapı. Bolu İl Gelişme Planı.
- Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği. 14 Mart 2005 Tarih ve 25755 Sayılı R.G.
- Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği. 22 Temmuz 2005 Tarih ve 25883 Sayılı R.G.
- Tohumlukların Tescil, Kontrol Ve Sertifikasyonu Hakkında Kanun. Kanun No. 308
- Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği. 15 Aralık 2005 Tarih ve 26024 Sayılı R.G.
- Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu. Kanun No. 5403.
- Turizm Teşvik Kanunu. Kanun No. 2634.
- TÜBİTAK/MAM (2002), Bolu İli Coğrafi Bilgi Sistemi (BCBS) Temel Katmanlarının Kurulması ve Yerleşime Uygunluk Belirlemesi, TÜBİTAK, Marmara Araştırma Merkezi, Yer ve Deniz Bilimleri Araştırma Enstitüsü. Proje Sahibi. Bolu Valiliği. Basılmamış, Gebze-Kocaeli.
- Ulusoy, M, (2004) Nüfus ve Sosyal Yapı. Bolu İl Gelişme Planı.
- Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun. Kanun No. 7269.
- Umumi Hıfzısıhha Kanunu. Kanun No. 1593.
- Utta Planlama, Projelendirme ve Danışmanlık Ltd. Şti., (2005) , Bolu İli 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Hükümleri, Ankara.
- Woodruff, Jr, R, Values of the City of Plano.,
- Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği. 13 Ocak 1983 Tarih 17927 Sayılı R.G.
- Yosmaoğlu, N; Engin, F, (2004) Hizmetler Sektörü, Bolu İl Gelişme Planı.
- Yücetürk, E.E, (2004) Teknik Altyapı, Bolu İl Gelişme Planı.
- Yüksek Planlama Kurulu. “ Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi” Karar No. 2006/1, 25 Ocak 2006
- Yüksek Planlama Kurulu. Türkiye Cumhuriyeti Ön Ulusal Kalkınma Planı (2004-2006) Karar No. 2003/61, 22 Aralık 2003.
- Zirai Mücadele Ve Zirai Karantina Kanunu. Kanun No. 6968.

VIII. EK-1

GENİŞLETİLMİŞ ÇALIŞMA TOPLANTILARINA VE KAMUOYU BİLGİLENDİRME TOPLANTISINA KATILANLAR			
Sıra No	Adı Soyadı	Ünvanı	Kurum - Kuruluş
1	Ali SERİNDAĞ	Vali	Bolu Valiliği
2	Metin YILMAZ	Milletvekili	TBMM-AKP
3	Alaaddin YILMAZ	Belediye Başkanı	Bolu Belediye Başkanlığı
4	Mehmet YAZICI	İl Emniyet Müdürü	İl Emniyet Müdürlüğü
5	Prof Dr. Uğur ESER	Öğretim Üyesi	AİBÜ-İİB Fakültesi
6	Okan KÜLKÖYLÜOĞLU	Doç. Dr.	AİBÜ-Fen-Edebiyat Fakültesi
7	Elif YÜCETÜRK	Yrd. Doç. Dr.	AİBÜ-İİB Fakültesi
8	Bahadır AYDIN	Yrd. Doç. Dr.	AİBÜ-İİB Fakültesi
9	Zeki ARSAL	Yrd. Doç. Dr.	AİBÜ- Eğitim Fakültesi
10	Mustafa Nazmi SEZGİN	Kaymakam	Gerede Kaymakamlığı
11	Ali Fuat ATİK	Kaymakam	Mengen Kaymakamlığı
12	Ömer DURAN	Kaymakam	Mudurnu Kaymakamlığı
13	Suat DEMİRCİ	Kaymakam	Seben Kaymakamlığı
14	Cevat UYANIK	Yeniçağa / Dörtdivan Kaymakam V.	Yeniçağa Kaymakamlığı
15	Ali İkrım TUNA	Kaymakam V.	Kırıscık Kaymakamlığı
16	İsmail ERKOÇ	Başkan	Karacasu Belediye Başkanlığı
17	Ömer BAYGIN	Başkan	Gerede Belediye Başkanlığı
18	Abdulkadir YILMAN	Başkan	Göynük Belediye Başkanlığı
19	Kemal AKTAŞ	Başkan	Kırıscık Belediye Başkanlığı
20	Mülayim TEKİN	Başkan	Taşkesti Belediye Başkanlığı
21	Metin SOYGÜR	Başkan	Mudurnu Belediye Başkanlığı
22	Süleyman ÖZBAĞ	Başkan	Seben Belediye Başkanlığı
23	Ömer SAYIN	Başkan	Yeniçağa Belediye Başkanlığı
24	Talip ÖZCAN	Başkan V.	Yeniçağa Belediye Başkanlığı
25	Hüseyin DİLEK	Teknisyen	Dörtdivan Belediye Başkanlığı
26	Fettah KARAKAYA	Teknisyen	Seben Belediye Başkanlığı
27	Mehmet YILMAZ	Fen Memuru	Mengen Belediye Başkanlığı
28	Mustafa ÇETİN	Zabıta	Mengen Belediye Başkanlığı
29	İsmet ŞENTÜRK	Encümen Üyesi	Mengen Belediye Başkanlığı
30	Ahmet ÖZTÜRK	Fen Memuru	Mudurnu Belediye Başkanlığı
31	M. Fahrettin TANYAR	İl Genel Meclis Üyesi	Merkez İlçe
32	Ali CEVİZOĞLU	İl Genel Meclis Üyesi	Gerede İlçesi
33	Rıdvan ERDOĞANLI	İl Genel Meclis Üyesi	Gerede İlçesi
34	Hüseyin YAĞDI	İl Genel Meclis Üyesi	Mengen İlçesi
35	Vedat ÖZKAN	İl Genel Meclis Üyesi	Mudurnu İlçesi
36	Mehmet KOYUNOĞLU	İl Genel Meclis Üyesi	Seben İlçesi
37	Fehmi ÇINAR	İl Genel Meclis Üyesi	Seben İlçesi
38	Uğur YETKİN	İl Pln. ve Koor. Müdürü	Bolu Valiliği
39	Kemal ÖZÇELİK	İl Mah. İdareler Müdürü	Bolu Valiliği
40	Nurhan YILMAZ	İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü	Bolu Valiliği
41	Burhan OFLAZ	Trafik Şube Müdürü	İl Emniyet Müdürlüğü
42	Yusuf YAHYAĞLU	İl Özel İdare Müdürü	İl Özel İdaresi
43	Cemal YAZGELDİ	Bütçe Müdürü	İl Özel İdaresi
44	Fatma ATALAY	Personel Müdürü	İl Özel İdaresi
45	Turgut YOKUŞOĞLU	Muhasebe Müdürü	İl Özel İdaresi
46	Emine KABASAKALOĞLU	Gelir Müdürü	İl Özel İdaresi
47	Mehmet ÖZEL	Encümen Memuru	İl Özel İdaresi
48	M. Ali AYTEKİN	Yol Şube Müdürü	İl Öz.İd. Köye Yönelik Hiz.Müdürlüğü
49	Talat BAYSAL	Müdür	Göynük İlçe Özel İdare Müdürlüğü
50	Dursun BULAT	Müdür	Seben İlçe Özel İdare Müdürlüğü
51	Adnan CUMHUR	Müdür	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
52	Hüseyin DOĞAN	Döner Sermaye Şube Müdürü	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
53	A. İlkay ALTUĞ	Şube Şefi	Karayolları 41. Şube Şefliği
54	Kadir İNCEÇİLDİR	Bakım Trafik Teknik Görevlisi	Karayolları 41. Şube Şefliği
55	İsmail Tamer YILMAZ	Tapu Sicil Müdürü	Tapu Sicil Müdürlüğü
56	Dr. Fahrettin YILMAZ	Başhekim	İzzet Baysal Devlet Hastanesi
57	Aydın ÖZDOĞAN	Hastane Müdürü	İzzet Baysal Devlet Hastanesi
58	Kurban BEKTAŞ	Başmüdür	PTT Başmüdürlüğü

59	Eşe Hanım ULAŞAN	Okul Müdürü	E.M.B.Eğt. Uy.Ok.İş Eğt. Mkr.
60	Veli KAYAR	Teknik Başmüdür Yardımcısı	İ.B.And. Otel. ve Turizm Mes. Lisesi
61	Zeki ÖZBAKIR	İlçe Tarım Müdürü	Gerede İlçe Tarım Müdürlüğü
62	İsmail ALTINTAŞ	İlçe Tarım Müdürü	Göynük İlçe Tarım Müdürlüğü
63	Mevlüt YILMAZ	İlçe Tarım Müdürü	Mudurnu İlçe Tarım Müdürlüğü
64	Rıdvan YILMAZ	İlçe Tarım Müdürü	Mengen İlçe Tarım Müdürlüğü
65	Mehmet TÜKENMEZ	İlçe Tarım Müdür V.	Mengen İlçe Tarım Müdürlüğü
66	Hakan Sinan GÜNDAY	Ziraat Mühendisi	Dörtdivan İlçe Tarım Müdürlüğü
67	Salih BAKICI	Mühendis	Yeniçağa İlçe Tarım Müdürlüğü
68	Hasan TAŞ	Ziraat Mühendisi	Tarım Danışmanı
69	Mustafa GÜRBÜZ	Ziraat Tek.	Göynük İlçe Tarım Müdürlüğü
70	Salih DÖNMEZ	İl Müdürü	Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü
71	Tayfun GÜLERKAYA	İnşaat mühendisi	DSİ 53. Şube Müdürlüğü
72	Metin SERİN	Mühendis	Batı Krd. Orm. Araştırma Müdürlüğü
73	Gürkan YILMAZ	İnşaat Teknikeri	Bolu OSB Müdürlüğü
74	Salih BOZKURT	Sürveyan (Gözetmen)	Gerede Organize Sanayi Bölgesi
75	Oktay ERKAN	Kontrol Mühendisi	Gerede Deri Organize Sanayi Bölgesi
76	Ebru ONAT ZOYLAN	Psikolog	İLGİM Özel Eğitim Merkezi
77	Levent ARAR	Sosyal Hizmet Uzmanı	İLGİM Özel Eğitim Merkezi Sahibi
78	Yüksel CEYLAN	Başkan	CHP Bolu İl Başkanlığı
79	Çetin TORBAOĞLU	İl Sekreteri	Anavatan Partisi Bolu İl Başkanlığı
80	Mehmet ÖZBEY	Başkan	DSP Bolu İl Başkanlığı
81	Oğuz UÇAR	Başkan	DYP Merkez İlçe Başkanlığı
82	İsmail GÖREN	Genel Sekreter	Bolu Ticaret ve Sanayi Odası
83	Murat ABAK	Başkan	Lokantacılar Odası
84	İbrahim ATAĞ	Başkan Vekili	Lokantacılar Odası
85	Hüseyin TEKİN	İşadamı	Köroğlu Beton A.Ş.
86	İsmail YAMANTÜRK	Başkan	Bolu Ziraat Odası
87	Niyazi KALFA	İl Temsilcisi	Ziraat Mühendisleri Odası
88	Habibullah ÖZTÜRK	Başkan	Gerede Ziraat Odası
89	Hilmi AYAZ	Başkan	Mudurnu Ziraat Odası
90	Özkan ALTINDAĞ	Başkan	Mengen Ziraat Odası
91	Tahir DEMİRCİOĞLU	Başkan	Dörtdivan Ziraat Odası
92	Mehmet AYDAR	İnşaat Mühendisi	İnşaat Mühendisleri Odası
93	Ali SARIGÜL	İnşaat Mühendisi	İnş. Müh. Odası/Yeni Ufuk Gazetesi
94	Cemalettin DANIŞMAN	Başkan	Bolu Muhtarlar Derneği
95	Nazım GÖKTAŞ	Başkan	Gerede Muhtarlar Derneği
96	Zeki METİNÖZ	Başkan	Göynük Muhtarlar Derneği
97	Yaşar GÜLER	Başkan	Mengen Muhtarlar Derneği
98	Turhan TINMAZ	Başkan	Mudurnu Muhtarlar Derneği
99	Kamil KESKİN	Başkan	Yeniçağa Muhtarlar Derneği
100	Murat ÖZÇELİK	Yönetim Kurulu Üyesi	Seben Muhtarlar Derneği
101	Tevfik KOÇ	Emekli Öğretmen	Bolu ADD Şube Başkanlığı
102	Hasan ÖZDİN	Başkan	Ziraatçılar Derneği
103	M. Nihat KARAKAN	Başkan	Bolu Halkevi
104	Ahmet Şerafettin YAMANER	Genel Sekreter	Bolu Kalkınma ve Tanıtma Vakfı
105	Yakup EVİRGİN	İşadamı	GERKAV
106	Erdoğan KEFELİ	Türk İş İl Temsilcisi Bel. İş Sen. Şube Bşk.	Türk İş Belediye İş Sendikası
107	Ahmet ÖZKAN	Şube Başkanı	Bolu Eğitim-Sen Şubesi
108	Fevzi DURU	Bolu Temsilcisi	T.S.Y.D
109	Meryem ÇULHAOĞLU	Ev Hanımı	Bolu Hayvanları Koruma Derneği
110	Ekrem SEZER	Tar. Tek.	Türkiye Sürdürülebilir Tarım Der. Fed.
111	İsmail ÖZER	Başkan	Bolu Ovası Sulama Birliği
112	H. Özkan ALTINSOY	Yönetim Kurulu Başkanı	Bolu İli Damızlık Sığır Yetiştir. Brlğ
113	İsmail ÜNALAN	Başkan	Arı Yetiştiricileri Birliği
114	Saim EKER	Genel Sekreter	Göynük Süt Ürünleri Tarım Ür. Bir.
115	Duran DEMİNER	Başkan	S.S. Sorkun Tar. Kal. Koop.
116	Mehmet KARACAKAYA	Başkan	Mudurnu-Ormanpınar-Gelinözü Tar. Kop.
117	Erol USTA	Başkan Yardımcısı	Mudurnu-Ormanpınar Tar. Koop
118	Selahattin AKBULUT	Başkan	Gürçam Koop.
119	Kemal KURAN	Yönetim Kurulu Başkanı	S.S. Haccağız Tar. Kal. Koop.
120	Feridun GÜNDÜZ	Muh. Üye	S.S. Haccağız Tar. Kal. Koop.
121	Nedim DEMİRBAŞ	Mağaza Şefi	Adapazarı Pan. Koop. Bolu Sat. Mağ. Şef.
122	Sinan AKCAN	Başkan	Köroğlu Av. Atıcılar Kulübü
123	Ervani ALEMDAR	Genel Müdür	Bolsantur A.Ş. Turizm
124	Yusuf AVCI	İşletme Müdürü	Dorukkaya Otel

125	Adnan TEDİK	İşletme Müdürü	Esentepe Otel
126	Halit ERGÜL	İşletmeci	Grant Kartal Otel
127	İsa ERDEM	İşletme Müdürü	Greenpark Otel
128	Talat AKDAĞ	İşletme Müdürü	Koru Otel
129	Erkan CANBEK	Tesis Ortağı	Menekşe Otel
130	Sinan YILMAZ	İşletme Müdürü	İl Özel İdaresi Küçük Kaplıca Tes.
131	Emin GÖKDEMİR	Turizmci	Gökdemir A.Ş.
132	Gülnihal İLKİN	Operasyon Müdürü	Gökdemir Turizm
133	Savaş YILDIZ	İşletmeci	Karacasu
134	Mustafa AKSOY	Yönetim Kurulu Başkanı	AK Piliç
135	Mustafa ALAMDAĞ	Kesimhane .Müdürü	AK Piliç
136	Kadri GÜVENER	Makine Mühendisi	Beypi A.Ş
137	Nihat ALTUNAL	Canlı Üretim Müdürü	Beypi A.Ş
138	Mehmet ERTUNÇAY	Üretim Müdürü	C.P.Piliç
139	Ali ÇİDAN	Bölge Sorumlusu	C.P.Piliç
140	Naim TINAZ	Kalite Güvence Müdürü	Erpiliç
141	Yüksel PERÇİN	İdari İşler Md.	Gürcanlar Piliç
142	Merih AVCI	Veteriner Hekim	Gürcanlar Piliç
143	Alev ÜSTÜNBIÇAK	İş Güvenliği Mühendisi	Arçelik
144	Volkan UĞUR	Makine Mühendisi	Filiz Gıda
145	Dr. Bülent AKTAN	Satınalma ve Lojistik Müdürü	Filiz Gıda
146	Yücel ARSLAN	Kalite Güvenliği Şefi	Filiz Gıda
147	A. Mecit ÖZTÜRK	Ziraat Yüksek Mühendisi	Kınacı Un Yem
148	Şerafettin ERBAYRAM	Ziraat Mühendisi	Bolu Kalite Yem San. A.Ş. Sahibi
149	Murat KALAFAT	Ziraat Mühendisi	Bolu Kalite Yem San. A.Ş.
150	Halit ULAŞ	Müdür	Ulaş Tarım Ltd. Şti.
151	Neriman KAYAALP	Çevre Mahendisi	Bolu Çimento Sanayi A.Ş.
152	Nurettin ÇELİK	İnşaat Mühendisi	Oyak Beton
153	Melihat TÜRKMEN	İnşaat Mühendisi	Bolu Yapı Denetim
154	Dilek KAYRANCI	İnşaat Teknikeri	Bolu Yapı Denetim
155	Naci YÖRÜK	Başkan	Abant Y.D.
156	Yakup KARADAĞ	Emekli Öğretmen	Mert Yapı Malzemeleri Ltd. Şti.
157	Mustafa KARATAĞ	Şirket Sahibi	Mert Yapı Malzemeleri Ltd. Şti.
158	İsmail AYDIN	Oto Teknikeri	Mert Yapı Malzemeleri Ltd. Şti.
159	Remzi GÜVEN	Veteriner Hekim	C.P.Standart
160	İbrahim ŞİMŞEK	Veteriner Hekim	C.P.Standart
161	Mustafa NAMDAR	Köşe Yazarı	Bolu Gündem Gazetesi /Köroğlu TV
162	Mustafa COP	Köşe Yazarı	Bolu Postası Gazetesi
163	Mehmet KARAKAŞOĞLU	Köşe Yazarı	Yenihayat Gazetesi
164	Hakan AYDIN	Muhabir	Bolunun Sesi Gazetesi
165	Umut DURA	Muhabir	Köroğlu TV
166	Barış GÜZELTÜRK	Muhabir	Bolu Gündem Gazetesi
167	Mahmut Sait CENGİZ	Muhabir	Olay Gazetesi
168	Eyüp KARAKAŞ	Muhabir	Detay Gazetesi
PLANLAMA ve YAZIM EKİBİ (16 Kişi)			
KURUMSAL-SEKTÖREL ÇALIŞMA EKİPLERİ (203 Kişi)			

Not: Sektörler arası uyum sağlamak amacıyla yapılan genişletilmiş Kurumsal - Sektörel Çalışma Toplantılarından; Köy Hizmetleri – Tarım 19.01.2006, Kültür ve Turizm – Çevre ve Mekansal Gelişme – Orman 10.02.2006, Eğitim – Sağlık – Sosyal Hizmetler – Spor Sektörleri Toplantıları 19.02.2006 tarihlerinde; Kamuoyu Bilgilendirme Toplantısı ise 20.02.2006 tarihinde yapılmıştır.

EK-2

T.C.
BOLU VALİLİĞİ
İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

Sayı : B.05.4.VLK.4.14.0200-17.1.1/
Konu : İl Özel İdaresi Stratejik Planı

06.04.2006

İl Genel Meclisince kabul edilerek yürürlüğe girmiş bulunan İl Özel İdaresi Stratejik Planı yapılan çalışmalarla kitap olarak basım aşamasına getirilmiş bulunmaktadır.

- 1- İlgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca stratejik planda belirlenen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla öngörülen takvime uygun olarak herhangi bir aksamaya sebebiyet verilmeksizin çalışmalara ivedilikle başlanmasını, Temmuz ve Ocak ayları sonlarında olmak üzere (6) aylık raporlar halinde Valilik Makamına bilgi verilmesi,
- 2- İl Özel İdaresince yürütülecek olan hizmet ve yatırımları gerçekleştirmek üzere 5302 Sayılı Yasanın 31 Maddesi gereğince Yıllık Performans Planı hazırlık çalışmalarına ivedilikle başlanması,
- 3- Basım aşamasına getirilmiş bulunan İl Özel İdaresi Stratejik Planının www.bolu.gov.tr adresinden incelenerek, varsa maddi ve teknik hataların Vali Yardımcısı Dr. İsmail EROĞLU'na 24 Nisan 2006 Pazartesi günü mesai bitimine kadar bildirilmesi hususunda bilgi ve gereğini önemle rica ederim.

Ali SERİNDAG

Vali

DAĞITIM :

Gereği :

Kamu Kurum ve Kuruluşları
Sivil Toplum Kuruluşları
İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Bilgi :

Garnizon Komutanlığı
Cumhuriyet Başsavcılığı

İrtibat Tel: Dr. İ.EROĞLU 215 37 60
G. YAVUZ 215 37 60